BIBLJOTEKA KÓRNICKA
Ms. O. 2 BK 1347

69

B. K. 1347
VIII. 69.

BIBLIOTEKA KÓRNICKA
Ms. Q. BK 1347

BK 1347

117

N. 40. spisu Hr. T.

Dzieło uczone, może przez Księdza Prof. Skidela pisane, wypada porównać z Bibliografią Jocher-a, bo tam zdaje się także system przyjęty.

BIBLIOTEKA * KÓRNICKA *

N. 3.

Non erubescetur, qui in ore est sapiens
in bono. — Eccli XXI. 14. —

Wiadomości służące do historyi
literatury ascetycznej Teologii
u polaków —

BIBLIOTECA REAL

Dzieła zawierające ogólną ascetyczną Teologią.

§. Lavacrum animae, seu exercitatorium vitae spiritualis. Cum directorio horarum canonicarum. Opus antiquum a viro quidem religioso Ordinis S. Benedicti olim in Italia conscriptum, nunc vero in communem piorum, Polonae praesertim gentis, utilitatem in lucem editum, opera et studio Stanislai Grochowski Pustodis Prussicensis. Psal. 33. Gustate et videte, quoniam suavis est Dominus. Cracoviae, in Officina Jac. Sibeneycher, Anno Dni 1601.

In 8° Tytuł, dedykacya Grochowskiego Michałowi Matiszewskiemu Opatowi Benedyktyńskiemu na Łysey górze, rejestr rzeczy i przemowa autora, zaymuią kart 12. Text, kart po iedney stronie liczbowanych 154.

W dedykacyi powiada Grochowski: że udaiącym się roku przeszłego do Rzymu na Jubileusz Polakom, towarzyszom Kardynała Radziwiłła,

kiedy w Padwie w Klasztorze S. Justyny stanęli, Opat mieysca tego ninieyszą xiążeczkę przed pięćdziesięcią prawie laty w Wenecyi drukowaną, darował, i że potem oni po całych Włoszech więcey exemplarzy tego dzieła pilnie szukali, lecz napróżno. Powróciwszy zatem do Oyczyzny, pobożny żywot miłuiącym ziomkom, dla przepisywania i czytania iéy udzielali. Gdy więc do rąk X. Grochowskiego ten exemplarz doszedł, i nader znakomitém dziełem bydź się wydał, niechcąc aby taki skarb daley się ukrywał, drukiem go, dla pożytku swoich ziomków ogłosić postanowił.

Jestto teologia Ascetyczna czyli mystyczna ogólna.

Od karty 130. zaczyna się: Tractatus directorii horarum canonicarum.

Na karcie 131. przypisanie tego traktatu przez Grochowskiego X. Łukaszowi Janowskiemu (: Janovio :) Przeorowi na Łysey górze.

Ten traktat iest częścią poprzedzaiącego dziełka, i podobny ma cel aby osobom zwłaszcza zakonnym a mianowicie Benedyktynom, wskazać sposob pożytecznego i połączonego z bogomyślnem rozważaniem, odmawiania pacierzy kanonicznych.

§. R. P. F. Joannis a Jesu Maria Carmelitae discalceati schola orationis, contemplationis et mortificationis passionum, in qua et de aliis praecipuis ad doctrinam spiritualem spectantibus materiis tractatur, pro omnibus qui spiritualiter vivere volunt, et pro ipsorum Magistris accomodata et ex Italico idiomate in Latinum conversa. Posnaniae typis Joannis Wolrabi, Anno D. 1623.

In 12° Tytuł, aprobacye, przemowa i rejestr, kart 4. text stron 302.

Approbacye są rzymskie z 1610.: 1611. roku, dane do tey xiążeczki po włosku napisaney. Autorem iey nazwany Joannes a Jesu Maria — procurator generalny Karmelitow — kto ią na ła-

ciński tłómaczył, niewiem.

Treść rozdziałow:

„De religionis nostrae institutis, de huius fi-
„ne vel partibus, et statibus nostri obligationibus.
„De oratione — De praesentia Dei — De ten-
„tationibus — De passionibus — De virtutibus —
„De tribus statibus vel gradibus: id est, de Incipi-
„entibus, proficientibus et perfectis — De vita
„activa et contemplativa — De donis et fructibus
„Spiritus Sancti, et Beatitudinibus — De gratiis
„gratis datis — De raptibus, visionibus, ac re-
„velationibus — De Theologia mystica — De dis-
„cretione spirituum."

Jestto ogólna Ascetyczna, albo raczey mistyczna Teologia.

§. Summarium asceticae et mysticae theologiae ad mentem D. Bonaventurae, Seraphici ac Ecstatici Doctoris, pro maiori gloria Dei, et B^ma^ Virginis Mariae, ac omnium Sanctorum honore, concinnatum. Authore P. Fr. Chrysostomo Dobrosielsero, Polono, Ord: Min: Reformatorum, in provincia S. Mariae Angelo-

rum

Instructore novitiorum. Cum licentia superiorum, et approbatione Theologorum. Cracoviae, apud Lucam Kupisz S. R. M. Typog. Anno Domini M. DC. LV. cum gratia et privilegio S. R. M. Polon. et Suec. (a)

In 12. Podwoyny tytuł, approbacyja, cenzura zaymuią kart 4. Sam text str. 1023. Index alfabetyczny kart. 13. —

Dziełko to z dwóch składa się części. Część pierwsza mieści w sobie 14. praxes następuiących. —

1. Praxis ac modus orationem mentalem ascetice instituendi.
2. Praxis mysteria passionis dominicae ascetice meditandi.
3. Praxis mysterium eucharisticum ascetice meditandi.

(a) Przezierał to dziełko i dał Cenzurę na polecenie Rektora Akad. Krak. Fakultet Teologiczny teyże Akademii, pozwolił zaś drukować sam Rektor Gabryel Ochocki Filoz. i Medycyny Doktor i professor

4. Praxis mysterium beneficiorum Dei ascetice meditandi.
5. Praxis mysterium peccatorum ascetice meditandi.
6. Praxis mysterium huius vitae miseriarum ascetice meditandi.
7. Praxis mysterium humanae mortis ascetice meditandi.
8. Praxis mysterium iudicij Divini ascetice meditandi.
9. Praxis mysterium infernalium malorum ascetice meditandi.
10. Praxis mysterium coelestium bonorum ascetice meditandi.
11. Praxis recollectionem quotidianam ascetice instituendi.
12. Praxis praesentiam divinam conservandi et renovandi.
13. Praxis studio virtutum insistendi.
14. Praxis testamentum animae condendi, pactaque illius aeterna cum Deo vita formandi ac provocandi.

Część druga.

Primus Tractatus, agit de anima rationali, quatenus est subiectum ascetices et mysticae Theologiae

in tres portiones usu spiritualium discincta.
Secundus, agit de notitijs virium animae rationalis apprehensivarum et appetitivarum, in quantum videlicet ex illis oratio spiritualium coalescit.
Tertius, agit de via purgationis, illuminationis et unionis, qua spirituales veniunt ad veram divinam sapientiam.
Quartus, agit de tribus statibus spiritualium, scilicet incipientium, proficientium, et perfectorum.
Quintus, agit de tentationibus spiritualium, et de remedijs contra easdem: et de peccatis, ad quae hujus modi tentationibus personae spirituales prolabuntur.
Wiele rzeczy pożytecznych, wiele bez przesadzonego mistycyzmu.

Sax asceticae peregrino terrestri, per exercitia spiritualia aeternis intento, in via christiana, purgativa, illuminativa, et unitiva ad divina, et felicem vitae terminum praeducens. Editio secunda auctior, authore Joanne Kwiatkiewicz Societatis Jesu sacerdote. Anno Dni. M.DC.LXXXIX. Calissij typis collegij Societatis Jesu. (b)

(b) facultas: approbacya, zapewne z pierwszey edycyi podpisane 1677 roku.

In 8° Tytuł i dedykacya Ludwikowi Thelibowskiemu Kanonikowi płockiemu, kart 4. Text stro. 614 /: z pomyłkami :/ 605. (Dedykacya podpisana przez Kollegium kaliskie Jezuitów).
Nakońcu: facultas: approbatio, Index, errata, kar. 5.
Wiele rzeczy przesadzonych i ciemnych.
Prócz przygotowawczych 8. paragrafów, pismo to ma trzy części, stosownie do 3. dróg teologij mistyczney. Każda część podzielona na kilkadziesiąt paragrafów.

§. 20. drugiey części, tak się zaczyna:
„1. Non est in te minor abyssus nihili, proinde et contemptibilitatis, quam in Deo sit abyssus contrarij nihilo creaturae. Quidquid enim per naturam abyssaliter inest Deo et necessario, idem necessario non est in te. Et illa divina abyssus inscrutabilis est qua maior non; et tua. Quid se igitur et quo ulli praeferat abyssus nihilitam immensa, cum nihil aestimabilitatis habeat immensum chaos solius vilipendentiae".
etc.

§. Exemplar vitae spiritualis et perfectionis, seu exercitia huius vitae practica pro tironibus Carmelitis Discalceatis. Et alius pie et spiritualiter volentibus vivere in Christo conscripta, in duas partes dividenda. Ex quibus pars prima tractat de triplici exercitio, vide spiritualis v. de oratione, de mortificatione, et de virtutibus. Pars secunda actus internos variarum virtutum complectitur; olim per P. F. Sebastianum ab Omnibus Sanctis Carmelitam Discalceatum nunc vero sumptibus Provinciae Lithuaniae recognita. Vilnae Typis S. R. M. Academicis Soc. Jesu Anno 1741. —

In 8° kar. 8. str. 516 i na końcu rejestrow alfabetycz. i poprawy omyłek kar. 16.

Część 1. tak iak w tytule wskazano, na 3. dzieli się exercitia, każde exercitium na kilka rozdziałów.

Dedykacya S. Józefowi obłubieńcowi Maryi Pannie. —

Druga część na osobny tytuł:

„Pars secunda actus interiores variarum virtutum

„ complectens, ex quibus exercitia pro incipientibus,
„ proficientibus, et perfectis; secundum triplicem
„ viam purgativam, illuminativam, et unitivam
„ concinnata, ac per omnes ferias distincta, et si-
„ mul conjuncta cum praesentia Dei singulis fe-
„ riis destinata. Quibus adduntur actus variis
„ temporibus exercendi, quae sunt pleraque ex San-
„ ctis Patribus, et aliis piorum virorum libellis
„ collecta, et pro commodiori usu in ordinem re-
„ dacta. Vilnae typis S. R. M. Academicis Soci-
„ etatis Jesu. Anno Domini 1745."

In 8° kart 6. i stron 469. na końcu kar. 2½. —
Jest to powszechna Mistyczna Teologia, napisa-
na zwyczaynym podówczas systematem.

Teologia duchowna i ascetyczna trzema mistyczney
nauki drogami, oczyszczaiąca, oswiecaiąca i iednocząca
każdego katolika do chrześciańskiey doskonałości pro-
wadząca od X. Franciszka Przyłęckiego, całey familii
serafickiey O. S. Franciszka Deffinitora Generalnego,
minorytę obserwanta za pozwoleniem starszych wyda-
na roku 1763. w Wilnie w dru. Akad. Soc. Jesu. —

Jn 8° 538. stron.—

Teologia zakonna człowieka duchownego ucząca iak przez medytacye i bogomyslność w zakonnych cnotach cwiczenie się do miłey z Bogiem konwersacyi przyiść, od X. Dan Bryknera wydana, i po trzeci raz przedrukowana. w Krakowie u Jakowskiego 1769. r.

Jn 8° 401. stron.—

Medytacye, rekollekcye, i. t. p.

§. Passio Jesu Christi Salvatoris mundi vario carmi=
num genere F Benedicti Chelidonii Musophyli doctissi=
me descripta.

in 4to 18. kart. Na tytule góra, orzet polski, na
dole Jezus Chrystus ukrzyżowany – reszta kart
każda z holeszrytem przedstawiającym różne rze=
czy męki pańskiey. Na końcu pod herbem królews=
kim „Impressum Cracoviae per Florianum et Volf=
„gangum de paffenhofen. A. D. 1514."

§. Justus Joseph. sive JN Jesu Christi Domini nostri
~~mort~~ mortem et passionem, Stanislai Socolovii Sereniss.
Stephani Regis Poloniae Theologi, Meditationes. in
quibus non magis Judaica perfidia, quam Ariana re=
futatur impietas. Cracoviae in officina Lazari Anno
Domini. 1586.

(in 4o) Prócz kartki tytułowey, przemowy autora
(praefatio) ad Illustrem ac Reverendiss. Dominum
D. Hieronymum Comitem a Rozdrazow, Episco=
pum Cuiaviensem – kart niel. 4. po czem
wierszami periocha, id est, summa operis, z
podpisem: M. Andreas Schonaus Glogovien. kart. 1.
Samego pisma str. 236. niezupełnie: k. 119. czyli
stronic 238. na końcu stronica poprawy, z takiem
za=

zakończeniem: De rebus autem ipsis Ecclesia iu-
dicet, cui nos et omnia nostra subiecta esse
volumus.

W przemowie na odwrocie 3. karty mówi: „ut
„trúsque eius conspirationis adversus Do-
„minum, et adversus Christum eius, tam illi-
„us quae quondam a principibus sacerdotum
„et senioribus populi in Iudaea inita fuit,
„quam huius, quae nunc ab Haereticis nos-
„tri temporis instituitur, historiam esplica-
„re, ac veluti ante oculos populi Christiani po-
„nere, in hac mea afflicta valetudine; ut cru-
„cifixum ipsi sub cruce sequamur, hoc loco in-
„stitui: ut qui paulò antè aliquot libris pro
„sponsa eius dimicaverimus; nunc pro ipso
„sponso iam saucii, victores tamen, in nomine
„illius pugnam redintegremus: et qui radices
„malorum, Augustanae inquam et sacramen-
„tariae superstitionis, ut potuimus succidi-
„mus; nunc ab Arianis sarmentis, quae inde
„renata sunt, vineam Domini Sabaoth, quan-
„tum in nobis est, expurgemus. ponat modo

il-

„ille nos iuxta se, et cuiusvis mamus pugnet
„contra nos. Te autem potissimum Hierony=
„me Antistes, testem et advocatum eius laboris,
„ac quasi redintegrati praelii nostri appello,
„quem aliquando universi cursus studiorum,
„atque contentionum mearum, a prima state
„fautorem et inspectorem habui."

Od stronicy 1—28. parasceve, sive clavis ne=
gotii. –
Od str. 29—34. Jakby przystęp ini bliższy do
samych medytacyi, autor kładzie za dewizę
tey części, słowa z xięgi 1. Mojż. Ro. XXXVII.
32. 33. 32. vide (pater) utrum tunica fi=
lii tui sit an non. 2—33. fera pessima co=
medit eum, bestia devoravit Joseph.
W tey cząstce mowi o dniu męki pańskiey,
i gdzie tylko w piśmie S. może się znaleźć
jakieś mieysce mogące się zastosować do
dnia męki Chrystusa pana albo do samey
męki, lub do krzyża, i t.p. wszystko to, (w
związku) przytacza. Mianowicie zaś czy=
ni stosunek Chr. pana do Józefa, opiera=

opieraiąc się na położonych tu (z 1. Xię. Moyż.) słowach. — (Str: 32–34.) na ostatek, kładzie część Ewanielii o męce pańskiey; początek: od wyyścia za Cedron na górę Oliwną do przyyścia Judasza. (Zapewne wzięte z passyi iakie się w wielkim tygodniu czytaią, bo słowa ściśle nie zgadzaią się z żadnym Ewangelistą.)

Na stronie 34. znowu tema z 1. Xię. Moyż. Roz: XXXVII. 12. 13. 14.

I zaraz od str. 35.–57. Theoria prima.

Od 58. (z dewizą: 1. Moy: XXXVII. 17. 18. 19. 20. 15. 16.) do str: 79. Theoria secunda. –

Od 79–118. – (Tem. 1. Moy. XXXVII. 23. 24.) Theoria tertia.

Od 118.–172. (Tema 1. Moyż. XXXVII. 25.–28 inib.) Theoria quarta.

od. 172.–216. (Tem. 1. Moyż. XXXVII. 31. 32.) Theoria quinta

Wszędzie tenże sam porządek, do słów położonych za temę, całe zastosowanie teoryi z wymienieniem szczegółów stosownych męki pańskiey, i z przywiedzeniem w kształcie medytacyi, rozmaitych zbawiennych uwag. – Każda znowu theo=

theoria, zakończona stosowną częścią Ewanie=
lii, (i zapewna wziętą z passyi pospolicie w
wielki tydzień czytanych, w których iak wia=
domo, ze wszystkich Ewanielii szczegóły znay=
duią się dokładnie zebrane.) -
Kończy się dzieło (str. 217 – 236.) traktatem
podobneyże treści i zamiaru, iak i poprzedza=
iące iego części, pod napisem: Epinicion, sive
gaudium paschale, z tema: vivit Joseph, et
ipse dominatur in omni terra Aegypti: (Jo=
seph quoque ponet manus suas super oculos
tuos.) (: 1. Mag. XLV. 26.) -
Autor, okazuie się, że był człowiek prawdziwie
pobożny, i oznaiomiony z pismem S. które=
go mieysca, na każdey karcie obficie przywodzi, i do rze=
czy o którey mówi stosuie. Wszakżeż wiele
mieysc, stosownie do celu medytacyi, bierze nie
we właściwem, ale zastosowaniem, lub mys=
tycznem znaczeniu. – Przywodzi i zda=
nia Oycow, nie zapomina Sybilli, autorow
świeckich (: niepotrzebna w medytacyach eru=
dycya :). Złość Żydowską w umęczeniu

Chr. pana, porownywa w wielu mieyscach ze złoscią Aryańską (Socyniańską) i t.d.

§ De quatuor novissimis vitae humanae: utilissimaque eorundem meditatione libellus. Auctore R. P. Francisco Costero, Doctore Theologo Societatis Jesu. Cum licentia superiorum. Cracoviae cz officina Kęmpinij, Anno Dñi 1605. –

in 12. str. 199. (prawdziwie 196). W przemowie, typograf powiada: „Libellus hic candide Lector, non ita seorsum editus fuit ab auctore, sicut cum tibi hic damus; sed opusculo cuidam insertus, quod inscribitur: Libellus sodalitatis, hoc est Christianorum Institutionum Libri quinque in gratiam Sodalitatis B. virginis Mariae e.t.c. estque eo in opere ordine tertius."

§. Morze czerwone, abo męki Zbáwiciélá nàszego Jezusa Chrystusa nabożne opisánie, które X. Domicius Platus Societatis Jesu Theolog po Włosku wydał, A X. Symon Wysocki tegoż Zakonu ná polskie przełożył. To ná śiedm częsci się dźieli, które nie tylko do rozmyślánia àle też y kàznodźieiom obfitey máteryiey dodáie. – Wielkie iest iáko morze skruszenie twoie, Stwe: 2

z do=

z dozwoleniem Starszych. w Krakowie. u dziedziców Jákubá Sybeneycherá, Roku pańskiego 1615.

Jn 8°. Tytuł, przypisanie Elżbiecie Myszkowskiey Naywyższey Marszałkowey Koronney, kart 5. textu, str. 655. (: z pomyłkami - podobno 656.) - reiestru kart 4.

Zanadto szczegółowym sposobem autor uważa tu rzeczy, i dla tego często, w drobiazgi się wdaie.

W dedykacyi, (: przedmowie :) pięknie powiada tłumacz: „Czytanie ... i nabożne rozmyslanie męki y smierci odkupicielá naszego, iáko iest temuż panu y zbawicielowi naszemu „od nas powinne, y iemu ze wszech rzeczy któ„re człowiek ku chwale iego uczynić może, „naprzyiemnieysze: ták duszam wiernym iest „podnietą y wzbudzenie do powstania z grze„chow, y do wszelakich cnot pożądania y do„stąpienia, y do otrzymánia wszelákiey swiąto„bliwości, srzodkiem iest naysposobnieyszym." itd

§. W. O. Ludwika pontana z gromadzenia p. Jezusowego, meditacyj abo rozmyslania o taiemnicach wiary S.

o ży-

o żywocie zbawicielowym, Błog: Dziewicy Máryey, niektórych świętych, y na Ewangelie służące. Część piąta. Która wesołe zmartwychwstanie P. Chrystusowe, rozliczne ziawienia iego, wniebowstąpienie, zesłanie Ducha S. Ogłoszenie Ewangeliy y chwałę Wniebowziętey Matki iego w sobie zamyka. Przełożona iako naudálniey po polsku, przez X. Jana Węgrzynkowica, zakonnych panien Jarosławskich Káptaná. w Jarosławiu w drukárni Janá Szeligi, Roku pań. 1621.

Jn 4º wszystkiego str: 158. Od str: 3—5. dedykacya Jo: Katarzynie z Ostroga Zamoyskiey Woiewodzinie Kiiowskiey.

§. W.O. Ludwika Pontana zebrania pana Jezusowego Medytaciy część wtóra. Maiąca rozmyslania o Wcieleniu y dzieciństwie Zbáwicielowym: y o żywocie Błogosł: Maryey panny, aż po chrzest Zbawicielow. Przełożona z łacińskiego przez spowiednika zakonnic Jarosławskich, X. Jana Węgrzynkowica, z pozwo-

Z pozwoleniem starszych. — w Jarosławiu, w drukarni Jana Szeligi Roku pań. 1621.

Jn 4. Wszystkiego str. 107. (: Dr. Gocki:)

Medytacye, poprzedza dedykacya JW. Annie Opalińskiey marszałkowey nadworney (: ob. niżey)

§. W. O. Ludwika Pontana zebrania Jezusowego medytacye, o przednieyszych wiary swiętey taiemnicach. —

Jn 4to. Tytuł i początkowe karty Nauki o modlitwie rozmyslania, wydarte,. Na końcu tych nauk dodane przestrogi tyczące się rozmyslania. —

Dzieli się na 6. części, maiących w sobie stronic Cz. 1. 246, z górą (: bo wydarty koniec.) Część druga str. 107. Część 3. str. 128. — Cz. 4. str. 181. Cz. 5. str. 158. — Cz. 6. str. 219. — Nie licząc w to osobnych reiestrow. —

Na tytule 2. i 4. części, położono: Vilnae Typis acad: Societatis Jesu.

Roku niema. — Z druku zdaie się, że drukowane w początku drugiey połowy 17 wieku. —

al-

albo pod koniec pierwszey.

Cz. 1. zawiera rozmyslania o grzechach i czterech koncach czlowieka; - Cz. 2. o wcieleniu i dzieciństwie zbawiciela, y o żywocie Błogosł: mar. panny aż po chrest zbawiciełow. Cz. 3. Dzieie Jezusa Chr. od chrztu, aż do końca przepowiadania; Cz. 4. Rozmyslania o męce Pańskiey. Cz 5. o zmartwyd. wstaniu Jez. chr. wniebowstąpieniu, zesłaniu Ducha S. i o wniebowzięciu Maryi panny. Cz. 6. o Bogu w Trójcy S. iedynym, o doskonałosciach i przymiotach Boskich.

Tęzyk polski czysty. - Styl prosty, i zrozumiały, nie wszędzie iednak poprawny.

Pożyteczne są te medytacye, z uważania tak mnie, dobrze autor wyprowadza moralną naukę.

/ Jest to druga edycya medytacyi X. pontana, tłomaczonych przez X. Jana Węgrzynkowicza. Obacz pod r. 1625./

Edycya ta ma wiele pomyłek i zaniedbania. -

§. Rex dolorum etc.

Tychże brakuie. (*)

(*) Toż samo, 1635 roku, po polsku w Krakowie drukowano. -

Jn 8° przypisanie Jakóbowi Zadzikowi Biskupowi Krakowskiemu, i approbacyi: kart 4. tekstu, str. 399. i karta reiestru rzeczy. -

Są to medytacye o męce chrystusa pana. - Wszystkich iest 48. Pod koniec dodane: „Pia cum Jesu, dum res agitur divina, commoratio. p. 352. „Pia mentis occupatio in sacro Eucharistiae u- „su frequentanda. p. 374.

§ / Tytułowa karta wydarta / W approbacyi nazwanie iest to dzieło: Król Bolesny. -

Jn 8° - Dedykacya JO. X. Annie na Ostrogu. Wszystkiego str. 316. Na końcu reiestru rozmyslania i podpisu kart 2. podpis zaś taki położony:

„W Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotr- „kowczyka, J. K. M. Typographa Roku pań- „skiego 1635".—

Wszystkich rozmyslań 48. - a prócz tego przy końcu: „Zabawa z Jezusem przy mszey, i za- „bawa około komunicy". -

Takaż sama wartość tego dzieła, iak i innych.
X. Hinczy. -

§. /: Tytuł wydarty: / braknie początku.

Są to medytacye zastosowane do życia Jezusa Chrystusa. Wszystkich rozmyslań iest 67. -
Jn 8° str. 308. na końcu 2. karty reiestru rozmyslania. - Na ostatniey karcie, na odwrocie położono: „w Krakowie, w drukarni Franciszka Cezarego. Roku Pańskiego 1636.
Każde rozmyślanie ma właściwy sobie, i stosowny do iakieykolwiek okoliczności życia Chrystusowego nadpis, i dzieli się na 3. punkta. Niektóre z tych nadpisów są dziecinne np. Rozm 34. Kolebanie Jezusa. Rozm 35. Kąpiel Jezusowi. Rozm 36. powiianie dzieciątka Jezus. i t.d. Rozm. 41. przescietanie posciątki dzieciątka Jezus. Rozmyśl. 42. przybranie w koszulkę dzieciątka.

Dążenie tego pisma iest dobre: żeby rozmyslaniem postępków Jezusa Chrystusa, pobudzić się do cno=

...tliwego życia. Lecz autor w drobiazgi, niepotrzebnie częstokroć zachodzi, w smieszny sposob mistycznie wiele rzeczy przedstawia, a w niektórych nawet mieyscach fałszywe przywodzi zdarzenia. np: Rozmyślanie LXIV. Zebrze w Jeruzalem dziecię, y nalezienie iego. (: Po rozmowie z Doktorami w Kosciele :)

Punkt 1. X. Hincza tak zaczyna.

„Po długiey dysputacyey, trzeba było posilić się „Jezusowi, a niebyło czém bo matki nie było: oni „też uczeni nie spytali się o potrzebie iego, aż do „żebrania przyszło. Uważże tu iako to dziecię „namilsze idzie w rynek, a napadszy na pewne „ludzie, żebrze od nich pomocy y pokarmu, z „których iedni mu dali, drudzy nie, acz nie u„wielu żebrał, y tylko dla samey potrzeby.

„Nie wstydzi się Jezus i sztuzki chleba, y ow„szem onę miluchno przyimuie, y całuie; u„cząc nas za wdzięczne przyimować, co nam by „i naymnieyszego w Imię iego dadzą; więc y

tu

„tu nam przekłada, żebyśmy się żebrać, gdy bę-
„dzie potrzeba nie wstydzili" – i t.d.

Polszczyzna czysta. –

Dzieło to małey iest teraz wagi w swoim rodza-
iu.

§ (: Tytułu braknie :) w pozwoleniu Zwierzchności za-
konney, (: Facultas :) nazwano to dzieło Pląsy Je-
zusa z Anyołami.

In 8° – Dedykacyi JW. z Żurowa Daniło-
wiczowi podskarbiemu Wielk. Koronnemu
i iego małżonce Kart 13. odezwy do czytel-
nika i approbacyi Kart 3. Samego textu
str. 691. (*). na końcu reiestru pląsów i reiestru
Alfabetycznego kart 15.

W Dedykacyi powiada że Zbawiciel z Kościo-
łem iako Oblubienicą, przez swoie przyiście na
swiat zaślubił się i odbył wesele z pląsami. –
Ale niekoniec na tem, i teraz Zbawiciel skacze,
iednych wesela nabawiaiąc, innych miiaiąc
z we-

(*) pomyłka ta naygławnieysza w liczbach, że po
509. str. następuie 600. –

z weselem. Toż czynią, posłuszne swemu Panu Słońce, xiężyc i gwiazdy w około, nieustannie skacząc. Szczególniey zaś autor rozwodzi się nad xiężycem, dziwne stąd wywodząc Alluzye. (: Zapewne xiężyc należy do składu herbowego Kleynotu domu Daniłowiczow:) Rozwodzi się potém podobnym sposobem nad toporem, który to herbowy kleynot, wniesiony został w dóm Daniłowiczow od Tęczyńskich. naostatek siebie zgromadzenie swoje poleca łasce ninieyszych Mecenasów.

Podpisał się „W Krakowie w Kollegium Świętego Piotra y Pawła 6. dnia Lutego „R. p. 1638."

Marcin Hincza ~~Hincza~~ Rektor Collegium S. Piotra Societatis Jesu.

W odezwie do czytelnika, powiada autor o swoiém dziele: „Otworzywszy, napadniesz na to, co każdego „ucieszy, co do Boga pociągnie, co do poprawy y do „naywyższey doskonałości doprowadzi, tylko żeby „chciał naukę skutkiem wypełniać". i t. d. Daley mó-

mowi że w każdym czasie te rozmyslania można czytać i t.d.

Xiążka ta przy dobrym zamiarze autora, pełna iest niesłychanych i nader smiesznych mysli. - Czytaiąc ią ledwo wierzyć można, że pobożność, takie dziecinne i dziwaczne wyobrażenia i uwagi autorowi nastręczyła. - Treść np. 12. pleśni: „Dziecię pan Jezus wy„prawuie odważne skoki, któremu Anyołowie podłoży„li naczynia męki, aby po nich wesołe tańce odprawo„wał. Muzyka w niebie przygrawa postaremu. Dway „Anyołowie w skoku wesołym, dwie części Krzyża przy„kładaią do naydłuższey, samo Dzieciątko na bro„niach stoi: wszyscy duchowie potrawie skaczą zielo„ney."

Wszystko w takim guscie. Reiest pleśniow iest taki: I. pleś. posiłek z Krzyża. II. p. oswiecenie z Krzyża. III. pl. prostota z Krzyża. IV. pl. obrona z Krzyża. V. pl. wszystkie czci z Krzyża. VI. pl. poprawa z Krzyża. VII. pl. potęga z Krzyża. - VIII. pl. ozdoba z Krzyża. IX. pl. Stateczność z Krzyża. X. Uciecha w Krzyżu. XI. pl. z pieluch do Krzyża. XII. pl. ostrożnie z Krzyżem. XIII. pl. Chyżo do Krzyża. XIV. pl. Snadno, swiętno na Krzyżu!! - Każdy pleś dzieli się na kilkanascie nu-

numerow. –

§. Suspirium animae poenitentis auctore Illustriss. S. R. I. Principe D. Alberto Stanislao Radziwilio Duce in Olyka et Neswiez M. D. L. Cancellario etc. etc. In officina A. Petricovii. – (Cracoviae:)

In 8° Tytuł sztychowany – Tytułu, Dedykacyi Janowi Lipskiemu arcybisk: Gniezn: przemowy i approbaty kart 10. textu str: 715.

Dedykacya datowana w Warszawie d. 19. Listopada 1639 roku. (*) –

Pismo to dzieli się na 6. ksiąg:

1. Suspirium animae poenitentis in genere.
2. Suspir. anim: poen: ex beneficio creationis.
3. Suspir: anim: poen. ex beneficio redemptionis.
4. Sus. anim. poen: ex beneficio conservationis vel gubernationis.
5. Susp. an. poen: ex beneficio Justificationis.
6. Susp. an. poen. ex beneficio Glorificationis.

Początek księgi 3. iest tak: „Virga Moysis percussit fluvium Aegypti et versus est in sanguinem: utinam „atramentum, calamus, et lachrymae percussione „virgae coelestis compunctionis, converterentur in „sanguinem; si non ad minimum in confusionem, et rubo-

„ruborem, ob ingratitudinem tuam, o Anima, Re-
„demptionis Jesu. Antequam pateretur Dominus,
„horrore futurarum poenarum, teneritudine comple-
„xionis iuvante, sanguineo sudore iecit semina pas-
„sionis; messis velox die sequenti adfuit, crescentia
„spicarum rubentium, altissimam crucem ada-
„quando; vel ea pondus uberrimarum segetum
„sustinendo, multiplicatione effusionis copiosa
„sanguinis. – Ne mireris, Anima, celerem Messem.
„Partes mundi calidiores, anticipant Mensibus
„collectionem manipulorum. Intensus calor cha-
„ritatis; excoxerat semina horti sanguinea, inde
„abundantem vindemiam propere acceleravit."

Wszystko w podobnym guście. Pełno metafor i nakręconych alluzyj –

§. Compendium, seu breviarium absolutissimum omnium meditationum R. P. Ludovici de Ponte, Societatis Jesu, Hispani. Recusum Vilnae typis academicis Soc. Jesu 1645.

In 8°. Kart 8. i str. 818. na końcu Indexu i t. d. kart 7.

Przedrukowane to dzieło z edycyi Kolońskiey, która wyszła na swiat podobno około roku 1621. lub 1622 albo

może i dwa razy w tych dwóch latach. – In 8° kart 10. i str. 878. na końcu Indexu kart 6. –

§. Fasciculus myrrhæ, sive considerationes variæ de vulneribus Christi, auctore A. R. P. Vincent. Caraffa Societatis Jesu, nunc præposito Generali. prostant Lublini in in offic. Georgii Försterei MDCXLVI. – Cum privilegio S. R. M. pol. et Suec. –

In 18° podwoyny tytuł, dedykacya Albertowi Stan. Radziwiłłowi Kancler. W. X. L. – Odezwa do Czytelnika, przemowa, zaymuią kart 11. Sam text str. 364. na końcu. reiestru kart 4.

Na dedykacyi podpisał się Bibliopola Försterus, w Gańsku d. 1. Novembr. 1646. –

Dwie kartki tytułowe. pierwsza ozdobiona piękną winietą. – Tytuł na obu nieco odmiennemi wyrazami zapisany. –

§. Historia passionis Christi punctatim animæ devotæ per tres libros et capita exposita. Editio secunda. Cracoviæ, apud Lucam Kupisz. S. R. M. Typ. A. 1659.

In 12° kart 3. i str. 266. – W xiędze 1. zawieraią się Gesta Christi ante passionem, w 2. tempore passionis, w 3. post passionem.

§. Suspirium animæ pœnitentis. Auctore Illustrissimo S. R. I. Principe D. Alberto Stanislao Radzivilio Duce in Olyka et Nesvicz, M. D. L. Cancellario, &c. &c. Editio secunda. Cracoviæ, apud Lucam Kupisz, S. R. M. Typogr. Anno D. M. DCLII.

Jn 12°. - Tytuł, dedykacyi, Janowi Lipskiemu Archybiskupowi Gnieznieńskiemu, i przemowy do czytelnika, kart 6. Tekst str. 599. na końcu approbacia -

§. Tractatus de variis passionem domini nostri Jesu Christi meditandi modis ad fidelium Christi utilitatem conscriptus a R. P. Gaspare Druzbicki Soc. Jesu, cum approbatione superiorum. Lublini impensis Georgii Förstri S. R. M. Bibliopolæ 1652. Cum privilegio S. R. M.

Jn 8°. 383. stron. -

§. Fasciculus exercitiorum et considerationum, de præcipuis veritatibus Christianæ fidei et sapientiæ. Ad efformationem Christianæ vitæ, consecutionem salutis æternæ, collectus: et usui accomodatus. A Rvdo Patre Gaspare Druzbicki societatis Jesu Cracoviæ, Typis vidvæ et Hæredum Francisci Cæsary. S. R. M. Typographi. Anno Domini, 1662. -

Jn 4°. - Druk antiqu. Tytuł i approbacyi kart 2.

Dedy-

Dedykacyi admodum reverendis patribus et fratribus societatis Jesu, i przemówki krótkiey pio lectori kart 2. - Samego dzieła str: 518. na końcu index kart 3.

Styl łatwy, gładki -

Całe dzieło podzielone na XVIII. części, z tych każda na kilka ćwiczeń (exercitia) -

§. Ziarno gorczyczne gorzkiey męki nasłodszego Zbawiciela Chrystusa Jezusa nabożnemi rozmyslaniami roztarte, octem y żółcią tegoż pana zaprawione, A na posiłek nabożnym ludziom podane, przez Xiędzá Janá Andrzeykiewiczá Societatis Jesu Kápłaná: Ná ten czas Collegium Nieświeskiego Rektorá Roku pańskiego MDCLXXIII. w Wilnie w drukarni akademickiey Soc: Jesu -

In 4º Tytuł, approb: i facult. dedykacya Alexandrowi Hilaremu Połubińskiemu Wielkiemu W. X. L. Marszałkowi, i przemowa do czytelnika zaymuią kart 6. - samo pismo str. 256. /: reszta wydarta. Druk gocki -

§. Sancta mors hominis Christiani utilissimum omnis conditionis hominibus opusculum. Primum a quodam Patre Soc. Jesu Gallice scriptum, et a Doctoribus pari-

Parisiis approbatum. Deinde latine redditum per A. G. S.J. Brumbergæ typis Henrici Schultz, 1675.

Jn 18° - Kart nie liczbowanych 102.

Dedykowana przez tłómacza Biskupowi Kijowskiemu Tomaszowi Uieyskiemu.-

§. In festa anni totius considerationes R. P. Gasparis Druzbicki Societatis Jesu. Meditaturis ad pios affectus, concionaturis, exhortaturis, ad devotos impetus, accomodatæ. Calissii, typis collegii Societatis Jesu 1680.

Jn 12° Tytuł, dedykacya Janowi Zapolskiemu Opatowi Laudeńskiemu (:Cystersów:) i approbacya, zaymuią kart 4. Text, str. 519. Dedykacya podpisana przez Kollegium Kaliskie S.J. powiedziano w niey: „Eat post humum opus R. P. Gasparis Druz„bicki, cui coelestem scribendi dicendique venam in„didit jugis Coelestium contemplatio" etc. -

Te medytacye takim są porządkiem ułożone: Bierze autor pod uwagę ewanielia, iaka zwykła się czytać w dzień iakiego swięta, przytacza z niey po kilka słów, i te słowa pobożnemi uwagami, stosownemi obiaśnia. - Na końcu czyni iakiś Ewanielii stosunek do swię-

święta, na które się ona czyta. — W tych uwagach nie można zawsze znaleźć tłomaczenia wyrazów ewanielii w literalnym sensie, lecz najpospolitszym w mistycznym. Uwagi te przecież z największą przyjemnością dadzą się czytać, tchną bowiem duchem prawdziwey pobożności, wszędzie się przebija gorliwość, a łagodny i słodki sposób tłomaczenia się, myśli pospolitsze i drobne okrasza, wysokie zaś i subtelne, przystępniejszemi czyni. —

Na dzień S. Stefana, (między innemi) stawa: „Quoties volui congregare filios tuos". tak objaśnia:
„O quam excusationem habebunt homines de pec-
„cato? quid pretendent sua perditioni, quam
„illis repetet justus judex, quoties o mundo volui
„congregare filios tuos, et quis fuit impedimen-
„to ne congregarem? tu qui noluisti. Nonne ego
„invitavi ad coenam magnam, nonne nuntios
„misi? nonne dixi: omnia parata sunt, venite
„ad nuptias, vos autem quid? abiit unus ad
„negotiationem suam, alius in villam suam,
„alius ad juga boum, alius ad uxorem, alii etiam
„tenuistis et necastis servos meos. Nonne et pri-

„prima, et tertia et sexta, et nona et undecima
„hora exij conducere vos in vineam, quod justum
„esset dare promittens et noluistis? Quoties vo-
„lui congregare? verba sunt quæ pietatem
„Dei in nos clamant, sed simul, quæ, intolera-
„bile secum judicium portant: quis enim est,
„qui ad illud, quoties, Deo sufficienter respon-
„debit?

§. Mundus crucifixus, sive scintillæ divini amoris, per iugem memoriam passionis dominicæ ex qualibet re occurrente et occasione accensæ, opera et studio Michaelis Rychalski E. C. V. Poenit. S. P. MDCLXXXI. poznaniæ, Typis Adm. Rndi. D. Alberti Lautański. -

In 4o. Tytuł i Dedykacya X. piotrowi pawłowi Mieszkowskiemu Biskupowi Marochieńskiemu(*) Suffraganowi Kustoszowi Kujawskiemu, zaymuią kart 3. text zaś, str. 61.

Autor nasz, każdą okoliczność, każdy przypadek w życiu mogący się wydarzyć, każdą prawie czynność chce, aby stosować do rozmysla-

(*) Czy nie Marokańskiemu Marochiensi

rozmyślania męki pańskiey, i na każdy szczegół przywodzi przykład lub zdanie z iakiegokolwiek pisarza. – Częstokroć dziwnie się bardzo kłómaczy w tey mierze, w przesadzony sposob rzeczy uważa, i bez krytyki wiele dziwnych wyprzadków przytacza. np.: str. 46:

„ Dum nidum conspicis, considera vulnera Chri-
„sti S. Thomas inquit: In vulneribus Christi le-
„desia sedet et nidificat, cum in passione Do-
„mini spem salutis ponit. B. Henricus Suso
„Ord. S. Dominici, in extremis de salute sua an-
„xius et trepidus, hanc Christi vocem meruit au-
„dire de coelo: Surge ingredere vulnere mea, in
„his securus et salvus eris. In vita eius."

§. Recollectiones ad methodum S. patris nostri Ignatii conscriptæ a p. Thoma Młodzianowski, polono, Societatis Jesu. Editio Secunda Poznaniæ, typis Collegii Societatis Jesu: Anno Domini MDCCLXXXII. (*)

In 8vo prócz kartki tytułowey str. 151. i kartka rzecz-

(*) Approbacye, potwierdzone z pierwszey zapewne edycyi, datowane są 1677. roku. z wielkiemi pochwałami tych medytacyi i same-

rejestru rzeczy.

Każdą medytacyą poprzedza 1 i 2 praeludium, na końcu, króciutkie położone: colloquium.

Rekollekcye te zastosowane są ponaywiększey części do zakonnikow.

§. Homo bene moriens. seu Christiani aegroti ad bonam et felicem mortem dispositio. Authore R. P. Clemente Boleslavio Ordinis Minorum strictioris observantiae Reformatorum. S. T. L. et praedicatore. — Typis Monasterii Olivensis S. O. C. Imprimebat Joannes Jacobus Textor Factor. Anno MDCLXXXV.

In 12º Tytuł, dedykacya Janowi Zapolskiemu Opatowi Cysters: Laudenskiemu, facultas, przemowy i t. d. zaymuią kart 18. samego textu str. 294.

Pismo to podzielone iest na 32. akcyy /: actiones:/ od str. 233. do końca, umieszczona: Instructio cir-

---

samego Autora rozwodzą się Cenzorowie w approbacyach. — Jeden powiada o rekollekcyach że są plenae arcanis mysticae Theologiae sensibus. — Drugi o Autorze mówi: Consummatus S. Theologiae per tot annos in Collegio posnan: Professor.

circa sacramenta administranda moribundis (*)

Wiele pożytecznych zawiera uwag, lecz obok tego, znaleść można niektóre przesady.-

§. Śmierć swiątobliwa cztowieka Chrześciańskiego ksiąz-
eczka wszelkiego stanu ludziom dziwnie potrzebna
y pożyteczna przez iednego Kapłana Societatis Jesu za
pozwoleniem starszych wydana. A potym z łácińskiego
ná polski ięzyk, od iednego Katolika prawdziwego, á ná o-
statni koniec dobrze oglądaiącego się przetłumaczona, y do
druku nowo podana. Roku 1685. w Wilnie w drukárni A-
kademickiey Societatis Jesu.-

In 8°. - prócz kartki tytułowey, stronic 155. Na
końcu akt skruchy, i approbatio kart 1½. -

Approbacya podpisana 1678. roku.
Dedicatio Jezusowi konáiącemu; str. 1-3; przemo-
wa do czytelnika str. 4-8.

Xiązka ta dzieli się na 3. części:
Część 1. Co czynić na początku choroby. str. 9-42.
Cz. 2. Co czynić gdy choroba górę bierze. str. 43-80.
Cz. 3. Co czynić gdy następnie godzina śmierci. str. 81-155.

(*) To do pasterskiey Teologii należy.

W przemowie, (: str. 7.) te czytaią się sława o niniey-
szey książce: „ofiaruie zaś ią Author, ludziom czwo-
„rakiego stanu: 1. zdrowym, aby ią czytali rozmysla-
„li, i zawczasu gotować się na smierć zwyczaili się.
„2. Chorym którym Bóg udziela czasu, do wzbudze-
„nia wielu Aktow. 3. konaiącym y prędko umiera-
„iącym. – 4. Tym którzy pilnuią chorych w chorobie
„y w ostatnią godzinę."

Język polski czysty, prócz niektórych gdzie niegdzie
wyrazów z łacińskiego przerobionych. Wyborna w
swoim rodzaiu xiążka. – Zdolna usposobić Chrześcia-
nina do pobożney smierci. –

Druga część tak się zaczyna:

„Ponieważ nic barziey ná pámięci mieć nie powin-
„niśmy, iako to, żebyśmy wcześnie swiętemi Sákrá-
„mentámi, kosciołá S. osobliwie spowiedźią i komu-
„nią byli uzbroieni, dziwna rzecz iest, że się wiele ta-
„kowych znayduie, którzy to, ták swięte dzieło, ná sam
„koniec żywota odkładaią. Którey zwłoki, pospolicie
„te trzy przyczyny bywáią. Albo, pożytek iaki do-

„doczesny, álbo iáki ludzki respekt; álbo nákoniec,
„daremna boiaźń stąd pochodzącá, aby zátym cho-
„robá góry niebráła, y ostatniego końcá nie pospie-
„szyłá. Ale czy ma świát, co takowego cobyś nad
„wieczne twoie zbawienie wyżey cenił? odpowiedź
„temu, który ná odkupienie twoie, y krew swoię wy-
„lał y żywot. Co pomoże człowiekowi, gdyby wszys-
„tek swiat pozyskał, á zgubił siebie samego? U-
„waż że tu nie idzie o przełożeństwo, álbo urząd
„iáki okazały, nie o Dom, nie o Grunt: ále o Ray,
„y o piekło." —

§. Circulus menstruus Christianarum cogitationarum cogitationum: a quodam e Societate Jesu in Gallia editus. Excusus Monachii: recusus deinde et iterum Pragæ. Rursus Calissii. Typis collegii Societatis Jesu.

Jn 24. Wszystkiego str. 102. i na końcu str. 1. approbacyi do dawnieyszey zagraniczney edycyi. Wszystkich medytacyy 31.

§. Nauka o przygotowaniu się do swiątobliwey smierci

przez

Kaspra Drużbickiego, societatis Jesu napisana, a teraz znowu przedrukowána z przydatkiem książeczki názwaney Smierć swiątobliwá. Za dozwoleniem Illustrissimi Loci Ordinarij. Ofiarowana Jaśnie Wielmożney Jey Mosci p. p. Racheli Barbarze Duninownie z Raiec Raieckiey Brzostowskiey, Woiewodziney Trockiey: Miadzielskiey, Dawgowskiey, Oranskiey, przełays: Bystrzyc: Oźiats. etc. etc. Starosciny. - w Wilnie od drukárni akademickiey Soc. Jesu, Roku p. 1686.

Jn 8vo. Tytuł, dedykacya Raieckiey, przestroga do czytelnika, zaymuią kart 5. - text, str. 184.

W przestrodze zapowiada się: że ta xiążka napisana dla tych, którzy pobożnosci oddali się, i są iuż w niey zaprawieni. -

Porządek dzieła:

„Roz. I. Co iest dobrze umrzeć?„

„Roz II. Troiácy są ludzie dobrze umieraiący.

„Roz III. Do smierci swiątobliwey cwiczenia i nałogu potrzeba.

Rozz. IV. potrzeba pragnąć śmierci."

„ Rozz. V. Co pobożnych ma wzbudzać do pragnie-

„nia i mitowania śmierci?"

„ Rozz. VI. przygotowania do świątobliwey śmierci"

„ Rozz. VII. Przygotowania, y ćwiczenia do świą-

„tobliwey śmierci kazdodziennie."

„ Rozz VIII. przygotowania tygodniowe i t.d. tygo-

„dniowe."

„ Rozz IX. przygotowania i.t.d. kazdomiesięczne."

„ Rozz X. przygotowania — i t.d. dorocznie

„ Rozz. XI. przygotowania — i t.d. wszystkim czasom

„służące.

„ Rozz. XIII. Przygotowania — i t.d. podczas bliskiey

„ śmierci."

„ Rozmyslania o śmierci [: iest ich 10; krociółkie :]

„ Testament, wstęp do śmierci.

„ Istota y punkty testamentu.

„ Westchnienia serdeczne, których ostatniek bliski śmier-

„ci będąc, wzywać może."

„ Affekty do Jezusa Pana konaiącego."

„Zwierciadło abo przykłady świątobliwey śmierci.
/: Jest 7. tych zwierciadeł. /
1. Śmierć Jezusa Chrystusa, 2. Maryi panny; —
— 3. Biskupow; — 4. Królow; — 5. Wyznawcow; —
6. panien; — 7. wdów.
W tych zwierciadłach kilka przykładow bez krytyki przypowiedzionych. — polszczyzna czysta. — styl nie zawikłany, ale prosty i równy. — Nauka w duchu prawdziwey pobożności napisana. —
Rozdział pierwszy tak brzmi: „Dobrze umrzeć
„iest /iáko Pismo S. mowi:/ umrzeć w pánu Bo-
„gu; to iest, w łasce, w przyiaźni, y miłości Bożey,
„bez grzechu śmiertelnego. Ztąd dobrze umrzeć,
„nie ná tym zależy właśnie, żeby konaiąc kto na-
„bożne słowá mowił, álbo ich słuchał; áni ná tym,
„aby kto sákramentá świętè przy śmierci przyiął;
„áni ná tym, áby wiele bractw Duchownych, y na-
„bożnych przy swym dokonániu miał; áni ná tym
„áby wielu y wiele modlących się, y mszę świętè o-
„fiárowących, y posty z /innemi utrapieniami, czy
niq-

„czyniących zá sobą miał; áni ná tym, áby wiele
„iałmużn ná miłosierne uczynki odkazał, abo
„rozdał umieraiąc: Bo ácz te rzeczy, y tym podo-
„bne, barzo dobre są, y do dobrey śmierci wiele
„pomoc mogą: nie są iednák sámą dobrą śmier-
„cią. Dobra smierć iest, /iako się rzekło:/ w łasce
„Bożey żywotá dokonáć. Jáko zła smierć iest,
„umrzeć w gniewie Bożym, w grzechu smiertel-
„nym, umrzeć w uczynku grzechowym; Bóg
„niech każdego uchowa"! —

§. Ziarno gorczyczne gorzkiey męki nasłodszego Zbawi-
ciela Chrystusa Jezusa nabożnemi rozmyslániámi
roztarte, octem y żółcią tegoż páná záprawione, a na
posiłek nabożnym ludźiom podáne, przez xiędza Janá
Andrzeykowicza Societatis Jesu káptáná: Na ten czas
Collegium Nieswieskiego Rektorá. Roku pańskiego 1688.
w Wilnie w drukarni Akademickiey So. Jesu.

In 4º. Kart 4. i str. 162. Dr: Gocki.
Wszystkich rozmyslań 40. — Pobożne zamiary du-

autora chybiaią swego celu przez złe rzeczy oddanie. Gust zepsuty, wiele wyrażeń niedelikatnych i grubych, alluzye dzikie i nakręcane. Łacińskie wyrazy mieszane często. –

Rozm: VI „O prowadzeniu páná Jezusa y stáwie-„niu przed kapłany."

„1. Krótko, ále węzłowáto, opisał Ewangelistá, bolesną „z ogrodá Getsemáńskiego do miástá Jerozolimskiego, „Páná Jezusá związánego peregrynácyą, Tunc „accesserunt, et manus injecerunt in Jesum, et te-„nuerunt eum: z iakim pędem przyskoczyli, z iaką „furyą porwáli, obalili, y tłoczyli, z iakim śmie-„chem, urąganiem, po chrápowitych błotách po „chrápowitych strumieniách, po bezdrożnych sież-„kach, popycháli, upadaiącego, a dla związánych „w tył y opák ręku, wstać niemogącego, ... „powrozami wlekli, dochodź nabożnym uważe-niem i. t. d. –

§. Szczere samego pana Boga w świętey pustyni szukanie abo kilkoro kollekcyi na dziesięć dni rosporządzonych.

przez

przez W. X. Marcina Bogumiła Grymosza S. J. T. Roku od nalezionego w naturze ludzkiey Boga 1689. A. M. D. G. Typis Monasterij Olivensis S. ord. Cist. Imprimebat Joannes Jacobus Textor, Factor.

In 12º - Tytuł, dedykacya S. Ignacemu Lojoli, odezwa do czytelnika, Facultas, approbacye, zaymuią kart 11. sam text, str. 332. -

Druk cursivo.

W przemowie. (punkt 5.) powiada. „Pięcioro jak „widzisz drukowałem Kollekcyi dziesięciodniowych, „na dwie części rozłożywszy, we dwu drukarniach, „Oliwskiey y Kaliskiey, w obudwu autentyczne ap„probacye przodem są raz położone." - I nieco niżey: „Wtóre do pierwszych, czwarte y piąte do „trzecich należą."

Widać z tąd: że 1. i 2. drukowane w Kaliszu, a 3. 4. i 5te, w Oliwie. - W ninieyszey xiążeczce, znayduią się piąte tylko, z takim na osobney kartce (: str. 1) tytułem: „Piąte samego Pana Boga w swiętey „pustyni szukanie albo kollekcie dziesięciodniowe

pią-

„piąte, przez tegoż W. X. z dozwoleniem starszych.
„Ad. M. D. G." —

Złym gustem te medytacye napisane. Język polski nie zupełnie czysty. — Zanadto gadatliwym iest autor, także niektóre mysli, wiela słowy przez niego oddane w nierównie krótszych wyrazach zawrzeć by można było.

Przy tey xiążeczce drukowana iest druga, z takim tytułem:

§. Duchowna do szukania Boga perspektywa, albo reflexie na dziesięć dni kollekcyi osobliwie rozłożone. przez tegoż W. X. etc. Roku od zaczętych na ziemi koło Boga człowieka - reflexyi 1689. z dozwoleniem zwierzchności.

In 12° Wszystkiego str. 100. —

§. Vera Christi patienti: et morientis effigies, piis meditationibus adumbrata (...). per p. Ioannem Morawski Societatis Jesu. Anno ejusdem Dei hominis 1693. Superiorum permissu. Posnaniæ, typis Collegii Soc. Jesu (*)

(*) Niesiecki powiada że i po polsku te rozzmyslania wydane były. /p. Bentkowski II. 25. 26./

Jn 12. Wszystkiego kart nieliczbowanych 63.

Dedykowana to xiążeczka Hieronimowi Wierzbowskiemu Biskupowi Fesseńskiemu suffraganowi poznańskiemu.-

Są to medytacye o męce Chrystusa pana.

§. Prodromus seu ratio dispositionis ad Bonam mortem. In usum omnium bene mori volentium, et sodalium bonae mortis, eorumque, qui moribundos ad aeternitatem praeparant. Auctore D. Gaspare Druzbicki Soc. Jesu. conscriptus, accessit ejusdem Auctoris mensis sanctus ad eandem bonae mortis intentionem, in quotidianum Sanctorum cultum distributus. Cum permissu Superiorum. Calisii Anno salutis per vitae mortem reparatae 1693.

Jn 12° prócz kartki tytułowey str. 126.

Jest to, jak widać, tłómaczenie z xiążki polskiey Druzbickiego, pod tytułem: Nauka o przygotowaniu się do świątobliwey śmierci. o któreym patrz w tymże samym oddziale pod r. 1686. - Tłomaczenie to i co do ~~ogółu~~ jest odmienione i nie wszędzie trafne.

Dla porównania, położym tu, podobnie jak przy wyżey spomnionej polskiey książce treść rzeczy, i rozdział 1. całkowity.

§. I. Quid sit bene mori.

§ II. Tria genera bene moriendi.

§ III. Praeparatio ad bonam mortem.

§. IV. Quibus ex motivis desiderandum sit mori?
vide plura media 11. infr.

§ V. Observationes pro morte varia, quotidiana.

§ VI. Observationes Hebdomadariae.

§ VII. Observationes mensuae.

§ VIII. Observationes annuae.

§ IX. peculiares et propriae observationes morti plus minusve appropinquanti servientes.

§. X. Testamentum.

§. XI. Testamentum.
Tabula testamentaria

Tu następuią rozmaite akty religijne, w liczbie 9.
Compendium testamenti.
Affectus ad Jesum Christum in cruce agonizantem.

§ XII. Meditationes Mortis [iest ich XV.]

§ XIII. Aspirationes morientis.

/: zwierciadła swiątobliwey smierci niemasz:/

Mensis Sanctus, zaczyna się na str. 107.

W samym początku potrzeby iest tytuł.

„Mensis sanctus, per quotidianum Sanctorum
„cultum ad eandem, bonae mortis intentionem
„distributus. Auctore P. Gaspare Druzbicki So-
„cietatis Jesu!"

Są to krótkie przepisy co ma czynić potrzeby człowiek codziennie. dla należytego przygotowania się do smierci. Takich przepisow iest 30.

Przemienie 1. rozdziału iest takie.

„Bene mori est mori in Domino, seu, in Gratia
„et charitate Domini; extra statum peccati mor-
„talis. Quare bene mori, non est SS. Sacramen-
„tum per modum viatici recepisse, non est pia
„vota protulisse, adjutum fuisse multorum ora-
„nibus, sacrificiis, habuisse in morte pias pia-
„rum exhortationes, animationes. Etsi enim hae

ad

„ad mortem bonam bene juvant, non sunt ta-
„men bona. Sed mors bona est, mors in gratia
„Dei obita. Sicut mors mala, est mors extra
„Dei Gratiam, in peccato mortali, habituali vel
„(: quod est omnium horibilissimum :) actuali:
„juxta illud; In peccato vestro moriemini."

§. Circulus menstruus Christianarum cogitationum: a quodam è Societate Jesu in Gallia editus. Excusus Monachij: Recusus deinde et iterum pragæ. Rursus Calisii. Typis Collegii Soc. Jesu. Anno Dni. 1694. —

In 12° str. 74. - wszystkich medytacyi iest 31. po iedney na każdy dzień miesiąca.

W approbacyi podpisaney d. 5 mart. 1690. r. powiedziano że to pisemko drukowane pierwiey po francuzku w paryżu, przetłómaczonem zostało na ięzyk łaciński przez iednego z Jezuitow.

§. Nauka umierania Chrześciańskiego, także iako konaiącego Panu Bogu oddawać, y czego na ten czas pilnować

po trze-

trzeba. Przytym y przykłady o roskoszach niebieskich: mękach czyscowych: y piekielnych. Częscią z Włoskiego, częscią z Łacińskiego na polski ięzyk przełożone. przez X. Jana Januszowskiego Archidyakona Sądeckiego a teraz przez Jego Mosci pana Dadziboga Tomasza Tołoczkę Stolnika powiadu Grodzieńskiego do druku podáne. Cum licentia Superiorum, w Wilnie w drukarni akademickiey Societatis Jesu, roku pańskiego 1695.

In 4º. – Tytuł, przemowa i reiestr. kart 4. – Text, stro- 273. – (rzeczywiscie 272.)

Ta xiążka z rozmaitych składa się traktatów. Jako to:

1º Sama nauka umierania, od str. 1–50. oprocz wstępu, ma 3. rozdziały. 1. Czasu zdrowia co czynić 2. Czasu niemocy co czynić i 3. przy ostatnim zeyściu z tego swiata. – Traktat ten tłomaczony przez X. Jana Januszewskiego, (z Włoskiego zapewne).

2re Rozmowa o smierci człowieka z duchem, przez W. X. Stanisława Reszkę Opata niekiedy Jędrzeiowskiego, z Łacińskiego na polskie przełożona. (str.

str. 51 – 67.:/

3. następuie potém nauka: iak się obchodzić z konaiącym człowiekiem. – /: Gdzie różne stosowne modlitwy/ /: str. 67 – 82.:/

4. Daley: „ Wizerunek człowieka umieraiącego, przez „ Pawła X. Pawła Symplicyana Spowiednika „ Pułtowskiego napisány. – /Wierszem:/ str. 83. – 119.:/

5. Medytacye i nauki „ wyięte z Elementarzyka ćwiczenia duchownego W. O. Mikołaia z Mościsk Zakonu „ Kaznodzieyskiego". – /str. 120 – 164.:/

Porządek rzeczy: o świecie; o śmierci; o sądzie Bożym; o piekle; – o czyscu; – o umartwieniu; – o medytacyach; – Konterfekt doskonałości Bożych; – o przygotowaniu na dobrą śmierć. – Reguły do dobrey śmierci należące. –

6. Przykłady mąk piekielnych y czyscowych. (str. 164 – 263.) /: po naywiększey części wyięte ex speculo exemplorum pełne fałszywych powieści:/

7. „ Apostrophe do Bractw duchownych. – /str. 263 – 273.:/ /: Tu wiadomość o sześciu bractwach duchownych w Krakowie:/ –

Zapewne tłumaczone Stawińskiego

A. Jan Januszowski żył w końcu 16. wieku i w początku 17./-

Polszczyzna iego czysta. Styl płynny.

(1.)

We wstępie powiedziawszy Autor: że pewien kupiec zbłądziwszy z drogi, znalazł w iedney iaskini starego pustelnika, wprowadza iego mówiącego o przygotowaniu się do smierci; w te sława, wstęp się kończy:

„Wiedzże o tym, że ią máiąc iuż sto lát, widzę to ná „oko y czuię po sobie, że iuż nie daleki kres żywota „mego, y przetoż przez te lát siedmdziesiąt, stara„iąc się o to, abym się nauczył dobrze umrzeć, zá łás„ką miłego Bogá, miewáłem wiele taiemnic Bożych, „y rzeczy w nich barzo pięknych, których dla dobre„go pospolitego, ktoby chciał dobrze umrzeć, przed „tobą táić niechcę, aby ták za twoim powodem, by„ły wiadome swiátu, á osobliwie pobożnym i nabo„żnym duszom, które mimo insze wszystkie rze„czy pragną od Bogá dostąpić chwáły wieczney? „Jesliżeś tedy gdzie ná iákim kázaniu ucha swego

pil-

„nadkładał, na tey teráźnieyszey rzeczy moiey chcę, a-
„byś pilen był, y pilno słuchał, nie przerywaiąc mi po-
„wieści moiey. A tak poczynam." Tu następuie rozdział 1.

(2.)

X. Reszka. Język polski czysty. Rozmowa ninieysza tak się zaczyna:

„Człowiek. A tom iá iuż schorzáły umierám. Duch
„Postánowiona to rzecz iest, raz umrzeć człowiekowi.
„Czł. ale młodo umierám. Duch Ciesz się z tego, iż kre-
„su zamierzonego tym rychley dochodzisz: nie bowiem
„na tym, choć kto mało abo wiele zbiegá, byle dobie-
„żáł gdzie powinien. Cz. Ale práwie w kwitnącym
„wieku. Du. Tym większy znak wdzięczności rychło
„y z dosypką coś od kogo wźiął oddawać. Cz. Ale ro-
„dźice y powinne tą rychłą śmiercią swoią zasmu-
„cą. Du. Byś iedno samego siebie nie zasmucił: bo
„po umarłych nie długi płacz powinnych." i t. d.

(4.)

W wierszach X. Symplicyana, obok nie naylepszego w niektórych mieyscach gustu, widać ducha poetyckiego pod artykułem: „Człowiek przy smierci wszystko o=

puszcza." tak między innemi o śmierci mowi: (str: 87 i 88:)

„Mocarz zbło przednią, okryty żelazem,
„Ledwo nań dmuchnie, umiera zarázem.
„Rycerz na koniu pięknie usadzony,
„Orężem zewsząd dobrze opátrzony;
„Skoro iey zayrzy, zapomni swey broni,
„Jak wosk ogniowi, tak się iey ukłoni.
„Korona złota, máiestat wspaniały,
„Stotysiąc zbroynych, y Hetman zuchwały,
„To wszystko swoim igrzyskiem poczyta,
„Smierći która zbroynych iako muchy chwyta.
„Zamki na skałach mocnych posádzone,
„Murámi, strzelbą, ludem opatrzone,
„Bez szturmow bierze, a razu żałuie
„Kinąć swą kosą, gdyż szczudłkiem zwoiuie".

(5.)

Nauka 1. o świecie. X. Mikołaia z Mościsk, tak się poczyna:

„Naprzod potrzebá obiaśnić, co się tu przez swiat ro-
„zumie. Bo nie trzeba mniemać żeby przez swiat ro-
„zumiała się ta ziemia ozdobiona drzewy, zie-

„zielem, kwiaty. niebem chędogim pokryta, ale rozumie-
„ią się ludzie swiatowi, wczasowi roskosznicy, którzy
„się puszczaią za nieporządną miłością, do nich
„nieźmiernie serce przykładáiąc, z obrazą Boią:
„Jako gdy mówimy, zły dom, nieporządny: że nieporzą-
„dni i zli w nim mieszkáią. A temu to swiatu Paweł
„S. Rom: 12. nie każe nam być podobnemi, ani się przy-
„rownywać. —
„Rozumie się też przez swiat, wszystko to cómoże czło-
„wieká zatrzymać przy sobie oderwać abo zahamo-
„wać od Boga". i t.d. —

§. Fasti sanctorum, piis meditationibus, nec non liturgia, ac officii Divini praxibus exornati. Opera P. Joannis Morawski Societatis Jesu. In gratiam Ascetarum, Concionatorum, et Sacerdotum. Superiorum permissu. Posnaniæ. typis regiis Alari Collegii Societatis Jesu. Anno Domini 1696.

In 12o - Tytuł, dedykacya X. Stanisławowi Lipskiemu Archidiakonowi Gnieznieńskiemu, approbacyi, i rejestru, kart 8. text. str. 222.

Są to medytacye krótkie, stosowne do rozmaitych uroczystosci i dni swiętych pańskich. - na każdy miesiąc po kilka przypada. Od str. 199. - do 214. umieszczone praxes liturgicæ, od str. zaś 215. do końca, praxes recitandi horas canonicas. - Wskazuią się tu mistyczne rozmaite zastosowania do mszy S. i pacierzy Kanonicznych, lub podobne krótkie rozmyślania. -

np: praxis I. Celebrandi missam communiter. „In osculo altaris. Verbum incarnatum, te osculor -

„osculor affectu B Matris tuæ, Te complectentis in „instanti incarnationis" – (p. 199.)

„In Benedictione Sacerdotis, Jesu in cœlum ascen„dens, et elevatis manibus benedicens Apostolis, „benedic animæ meæ, et trahe cor meum ad coe„lum." (:p. 203.:) etc. –

Medytacye pospolicie po 3. krótkich punktów maią. – Pełne są ducha prawdziwey pobożności, lecz wszędzie mistyczne tłómaczenie Pisma S. daie się postrzegać –

§. Pretiosa mors sanctorum seu dispositio moribundi, documentis theologicis, ac piis scripturæ, SSque Patrum, præsertim S. Augustini, affectibus et divorum morientium exemplis illustrata. a Patre Joanne Morawski, S. J. Superiorum permissu anno Dei mortalis 1698. Posnaniæ typis Clari Collegii Societatis Jesu."

Jn 12. Tytuł, przypisanie X. Stanisławowi Łukowskiemu Kanonikowi pozn., approbacyi i reiestru, kart nie liczbowanych 11. Samego textu str. 550.

i

c stronica poprawy błędów drukarskich. –

„Appendix. Exhibentur psalmi et orationes eccle-
„siæ quæ recitari possunt supra moribundos".

Pisemko to należycie odpowiada swemu celowi. – Niektóre tylko wzmianki o SS. pańskich wzięte z Metafrasta i temu podobnych, nie mogą bydź zupełnie approbowanemi. –

§. Scientia Sanctorum nosse mori paucis præceptis comprehensa, per virtutum præcipuarum exercitium olim breviter digesta a quodam Patre Societatis Jesu: nunc vero, ad utilitatem animarum reimpressa Vilnæ Typis academicis Societatis Jesu 1699 (*)

In 8vo Wszystkiego kart nieliczbowanych 61. i kartka z napisem: „Hymnologion ordus et oc-
„casus solis Litthuaniæ, Samogitiæ, Russiæ acco-
„modatum." –

W początkowych kilkunastu kartkach opisana iest: potrzeba umieiętności dobrego umierania, i wskazane sposoby do iey uczenia się. – Następuią potém wskazówki

(*) W przemowie do czytelnika, podpisał się: A. K. a –

aktów opisane: „Virtutes frequenter per vitam usurpan-
„da, ut moriturо sint familiares. / Jako to: fides, spes,
„charitas Dei, charitas proximi, contritio, resignatio etc. /
Daley. — „Devotio in varias supplicationes digesta. — „Co-
„rona precatoria de sanctissimis et suavissimis Je-
„su Christi plagis. — „Aspirationes pro felici obitu. —
„Homagia in vita et morte Deo prestanda. — Can-
„tica spiritualia pro animabus sanctis. — Oratio
„S. Bernardi ad Jesum crucifixum, / do rozmaitych
odtonków Chrystusa: wierszem skadencyą: / —

I inne różne modlitwy i stosowne do tego uwa-
gi, i t.d. itd.

Zbiór ten rozmaitych rzeczy, niemal żadnego po-
rządku. —

§. Ambona Ducha S. do serca mówiącego pustynia bo-
gomyślna albo ćwiczenia duchowne przez dziesięć dni
na wzór tych które podaie S. Ignacy fundator Societ.
Jesu. wydane przez X. Jana Morawskiego Societ Jesu.
z przydaniem materyi kazań nabożnych na wszystkie
przez

przez rok niedziele i niektóre przednieysze swięta, zamknionych tak w tey księdze, iako i w drugiey którey tytuł iest: Namowy Ducha S. reiest iak kładzie się na początku tey księgi. z pozwoleniem starszych w poznaniu w drukarni Kollegium Societatis Jesu roku Pańskiego 1700 -

Jn 4to 159. i 218 stron. —

§ Ovis perdita octidui labore in deserto quaesita seu spiritus remissi per exercitia octiduana recollectio auctore quodam e Soc: Jesu Sacerdote. Cracoviae typis Schedelianis. Anno Domini 1701. -

Jn 8o Tytuł, dedykacya Andrzeiowi Anton: Podolskiemu Scholastykowi Gnieznieńskiemu i td. Approbacya, zaymuią kart 5. Text str: 214. —

Te ośmiodniowe rekollekcye tak są ułożone, że na każdy dzień po 3. medytacyi ~~położone~~ umieszczono, a każda medytacya ma po trzy punkta. Prócz tego: między 2. a 3. medytacyą ~~umieszczona~~ położona iest hora con-

considerationis.

S. Cursus gratiæ Dei viatores ad metam gloriæ æternæ provehens praxi exercitiorum spiritualium S. P. Ignatii instructus a P. Joanne Kwaszewski Societatis Jesu anno gratiæ Dei in carne apparentis 1703. — Cracoviæ typis Nicolai Alexandri Schedel, S. R. M. Ordinarii Typographi.

In 4to Tytuł, dedykacya Janowi Chryzost: Gnińskiemu, Biskupowi Kamienieckiemu, Opatowi Węgrowieckiemu, Intentio et series totius operis. Instructio circa praxim meditandi i Recept medytacyi i t.d. oraz facultas, zaymuią kart 11. Sam text str. 270. Na końcu: Index locorum ex quibus conciones vel meditationes peti possunt, pro singulis dominicis (*), kart nie liczbowanych 30.

Te medytacye podzielone są na dni 10. na każdy zaś dzień potrzebne trzy medytacye, 2. Dogmata, i 2. Reflexye. W dogmatach pospolicie zastanawia się autor nad łaską Boską. W medytacyach i reflexyach nad rozmaitemi obowiązkami chrześci-

Chrześciańskiego człowieka, i nad występkami tym obowiązkom przeciwnemi.

Dzień np. III.

„Meditatio I. de peccato veniali.
II. de causis peccatorum venialium.
III. de effectibus peccatorum venialium.

„Dogma I. Vitam gratiæ in suo vigore, conservat potissimum fides viva.
II. Cura vitandi peccata venialia, est conservatrix gratiæ. –

„Reflexio I. Supra humilitatem
II. Supra auditionem sacri." –

Reflexie pisane wierszem.
W medytacyach, znaleźć można ~~zmy~~ myślne niektóre wyobrażenia, mianowicie o mękach w piekle i w czyscu i.t.d.

§. Respirium viatorum in solitudine spirituali. Ubi per devia mundi aberrantes, fatigati, sac. aspirationibus, restaurantur. Opera A. R. D. Aquili Michaelis Gorczyński, I. M. A. Sac: Th. Doct. et Profess: Canonici

-nici regularis Congregationis S.S. Salvatoris Lateranensis. Cracoviæ. Typis Nicolai Alexandri Schedel S.R.M. Ordinarii Typographi Anno Domini 1704.

In 8°. Tytuł, dedykacya Stefanowi Humieckiemu (: Dapifero regni :) Approbacya i przemowa do czytelnika, zaymuią kart 7. sam text str. 608.

W przemowie, spomina postanowienia papieżow tyczące się rekollekcyi, i mówi sław kilka na pochwałę, tych ćwiczeń. –

Nasamprzód w 10. Rozdziałach przygotowuie autor pobożnego Chrześcianina do medytacyi i tak:

„Caput I. De ingressu in solitudinem spiritualem. (str. 1–9.)

„Cap: II. De iucunditate solitudinis spiritualis (str. 9. – 17.).

„Cap. III. De utilitate solitudinis spiritualis. (str 17. 25:)

„Cap. IV. De necessitate solitudinis spiritualis" (str: 25 – 34.)

„Cap V. De modo procedendi in solitudine spiritua-
li": [str. 34—34.]

„Cap. VI. De impedimentis in via solitudinis spiri-
tualis": [str. 45—47.] —

„Cap. VII. Cura incedendum sit in solitudine spi-
rituali." [str. 47.—51.]

„Cap. VIII. De respirio in via solitudinis spiritua-
lis": [str. 51.—60.]

Rozdział ten, oprócz ogólnych uwag dzieli się na
3 paragrafy.

§. I. „De preparatione ad orationem menta-
lem."

§. II. „De meditatione seu corpore orationis,
„[a przez to:] exempla resolutionum
„in via purgativa illuminativa, et u-
„nitiva: — annotatio de actibus ana-
„gogicis"

§. III. „De conclusione meditationis"

„Cap IX. De egressu de solitudine spirituali" [str. 61-135.]

§. I. „Vestigia sanctorum extra solitudinem
„spiritualem."

„Annotatio I. de confessione generali annua"

„Annotatio II. De sacrae scripturae lectione"

§. II. „Exercitia matutina in et extra solitudi-
„nem spiritualem."

§. III. „Exercitia serotina in et extra solitudi-
„nem spiritualem.

„Caput ultimum. Alternae quietis parerga in
„et extra solitudinem spiritualem". /str. 135.-
— 137:/

/Potem następuią praxes w tym porządku: „pra
„xis I. de fine ultimo hominis. 2. de peccato mor-
„tali; 3. De peccato veniali: — 4. De morte: — 5 De
„judicio: De 6. De inferno. 7. De poenitentia. 8. De
„amore divino; — De servitute Dei; — 9. De passio-
„ne Christi; — 10. De SS. Eucharistiae sacramento;
„11. De coeli voluptate; — 12. De tempore coeli; —
„13. De conformitate cum voluntate Dei /: i Daley:
„Meditatio 1. De zelo animarum; — Med 2. De vo-
„catione ad statum regularem. — Med 3. De voto pau-
„pertatis; — Med. 4. De obedientiae voto. — Med. 5. De
vo-

„Devoto castitatis – Med. de humilitate, [tota ex
„Th. a Kempis:] Med. de patientia. Med. De mor-
„tificatione. Med: de sanctissima matre Dei; –
„Med. De perseverantia. – praxis Universalis et
„quotidiana S. Stanislai Casimiritani". –
W medytacyi o piekle wiele przesady. Z reszta,
ta książka pożyteczne zawiera w sobie rzeczy, mia-
nowicie w tych 10. paragrafach, gdzie podaią
się prawidła odbywania porządnym sposobem
medytacyi i zachęcania do niey. – Autor swoie
twierdzenia ile możności usiłuie opierać na pis-
mie S. i zdaniach Oycow Kościoła. –

§. Reflexye nabożne nad męką y śmiercią Chrystusa Pa-
na, które służyć mogą do rozmyślania podczas postu,
y w piątki całego Roku. Na wygnaniu w Królewcu
Roku 1705. przetłomaczone y dodrukowi podane dla po-
pożytku dusz krwią Chrystusowa odkupionych ex
mandato superiorum. W Brunsbergu w Drukarni colle-
gii Societatis Jesu."

In 4to. Wszystkiego kart nieliczbowanych 71.
Reflexyi wszystkich iest: 45.

Nie wielkiey wagi w swoim rodzaiu iest to pismo.

§. Prawdy wieczne w naukach potrzebnych wyrażone kwoli tym osobliwie co ćwiczenia Duchowne albo Rekollekcye według przepisu S. Ignacego de Lojola fundatora Societatis Jesu odprawuią. Zebrane y obiaśnione przez X. Karola Rosignoliusza Societatis Jesu a z włoskiego na polski ięzyk przetłómaczone roku pańskiego 1701. Teraz zaś w roku 1705. ná wielu mieysc poprawione, y po Edycyi warszawskiey z przydatkiem nauk duchownych S. Filipa Neryusza y S. Franciszka Salezyusza przedrukowane Vilnæ typis Academicis Societatis Jesu.

In 4to. Tytuł, odezwa do czytelnika i przedmowa zaymuią kart 5. text str. 326. (: podobno powinno być 327.)

Od. 1. do 283. str. Nauki Rosignoliusza. Druk antiqua.

Od 283. – 300. Zdania i nauki S. Filipa Neriusza

(druk gocki)

Od 304. — 304. Jego modlitwe strzeliste (: dr. antiqu.)

Od. 304. — 326. Sentencye napominania y wyroki duchowne S. Franciszka Salezyusza (: dr. gocki.) (: 7. Rozdziałow:)

O karach piekielnych przykłady bez krytyki. -

§. Uwagi Chrześciańskie albo rozmyślania krótkie na wszystkie dni roku i święta uroczyste dla pożytku Dusz krwią Chrystusową odkupionych na wygnaniu w Dreznie przetłómaczone a roku 1707. do druku podane ex mandato superiorum w Brunsbergu w drukarniey Collegii Societatis Jesu roku pańskiego 1707. -

In 4to. 6. części 366, 216, 88, 212, 136, i 224. stron. -

§ Florilegium, piarum meditationum in Coronam Lechiae procerum destinatum. Sive facilis modus meditandi pro magnatibus. Collectus ex opusculis V. P. Nicolai Lancicii e societate Jesu Anno 1713. Vilnae typis Acad. S. J. (*)

(*) Toż samo pisemko tegoż samego roku przedrukowane zo-

Jn 12º wszystkiego kart nieliczbowanych 52.

Dedykacya Janowi Godlewskiemu staroscie Nurskiemu, Kamienieckiemu i t.d.

Powiedziawszy autor ogólnie osposobie medytowania, mówi daley: De fine collectionis Magnatum — De impedimentis salutis amovendis — De remora salutis — De incitamentis ad promovendam propriam salutem. — De vitandis ~~mor~~ peccatis mortalibus, præcipuis salutis nostræ impedimentis. — De vitandis peccatis venialibus, quia nocent in hac vita. — De vitandis veniali-

---

zostało; /: albo też może 4. początkowe kartki w niém przemieniono, dla zastosowania tytułu do urzędu Kazimierza Kociełła podskarbiego W. X. L. któremu się dedykuie :/ Tytuł iego:

„Aerarium piarum meditationum ad colligendos vir-
„tutum Thesauros accomodatum. Sive Facilis modus
„meditandi pro Magnatibus. Authore R. P. Nicolao Lan-
„cicio, Societatis Jesu. Reimpressus. Anno 1713. Vilnæ
„Typis Acad."

Jn 12º wszystkiego kart nieliczb: 52. a Dedykacya: Michaë

venialibus peccatis quia nocent post mortem. — De modis evadendi poenas purgatorii. — De vita recte instituenda a proceribus. — Monita data quidam est Magnatibus. — Modus dicendi brevem coronam, quando quis habet caput fatigatum, aut meditari non potest, sive in itinere, sive infirmitate, sive alio tempore. — Regulae electionis. — Introductio ad eligendarum rerum notitiam. — De tempore triplici ad electiones recte faciendas magis opportuno. — Modus prior sane bonaque electionis faciendae. — Modus posterior bene eligendi in Regulas 4. et annotationem unam distributus. — De emendatione seu reformatione circa vitae statum cuivis faciendo. — Canticum in laudem Gloriosissimae V. Mariae transmutatum a S. Bonaventura.

Te medytacye moga bydź dla wszystkich użyteczne, i w niektórych tylko miejscach zastoso-

---

Michaeli Casimiro Kociet Supremo M. D. Lithuaniae Thesaurario. — Dedykacya podpisał — H. G. —

zastosowane są do osób wyższych.

W tytule: De vita recte instituenda a proceribus, między innemi powiada:

„4. Punctum. Considera an bene tractaveris tuos „subditos, sive cives, sive rusticos, et si quid sit e- „mendandum emenda.

„5. Punctum. Considera officium publicum si ge- „ris aliquod, an in eo contra charitatem vel ju- „stitiam deliqueris, et quid deinceps in eo vel „ vitandum vel faciendum esse cognoveris, stabe „ apud te et scripto annota memoriæ causa. –

„6. Punctum. Considera an tui domestici et subdi- „ti faciant id, quod debent vel Deo vel Ecclesiæ, „circa frequentationem ad eam circa usum sa- „cramentorum, solutionem decimarum, circa ad- „ministrationem justitiæ et circa alia. Et effica- „citer illos adige, ut præstent quod debent. – „ Stabe vero, ut saltem quolibet mense fami- „li tui confiteantur et communicent: assigna- „do pro hac re illis instar legis, ut id faciant,

vel

„vel prima Dominica mensis, vel in principio
festo illius Mensis. Nam et de hac patres fami-
„lias reddent rationem in die Judicii" – etc.

§. Expedita salutis via per exercitia spiritualia a S. Pa-
tre Ignatio monstrata ex meditationibus, sensum eo-
rundem exercitiorum declarantibus. Usui cujusvis
status hominum pro anima per octo dies exercendo
accommodata: a p. Adriano Miaskowski Societatis
Jesu. Hac est via, ambulate in ea, non declinetis neq;
ad dexteram neque ad sinistram Isaiæ 30. – Sandomi-
riæ typis Collegij Societatis Jesu Anno 1718.

In 8vo. Tytułu, Dedykacyi X. Franciszkowi Mierews-
kiemu Scholastykowi Gnieznieńskiemu i t.d. approba-
cyi odezwy do czytelnika, / która ma tytuł: In-
stitio Auctoris et finis operis: / kart nieliczbowa-
nych 14. – Samego textu stron 383. w Dedyka-
cyi, wylicza autor godne pochwały czyny Mie-

Mierzewskiego. –

W przemowie mówi obszernie o zalecie, rozkładzie, celu, sposobie użyciu tych medytacyi i. t. d.

Te medytacye dzielą się na dwie części.

„Pars I. in qua proponuntur meditationes, usui communi, cujuscunque status hominum, pro octiduo exercitiorum spiritualium, accommodatæ."

„Pars II. In qua continentur meditationes, quæ particulari exigentiæ, devotioni, et usui diversæ conditionis et status hominum, in octiduo exercitiorum spiritualium servire possunt."

Każda medytacya na 3. pospolicie dzieli się punkta.

Przywodzi autor w Wielu mieyscach pismo S. –

Wiele zbawiennych uwag podaie, i pożytecznie rzeczy wykłada. –

Zadługie tylko są medytacye, i w niektórych mieyscach zmyslne obrazy, znaleść można.

§. Soliloquia christiana et praxes quaedam. Authore A. R. P. Adalberto Tylkowski Societatis Jesu Theologo. Editio Secunda. Francofurti. Sumpt. Joh. Christoph. Baurlein. MDCCXXII. (*)

Jn 12°. Tytuł z ryciną, przemowa do czytelnika i approbacya zawieraią kart 5. Text, zaymuie str: 834. i reiestru kart 3.

Przemowa iest dziełem wydawcy tey drugiey edycyi. Dla wielu interessuiących wzmianek, całkowicie ią tu umieszczamy. - „Complures jam „praeterlapsi sunt anni, Lector Benevole, ex quo „a multis desideratum; praecipue vero tum tem„poris Andreoviensis monasterii Antistitis „Reverendissimi jussu, descriptum est non si„ne ubere spiritus proventu, praesens opus ab A. „R. Patre Adalberto Tylkowski è Societate Je„

(*) Approbata Prowincyała Litewskiego położona tu zapewna z pierwszey edycyi, datowana iest w Warszawie 1668. r. d. 9. Decembr.

„Jesu, antea clementis IX et X. pontificum Romæ
„ad s. petrum pœnitentiario Apostolico, postmo-
„dum Placensis Episcopi Theologo haud inclebri
„scriptum. Ne autem solummodo inter privatos
„latitaret parietes, diutiusque avide illud deside-
„rantium describentiumque fatigaret animos
„calamosque, tandem publici juris factum est,
„et omnibus posset prodesse. Opus certe est,
„quod ad veras manuduxit virtutes, falsis lar-
„vam detrahit, sui cultores in ~~para~~pura saincti-
„tate collocat, lectoremque non una vice allicit,
„et, ne diutius in ejus hoream laudibus, com-
„pendio dico: vere Christianum, sed dum legitur
„meditatio jungenda est. Ad orationes eorumque
„themata inveniendo pariter atque elaboran-
„da, inserviens, dignumque est, quod ab om-
„nibus versetur nocturna manu, versetur diur-
„na. Propterea hocce singulari pietatis ardo-

„ardore elaboratum opusculum sepe numero à
„multis serio desideratum expetitumque demum,
„sed ab erratis mendisque sollicite purgatum
„nitidiore forma et litteris exprimi curatum
„fuit, quod, si non erit ingratum, alterum hu-
„jus auctoris opusculum de Malo Malique cau-
„sis inscriptum, excipiet. – Tu lector Benevole
„fruere isto interea, et quidquid boni inde ha-
„seris, in Deum omnis boni fontem atque au-
„ctorem revolve, memor illius S. Hieronymi
„qui, sapiens, inquit, quod corpore non potest,
„cogitatione complectitur, solusque cum solo
„Deo disserit et loquitur!".

Soliloquia, są w liczbie 72. – Phrases, poczy-
nają się od str: 676. – jest ich XVI. –
Każde Soliloquium ma 2. 3. lub kilka dzieli się
punktów. –
Soliloquia są to rozmyślania rozmaitych
tre-

teorycznych i praktycznych prawd religii — —
Praxes zaś, rozmyslania stosowne do rozmai-
tych czynnosci i okolicznosci życia ludzkiego. —
Wszędzie mistyczne tłómaczenia. —

§. Devotum animae otium per sacrum Quadrogesimae et Resurrectionis Dominicae tempus ad augendam pietatem fidelium erga passum, mortuum sepultum ac resurgentem pro salute nostra Redemptorem, propositum a p. Martino Lugowski Societatis Jesu, anno 1723. Sandomiriae typis Collegii societatis Jesu.

In 8° Tytuł, dedykacya (Franciszkowi Wielopolskiemu woiewodzie Sieradzkiemu i iego synom:) i approbacya zaymuią kart 10. Sam text str. 249. (248.)

Od początku do str. 13. (14.) umieszczone: intentio pro jejunio quadragesimali. — affectus pii ad vulnera salvatoris. Jak każdy tydzień postu wielkiego, pewnej taiemnicy Pańskiey poswięcać. — Actus qualibet hebdomada Quadrigesimae eliciendi.

Od 15. str. do końca idą: „Reflexiones morales super præcipua puncta historiæ passionis Domini.

Dziełko to mierney iest wartosci. –

§. Hebdomada meditandæ Aeternitatis, Magistro Divino amore: sive Rhytmica, et in singulos hebdomadæ dies distributa meditatio, de igne inferni per ignem Divini amoris extinguendo, et de igne Amoris Dei, etiam ab ipsis gehennæ ignibus accendendo. pro fuga inferni. Excerpta è mense III. Divini amoris R. P. Joannis Nadasi Societ Jesu. Editio septima. Vilnæ Typis Universitatis Soc: Jesu Anno Dni 1728.

In 12° Wszystkiego str. 24.

Na każdy dzień tygodnia inna medytacya. –

Wiersz z kadencyą.

§. Iter trium dierum in solatium peregrinantis à seculi curis paululum respirantis animæ, institutum; jamque e diversorum in Spiritu Magistrorum ascesi col-

collectio doctrina; pro triduana Spiritus renovatione Christianae perfectioni: studiosè amantibus assumptum. Juxta exemplar Wratislaviense, 1728. Vilnae Typis Academicis Soc: Jesu, 1732.

In 12° Wszystkiego kart nieliczbowanych 74.

Są to medytacye na trzy dni rozłożone, tak, że oprócz ogólnych z początku uwag: o pożytecznym sposobie rozmyslania o maiącym się zachować w tey mierze porządku, i t.d. na każdy dzień położono po 2. medytacyey, po 2. lekcyy i po dwie konsyderacyy. - Nayprzod idzie Meditatio I. potém stosowne do niey Lectio spiritualis, nakoniec, podobneyże tresci consideratio I. podobnież i drugie medytacye lekcye, konsyderacye.

§. Skarb nieskończonego waloru naydroższa męka y śmierć Zbawiciela naszego wysokiego szacunku reflexyami Jaśnie Wielmożnego niegdy Imci Pana Jana na wielkim Ostrogu z Jabłonowa Jabłonowskiego, Woiewody

Generała ziem Ruskich, Swieckiego, Moscickiego, Bobryckiego, Białocerkiewskiego, Czeherynskiego etc. Starosty. Nabożeństwu chrzesciańskiemu do zbawiennego profitu na każdy dzień obchodu Wielkiego postu ochotnie akkomodowany. We Gdańsku podczas obsidii woysk Moskiewskich, y przy kontynuacyi świętey Quadragesimy dnia 20. Aprila Roku pańskiego 1734. w drukarni Jana Jakoba Preussa. (*) –

In 4to Tytuł. i dedykacya Katerzynie z Jabłonowskich Hr. Ossolińskiey Podskarbiney W. Kor. przez iey męża kart 2. zaymuią. Sam text str. 259. Na końcu kart 2. i poprawy omyłek drukarskich. –

Na odwrocie ostatniey karty, (przed reiestrem:) W kilku wierszach przemowa do czytelnika i cenzura duchowna pozwalaiąca przedrukowania tey xiążki.

(*) Wydanie to wiele ma pomyłek drukarskich –

Z cenzury i z przypisania Ossolińskiey okazuie się że ta xiążka wydana była poraz pierwszy bezimiennie, przez samego autora Jana Jabłonowskiego (kiedy?)

Wszystkich modlitw 46. na 46 dni wielkiego postu. -

W modlitwach tych umieszczone rozmyslanie męki pańskiey, począwszy od wjazdu Chr. do Jerozolimy, i stosowne do tego uwagi, pobudzaiące Chrzescianina do poprawy życia. -

Wyborne są mysli zawarte w tych modlitwach. - do prawdziwey prowadzą pobożnosci - okazuią rzetelną gorliwość autora. -

Polszczyzna czysta, prócz przymieszania niektórych łacińskich, lub przerobionych z łacińskiego wyrazów. - Postrzedz też można - ~~postrzedz też można~~ gdzieniegdzie niektóre wyrażenia mniey szlachetne.

Modlitwy te z niektóremi poprawami, godne są prze-

przedrukowania, dla powszechnego użytku.

W modlitwie na dzień 6. postu, w którey rozmyśla Jezusa Chrystusa na modlitwie w Ogroycu upadaiącego, zastanowiwszy nad wszystkiemi przymiotami modlitwy Chrystusowey, Zupełnie przeciwny swóy sposob postępowania rozważa, a między innemi mówi: (str. 37.) „Nakoniec, a „gdzie iest rezygnacya doskonała i zupełne pod„danie woli Twoiey Boskiey. Ty Jezu móy wolą „twoią, przedwieczną mądrością kierowaną, pod„daiesz woli równego w Bóstwie oyca Twego; a „ia wolą swoię ślepą, głupią szaloną, wiatrami „żądz chęci, passyi nadętą, iako wietrznik obra„cany, niewiedzącą dla iakiego końca, y gdzie „mię a zawsze dobrze prowadzisz, tę taką wo„lą moię, niedoskonałą, woli twoiey Boskiey „poddać niechcę. O Boże móy wstydzę się tedy „słusznie, że nie postawą ciała, ni skromnością,

y u=

„y układnością członków, ni okolicznościami po-
„wierzchownemi, ni utopieniem myśli w Tobie,
„dopierosz ni ufnością Synowską należytą, ni
„subiekcyą winną niewolniczą, zgoła z żadney
„miary, wszystkie pacierze y modlitwy moie To-
„bie y twoiey modlitwie ogroycowey nic nie są
„podobne. Leżący na twarz o ziemię Jezu móy
„padam całą istotą duszy moiey potencyi y cia-
„ła przed tobą, przepraszam cię, y przez nayświęt-
„szą modlitwę twoię proszę cię, naucz mię praw-
„dziwie się modlić, y o to iedynie prosić y żebrać,
„co ty chcesz, abym otrzymał duszy y ciału me-
„mu a chwale Twoiey potrzebnego."

§. Scintillæ asceticæ, ad excitandum spiritus incendium.
In singulos anni dies accomodatæ ab uno Societa-
tis Jesu Sacerdote 1mo sub prelo excussæ Monachij,
nunc demum cum facultate superiorum excitatæ.
Typis Acad: Viln. Soc. Jesu Anno D. 1737.

Jn 24. Tytuły i przemowy kartek 2. tekstu str. 231.

Od str. 1. d. 223. umieszczone są krótkie po kilka wierszy maxyce, stosowne do dnia każdego, a służące do obudzenia pobożnych myśli i uczuć, spomnienia; — od str. 224. do 229. „Actus procipuarum virtutum, juxta tenorem exemplaris Romæ anno MDCLXII. editi. „Monachij anno MDCLXIII. et MDCLXX. impressum." od str. 230. do końca: „Oratio Divi „Thomæ Aquinatis."

§. Fasciculus meditationum vio purgativæ ad usum procipue sacerdotum, a R. P. Nicolao Buggieri Congregationis piorum operariorum alumno collectus; jam quarta vice, in typographia Florentina, reimpressus; nunc tandem ex Italico in Latinum idiomæ translatus, et superiorum permissu in publicam lucem datus. Brunopoli typis collegii societatis Jesu anno MDCCXXXVII.

Jn 8° Tytuł, dedykacya Krzysztofowi Andrzeiowi Janowi Szembekowi Biskupowi Warmińskiemu, i przemowa do czytelnika, zaymuią kart 4. Text str: 248.

Na dedykacyi podpisał się: Petrus Mc Ruggieri Varm. can.

Wszystkich medytacyi iest 16. każda dzieli się na 4. rozdziały. –

§. Soliloquia christiana et praxes quaedam. Authore A. R. P. Adalberto Tylkowski, societatis Jesu Theologo. Tomus I. editio tertia. – Francofurti, sumptibus samuelis Wahleri. MDCCXXXIX. –

Jn 12: Tytuł, przemowa, approbacya I: pierwszey edycyi :I kart 4. – Sam text str: 411. na końcu index str: 3.

W tomie tym mieści się 40. Soliloquiów.

Tomu 2° nie widziałem. –

Edycya ta zgodna z edycyą 2. frankfortską.

§. Axiomata christianę philosophię eruta ex uersi=

~~de~~ consideratione quadruplicis aeternitatis. ex Italico Ioan: Bapt. Manui Latine reddita ab Aegidio Estrix utroque Soc: Jesu Sacerdote. Vilnae Typis S. R. M. Academicis Soc: Jesu Anno Dni 1739. (*) –

In 18. prócz kartki tytułowey. str. 70. od stron: 65.

Clavis aurea coeli.

W tych axiomatach, rozważa się, wieczność duszy, ciała, nieba. i piekła. –

§. Nauka życia dla nabycia duchowney umieiętności na ośmiodniowych rekollekcyach; y dla instrukcyi słuchaczów przez kazania, y zakonników przez domowe przemowy, śmierci uwagą podana zamykaiąca w sobie rozmyslania; Lekcye duchowne; Materye Reflexyi codzienney; Affekty do Chrystusa pana na krzyżu umieraiącego, SS. patronow. przez X. Marcina Ługowskiego Soc. Jesu spisana a za usilnym naleganiem, y kosztem niektórych doskonałych, do druku po śmierci autora poda-

(*) /1787/ tłóm. polskie. Wilno. –

~~na~~ podana. w drukarni Kollegium Lwow: Soc Jesu. Roku 1742. -

In 4to - Tytuł, dedykacya Magdalenie Kuropatnickiey, Xieni Benedyktynek Lwowskich, kart 3. text, pierwszey części str. 91. drugiey, trzeciey i czwartey 117. na końcu rejestru kart 3. -

W części pierwszey zawieraią się rozmyslania na dni 8. - w 2giey Lekcye duchowne na dni 8

Xiążka ta, szczególniey zastosowana do użycia zakonników. Polszczyzna dosyć czysta. Styl przerywany. Autor usiłuie czytelnika więcey poruszyć niż przekonać -

§. Pustynia duchowna ná ieden dzień każdego miesiąca wydana francuzkim ięzykiem przez iednego Societatis Jesu Kápłáná; potym ná polski ięzyk dla zbáwiennego ludziom wszelkiey kondycyi pożytku, przełożona, y zadozwoleniem zwierzchności duchowney, do druku podana. W Kaliszu, w drukarni Collegium Societatis Jesu. R. P. 1742. -

Jn 4to Tytuł, i dedykacye Ludowice Koźmińskiey Abbatysie Ołobockiey Cysterskiey kart 4. (reszta wydarta:) Text z przedmową str: 312. i reiestru rzeczy kart 2.

W xiążce tey mówi autor nasamprzod, o pustyni duchowney, czyli rekollekcyi, o iey potrzebie, przysposobieniu, sposobie odprawiania i.t.d.

Daley umieszcza po 3. Medytacye na każde dwa miesiące. (str. 46 — 247. naostatek rozmaite, stosowne do pobożnego rozmyslania reflexye —

Polszczyzna czysta, styl gładki, iędrny. — Mysli prawdziwe, niekiedy wielkiey wagi —

Reflexya XIII. O cnocie każdemu stanowi przyzwoitey, tak brzmi:

„Byłaby to wielka nieroztropność, y błąd gruby, „gdyby ci co rządzą duszami, chcieli ~~chcieli~~ wszyst„kich bez różnicy prowadzić do iednegoż sto„pnia doskonałosci y iednakowemi drogami.

W do=

„W domu oyca moiego są rozliczne mieszkánia.

„Joan: 14. rożne złożenie, wielorakie mieyscá,
„wszystkie rozmaitego porządku; y lub wszyscy ci
„którzy się znayduią w Niebieskiey Jerozolimie,
„są zupełnie kontenci y doskonále szczęśliwi, nie
„wszyscy iednák są równie wywyższeni? Są Se-
„rafini, są Aniołowie; y ci którzy nie są między
„Apostołámi, Męczennikami, pannami, mo-
„gą mieć przynaymniey mieysce między poka-
„tuiącemi. Łaski są różne mówi S. Apostoł: iako
„nie wszyscy odbieraią iednego wymiáru łas-
„ki w tym życiu, tak też nie równy maią wszys-
„cy stopień w Niebie. Ale i to nie mniey iest błąd
„niebezpieczny, chcieć na tym fundamencie ograni-
„czyć swoie pragnienie, y zamysły do mierney cno-
„ty, choć się odbieraią od Boga łáski szczególniey-
„sze, álbo choć się będzie powołanym do stánu,
„który wyciąga wysokiey doskonáłości. Prawda
że

„że nie wszyscy mogą bydź iednákowo doskonáli;
„ale wszyscy są wezwáni żeby byli święci; a do świą-
„tobliwości nigdy się nie przyidzie, ieno nabywá-
„iąc cnót przyzwoitych stánowi, do którego są
„powołáni, y doskonałości tegoż sámego stánu.
„Im stány życia tego są doskonálsze, tym więcey
„iesteśmy obligowáni mieć doskonáłości. — Cnota
„mierna może bydź dosyć dla człowieká świeckie-
„go; ále nie dosyć ná tákiey dla osoby zakonney.
„Ci którzy są wezwáni ná urząd apostolski są obo-
„wiązani bez żadney wymówki do wyższey cno-
„ty, niżeli drudzy. Nie wyciągasz Bóg dáleko
„większey doskonałości od Kápłánow, niżeli od
„tych którzy niemi nie są?

§. Rok iak dzień krótki, co do wdzięczney pracy; i dzień
iak rok długi, co do wieczney rekompensy, albo krót-
kie na każdy dzień roku dla matki Boskiey przysłu-
gi ciągnące za sobą w rekompensie wiek długi, prze X.

X. Jana Korsaka S. J. A. A. LL. y Filozofii Doktora, aktualnego ś. Teologii professora, w Roku 1747 opisane; za szczęśliwy prognostyk za życia lat długich; po śmierci wieków złotych, Kultorom i Kultorkom Matki Boskiey ofiarowane. — W Wilnie w drukarni Akademickiey Societat. Jesu. (*)

In 8o. Tytuł z approbacyą, i przedmowa, zaymuią kart 17. Text. stron. 176.

Jest to część pierwsza — a w approbacyi powiedziano; że pismo to, na trzy dzieli się części. Prócz tey pierwszey, więcey widzieć nie miałem zręczności. — Zawiera ta część w sobie 4. miesiące, począwszy od stycznia: Ile w każdym miesią-

(*) Zapewne 1748. drukowana, bo tego roku podpisana approbacya. —
W samym początku przemowy, nasz autor powiada: „Wydawszy iedną książkę o smutney materyi, o czy-„scowych strasznych mękach, y różnych do poratowa-„nia podziemnych ieńców służących sposobach; stawam „dziś z drugą, iak do rozweselenia: i t. d. —

miesiącu dni, tyle iest podanych sposobów uczczenia maryi panny. –

Polszczyzna dosyć czysta. Styl płynny. w wyrażeniach autor nieco rubaszny; braknie mu dobrego gustu. Niektóre zdarzenia przywodzi bez krytyki; — przy srodkach dobrych podaie czasami mniey trafne. – Nieumiał uczynić w tém wyboru.

Pod dniem 29. marca, powiedziano:

„Dnia wczorayszego pobrataliśmy się z Panem „Jezusem, y do braterskiey konfidencyi przyszliś„my, żeby ta konfidencya nie szkodziła grzbietowi, „żeby nie była zbyteczną, radzę Pana Jezusa „nazywać bratem, ledwie raz w rok, (: ile tym „osobom, które się niegdyś między grzesznikami „y grzesznicami liczyły:) á Panem y dobrodzie„iem, często; życzę ukrzyżowanego Jezusa ręce „całować, z braterskiego afektu ledwie kiedy, a „nogi często. Przenayświętsza Marya Panna bę„dąc matką Jezusową, wiem że nie pierwey cia–

„ciało iego zranione w grobie złożyła, aż nogi u-
„całowała y łzami polała, daleko tobie i każ-
„demu do matki Boskiey, więc ostróżnie z Pa-
„nem Jezusem. Prawda że to brat twoy, ale
„razem pan wielki i sędzia straszliwy, dayże
„pokoy zbyteczney z nim konfidencyi; bezpiecz-
„niey niż usta i ręce, nogi iego pokornie cało-
„wać, masz o tym historyckę: Zofia Tylicka ścios-
„tra Biskupa Krakowskiego, małżonka niegdyś
„godnego szlachcica Tomnickiego, pani święta,
„cnot pełna, w rozmyslaniu męki Jezusowey
„pilna, gdy dnia pewnego z medytacyi pow-
„stawszy chciała P. Jezusa ukrzyżowanego
„w twarz pocałować, usłyszała głos straszliwy
„z ust krucifixa wychodzący. Do nog z Magda-
„leną. Nie przyszło od strachu y do nog, ale w
„nogi, potem iednak do siebie przyszedszy, ~~na~~-
„nogi Jezusowe pokornie ucałowała, oraz w
„pokorze, wzgardzie swiata, w miłości ku Bo-

„Bogu y bliźniemu, dni swoich szczęśliwie
„dokonała, pogrzebiona w Toruniu. Talek
„pierwszy historyk polski!!

§. Ambona ducha swiętego do serca mówiącego
Nauczenia bogomyślna albo uwiczenia duchowne
przez dziesięć Dni na wzor tych, które podaie
S. Ignacey Fundator Societatis Jesu. Wydane
przez X. Jana Morawskiego Societatis Jesu z przy-
daniem na końcu tey księgi materyi kazań na-
bożnych, znayduiących się tak w tey xiędze, iako też
y w drugiey, której Tytuł: Nauczenie Ducha S. z pow-
leniem starszych powtórnie przedrukowáne. w Pozna-
niu w drukarni J. K. M. Kollegium Societatis Jesu.
Roku Pańskiego 1748. (*)

Jest 4to - Przed kartki tytułowey druga zappro-

(*) Pierwsza edycya w Poznaniu 1700 in 4to (iak wiad-
czy Niesiecki (w Herb. III. 297.) a za nim Bentkowski
Hist. Lit. T. II. str. 26. (patrz wyżey.)

z approbacyami, gdzie na odwrocie, Reiestr Tytułow tey książki; — potem idzie: przedmowa, w którey się daie nauka iak się maią odprawować te Duchowne ćwiczenia (w 6. paragrafach:) kart nieliczbowanych 4ry. -

Samego dzieła stronic 168. ~~rzeczywiście zaś~~ pomylonych:

Pod koniec: Index rerum in hoc libro notabiliorum, pod Alfabetem, karta 1. naostatek: materye kazań duchownych kart nieliczbowanych: 11. — I zaraz następuią do tychże medytacyi należące lekcye, pod tytułem Namowy Ducha S. i t.d. o których powie się osobno.

Każdą medytacyą poprzedza modlitwa przygotowuiąca, potém, w kilkunastu słowach przygotowanie 1. i 2. Daley idą 3. punkta medytacyi. - Naostatek modlitwy strzeliste, i ieżeli to pierwsza którego dnia medytacya. obranie na ten dzień patrona. -

W medytacyach wiele bardzo zbawiennych uwag, ale też znayduią się i drobiazowe myśli, iako też zmyślne wyobrażenia. - mystyczne pisma S. zastosowania. - Polszczyzna czysta, styl prosty, iasny ale rozwlekły. Miesza niekiedy termina teologiczne, texta po łacinie i po popolsku przywodzi. -

Po medytacyach w niektórych materyach cytuie autorow obszerniey o tych rzeczach piszących: -

§. Namowy Ducha S. na pustyni Bogomyślney. abo Lekcye nabożne, które przy dziesięćdniowych ćwiczeniach Duchownych osobliwie czytać się mogą. Wydane przez X. Jana Morawskiego Societ. Jesu. Materye kazań które z tych Lekcyi snadno bydź mogą na Niedziele i niektóre przednieysze święta. oraz Akces do tych kazań, y Propozycye ich, są

poło-

położone na początku inszey książki którey tytuł iest: Ambona Ducha S. Z pozwoleniem starszych, powtórnie przedrukowana. W poznaniu, w Drukarni kollegium Societátis Jesu. Roku pańskiego 1748. (*)

(In 4º należy do książki Ambona Ducha S. i t.d. Prócz karty tytułowey, samego dzieła str: 217.

Po lekcyach, cytuie Autorow, obszerniey w teyże materyi piszących.

Co do uwag nad tem pismém też same do niego służą, które się uczyniły o Ambonie Ducha S. i t.d. —

Lekcye pospolicie stosowne do medytacyi. —

§. Fasciculus meditationum viæ purgativæ ad usum præcipuæ sacerdotum. a R. P. Nicolao Ruggieri congregationis piorum operariorum alumno collectus; jam quarta vice in typographia Florentina, reimpressus; tandem ex Italico in Latinum idio-

idioma translatus, Brunopoli quinta vice typis demandatus, nunc demo cum superiorum permissu in publicam lucem datus. Vilnæ typis academicis S. J. Anno MDCCXLIX.

Jn 12mo Tytuł i przemowa do czytelnika zawierają kart 3. sam text str. 313.

§. Rok niebieski, część pierwsza to iest: Styczeń, Luty Marzec albo przewodnik do szczęśliwey wieczności Jchrystusowi Królowi niebieskiemu Maryi Królowey Niebieskiey y wszystkim świętym mieszkańcom niebieskim na cześć y chwałę przez miesiące y dni rozłożony od iednego Kapłana Soc. Jesu roku którego życie przedwieczne w ciele ludzkim dla nas zyć poczęło 1749. w Poznaniu w drukarni Kollegium Soc. Jesu.

Jn 8vo 4 części: z których kazda po trzy miesiące zawiera: / 1024. 754. i 192. stron.

§. Słodka i święta śmierć przez W. X. Jana Crasseta S. J. Roku 1706. francuzkim ięzykiem wydana na polski ię-

ięzyk przetłomaczona, teraz kosztem X. Szymona Wosińskiego kanonika kathedralnego poznańskiego Proboszcza kościańskiego - I.M.D. przedrukowana. W poznaniu w Drukarni Coll. Soc. Jesu. 1751. in

Jn 8vo 474. stron. -

§. Rozmyślanie duchowne y nabożne nad psałmem pięćdziesiątym, przez w Bogu Wielebnego niegdyś sławnego we Florencyi kaznodzieję Xiędza Hieronima Ferrerysza, zakonu kaznodzieyskiego w ostatnich dniach jego wydane, niedawno we Gdańsku drukowane, potym w Krakowie przedrukowane, na ostatek we Lwowie drukiem ponowione, teraz zaś przez pewnego lubo niegodnego, ale zelżywego miłosierdzia grzesznika, z Łacińskiego języka na polski dla użytku y zbawiennego pożytku nieumiejętnym łacinę przetłumaczono roku 1753. do druku podane. w Wilnie w drukarni J. K. M. Akad. Societatis Jesu. -

Jn 8vo. Tytułu i dedykacyi Bogu w Troycy S. je-

jedynemu (:wierszem:) k. 8. samego texte str. 96.

Rozmyślanie to napełnione jest słowami pisma S. stosowanemi do uwag wyciągniętych z psalmu. Uwagi te mistyczne i moralne, dosyć dobrze mogą posłużyć do obudzenia pobożnych uczuć w czytelniku. +

Polszczyzna dość czysta. –

§. Prawdy nieomylne z pierwszego tygodnia exercyciów świętego Ignacego wyjęte, szkolney młodzi y innym wszystkim, o własnego zbawienia i postępku duchownego szukaiącym, do zbawiennej uwagi podane od pewnego Kapłana Societatis Jesu roku 17-31. potaiemnie, a teraz z taiińskiego na polski język przez pewnego teologa Societatis Jesu prowincyi Litewskiey przetłomaczone, za dozwoleniem starszych do druku podane roku 1754. w Wilnie w drukarni J.K. Mci akademic. Societat. Jesu.

In 4to 492. stron.

§. Mysli albo Reflexye Chrzesciańskie rozłożone na wszystkie dni całego Roku, przez W. X. Franciszka Nepveu Kapłana Societatis Jesu, Językiem Francuskim wydane, Na polski zaś język przetłumaczone, przez W. X. Tomasza Perkowicza Societatis Jesu, we Lwowie za dozwoleniem starszych Roku Pańskiego 1720. wydane, Teraz zaś na usilne żądania wiernych przedrukowane, w Wilnie w Drukarni J. K. M. Akad. R. P. 1754.

In 8° 4. części. Część 1. Tytułu, i przemowy kart 8. Samey rzeczy i Reiestru str. 350.

Część 2a prócz kartki tytułowey str. 359.

Część 3cia prócz tytułu str. 368.

Część 4ta prócz tytułowey kartki stronic 377. z taką pomyłką że po stro: 306. zaraz położono 310.

Reiestru Alfabetycznego kart 9. -

§. Rozmyślania albo lekcya duchowna miasto kazania na święta uroczyste etc. wszystkie niedziele dni do roku napisane od X. Tomasza Młodzianowskiego S. Je-

Jest na trzy księgi podzielone. Księga 1. od niedzieli adwentu do wielkanocy, po trzeci raz przedrukowana w Warszawie w drukarni Rzeczypospolitey Collegium S. Jesu 1754 – 1755. –

In 4to 2. księgi 714. i 979. stron. —

§. Pacierz albo raczey kontrakt między Bogiem a człowiekiem, przez pośrednika Chrystusa Pana spisany, Stanem przedwiecznym obwarowany, y prawowiernym, nie tak do mówienia jako wypełnienia, przez Apostołow Świętych podany. – Teraz na dwanaście miesięcy podzielony, pobożnymi medytacyami objaśniony; z przydaniem na tak wiele dni medytacyi, iak wiele się w całym miesiącu znayduie. Przez X. Stanisława z Witwice Witwickiego Gnieźnieńskiego prymacyalnego, Warszawskiego Kanonika, Infułata Olyckiego, Probostwa Lubomskiego, J. K. Mści Sekretarza. w Wilnie w drukarni J. K. M. Akademickiey Soc. Jesu, Roku Pańskiego 1760(*) –

(*) X. Stanis. Witwicki, potym Biskup Łucki żył za czasów króla Ja-

In 8°. wszystkiego kart nieliczbowanych 84. –

Dzieli się to pisemko na 3. rozdziały. – W pierwszym mówi autor ogólnie o pacierzu, w drugim dzieli modlitwę pańską na 12. części, stosownie do 12. miesięcy, i nad każdą w szczególności obszernie się zastanawia; – w trzecim naostatek, kładzie 31. rozmyślań o rozmaitych rzeczach tyczących się wiary i obyczaiow, stosownie do 31. dni każdego miesiąca. W położoney, na czele tego 5. rozdziału przestrodze, powiada wydawca: że on iest tłomaczony przez X. Witwickiego, z X. Bouhours Jezuity, i że w teraznieyszém wydaniu poprawionym został co do polszczyzny i wiernosci w tłomaczeniu. –

Uwagi podawane w tey xiążeczce są prawdziwie budujące, prócz niektórych mało znaczących uchybień. –

Na październik miesiąc kładnie do rozważania słowa: Odpuść nam nasze winy, iako y my

od-

Jana III. Ninieysza więc edycya iego dziełka, iest zapewne drugą. –

odpuszczamy naszym winowajcom. Tak daleymó-
wi: „Jak wielkie są winy nasze, jak wielkie dobrodzie-
„stwa Boskie: tak wielki dług, jak wielki kredyt. Win-
„niśmy Bogu stworzenie nasze, a stworzenie na wyo-
„brożenie jego: dał nam Bóstwa swego obraz, du-
„szę naszę, wieczną y niesmiertelną; nie duszę by-
„dlęcą, która z parą na wiatr wychodzi. - Tośmy
„mu winni duszę, abyśmy ją z rąk jego wzięli,
„każdego czasu y każdey godziny. Bo jako on
„nam ią pożyczył bez prożby naszey, tak zechce
„oddać jesteśmy powinni, kiedykolwiek zakołace. -
„Ale jako oddany ten dług; jako przyiemna będzie
„dusza nasza; kiedy ciężkiki zmazana grzechami,
„w marnościach swiatowych pomrzona, ziem-
„skim ciężarem przycisniona, iuż prawie nie ta,
„którey nam pożyczono. Iuż on piękny obraz, al-
„bo raczey zwierciadło bez skazy, stworzyciela
„swego przed tym pokazuiące: ten mowię obraz

stał

„stał się podobieństwem czartowskim, gdy pychę
„diabelską y niewdzięczność, gdy grzechową postać,
„nieprzyjaźń Boską, w sobie y życiu swym wy-
„raża. To pierwszy dług, dusza. –

§. Ascensus piæ cogitationis ad supremum Coelestis curiæ senatum olim in soliloquiis a Ven: Thoma Kempensi ordinis Sancti Augustini Canonico Regulari tot gradibus, quot capitibus extructus, nunc vero circa ascensum ad Senatoriam dignitatem Illustrissimo Excellentissimo D. Domino Josepho de Skumin Tyszkiewicz Castellano Mścislaviensi expromptus et dedicatus à servo devinctissimo Anno Domini MDCCLXI. Vilnæ Typis Sac: Reg: Maj. Patrum M. Conv.

Jn 12° Tytuł, Dedykacya Tyszkiewiczowi, reiestr, zaymuią kart 6. Sam text str. 120.

Wszystkich uwag /: cogitationes :/ jest 22. – w dedykacyi podpisany: L. Kimbar J. T. D. Br. widać że wszyst-

ze wszystkiego, że on iest tylko wydawcą; bo i w dedykacyi między innemi tak do Tyszkiewicza mowi: „ Ego vero (: cui Superi tantas rationis „non debere vires, ut ad demonstrandos Tui nomi„nis honores, aliquos proprio labore valeam con„cinnare tomos:) id etiam mihi felicitatis du„co, quia circa tuum ad senatoriam Dignita„tem ascensum, alienum Tibi Illustrissime Do„mine dedico opus". etc.

§. Głas synogarlicy na pustyni świata tego ięczącéy to iest duszy chrześciańskiey rozmyślania do pana Boga oblubieńca wiecznego wzdychania, y w chrześciańskiey doskonałości ćwiczenia przez niektórego kapłana zakonu serafickiego O. S. Franciszka, Oyców Reformatów małapolskiey prowincyi zebrane dla pożytku dusz krwią Jezusową odkupionym, przedrukowane we Lwowie w drukarni Akademickiey J.K. Mci.

Coll.

Coll. Soc. Jesu Roku pańskiego 1761.

In 8vo 446. stron. –

§. Mysli człowieka z wolą Boską złączonego żadnemi żadnemi przypadkami nieumartwione wierszem polskim przez Wielmożnego Imci Pana Ignacego Gonsowskiego Horodnic: powiatu Oszmiańskiego opisane. w Wilnie, w Drukarni JK. M. WW. XX. Bazylianow Roku pańskiego 1761.

In 4o Wszystkiego 7 arkuszy. (karty nieliczbowane) –

Przypisanie Antoniemu Skarbkowi Ważyńskiemu Skarbnemu W. X. Lit. i t. d.

Wszystkich mysli 10. których treść następna.

Mysl pierwsza:

„Człowiek z wolą Boską złączony podniozszy „mysli swoie do Boga uważa wielkość Boską „y niepoięte dzieła Jego, a ztąd poznaie że Bóg „iest panem całego swiata."

Myśl druga.

„Człowiek z woli Boskiej złączony imaginuie tum
„różney kondycyi ludzi o doczesne dobra stara-
„iących się uważa zatym, iako tychże ludzi na-
„byte dobro mniey kontentuie, á z tąd dochodźi
„że nie może człowieka któryby był z swoiego
„szczęścia kontent, chyba ten który za wolą Bos-
„ką idźie."

Myśl trzecia.

„Człowiek z woli Boskiej złączony, zapatruie się
„na wszystkie rzeczy światowe, w których jedy-
„ny niestatek postrzegaiąc, uznaie, iż wszyst-
„kie rzeczy światowe są doczesne, oraz tym iż Czło-
„wiek nieśmiertelną duszę maiący za doczesno-
„ściami ubiegać się nie powinien, uznaie."

Myśl czwarta

„Człowiek z woli Boskiej złączony honorami
„i dostatkami wzbogacony, szczęśliwy się być
nie mo-

„nie czuie dlatego iż nie sądzi, aby mogł kie-
„dy dobr doczesnych zażyć z pożytkiem duszy
„swoiey, z kąd w wielkie zadumienie wpada".

Myśl piąta.

„Człowiek z wolą Boską złączony rozmaitemi przy-
„padkami od Boga dopuszczony, z nagła do
„ostatniey przychodzi nędzy, z czego wprzodz nie
„ostrożnie frasować się poczyna, lecz w krótce potym
„z wolą Boską łączy się, y mniey desperuie."

Myśl szósta.

„Człowiek z Wolą Boską złączony, ubolewa iż nie-
„winnie censury ponosi, lecz i tu do woli się Bos-
„kiey rezygnuie". -

Myśl siódma

„Człowiek z wolą Boską złączony żałuie zmar-
„łey żony swoiey, który żal gdy głębiey serce przeni-
„kać poczyna reflektuie się y Bogu swoie porucza
„umartwienia". -

Myśl ósma.

„Człowiek z wolą Boską złączony ubolewa nad
„zmarłym potomstwem swoim lecz y ten żal łą-
„czeniem się z wolą Boską uspakaia". –

Myśl dziewiąta.

„Człowiek z Wolą Boską złączony zapada ná
„zdrowiu tak cięszko, iż bez nadźiei życia zo-
„staie, lecz y tą chorobą mniey iest przerażony".

Myśl dziesiąta

„Człowiek z Wolą Boską złączony umieruiąc nie-
„które czyni przestrogi, y tak szczęśliwie y myśli
„y wiek swoy konkluduie"

Wiersz w niektórych mieyscach okazuie ta-
lant autora do poezyi, chociaż znowu w in-
nych sposob wyrażenia się prozaiczny i rozwle-
kły, wyrazy takoż często z łacinskiego wzięte,
tak-że gdzieniegdzie gust wieku okazuią. –

Na-

Następuiące wiersze z 1. myśli do lepszych policzyć się mogą:

„Bóg Mocarz wielki! Bóg na wieki święty,
„Bóg w swey mądrosci nigdy niepoięty.
„Wysokość iego bez końca wysoka,
„Szerokość iego bez granic szeroka.
„Maiestat Niebo, słudzy Swiętych plemię,
„A za podnóżek obrał sobie ziemię.
„Drżą przed nim Nieba, a wszelki duch żywy,
„Spiewa że to iest pan świata prawdziwy.

I niżey:

„Górnym planetom ponaznaczał drogi,
„I drobnych gwiazdek spisał reiestr mnogi.

§. Rok miłości Boskiey z pieni Swiętych na każdy dzień roku przez Affekta rozłożony przez Wielebnego Oyca Jana Eliasza Zakonu S. Franciszka de Paulo po trzeci raz do druku w R. P. 1719. podany a te-

teraz z francuzkiego języka na Polski przez Zakon-
nice nawiedzenia N. Maryi p. Klasztoru krak.
przetłomaczony R. p. 1767. w Krakowie w druk.
Seminarium Biskupiego Akademickiego. -

Jn 4to. 378. str.

§. Uwagi Chrześciańskie na wszystkie dni całego roku
stosuiące się do wszystkich Niedziel Ewangelii przez
W. X. Jana Krasseta w francuskim języku wydane
a teraz na ayczysty język przetłomaczone. R. p. 1767. w
druk. S. K. M. Collegium Soc. Jesu.

V. Tomów in 8vo. f. Tomu 1. nam brakuie f stron
336 i 40, 332. i 42, 332. i 43, 639. -

§. Męka Zbawiciela naszego Chrystusa Jezusa — i t. d.
— w Kaliszu 1769. -

Jn 8vo 447. stron. -

§. Cwiczenia duchowne Swiętego Oyca Ignacego w Ka-

w Kaliszu. 1769.

In 8vo 633. str.

§. Życie Jezusa Chrystusa w sakramencie ołtarza zawarte. w Kaliszu 1770.

In 8vo 263. str.

§. X. Jeremiasza Drexeliusza uwagi o wieczności przez X. M. Kazimierza Stępkowskiego pisma S. Doktora i prof. z łacińskiego na polski język przetłomaczone. W Krakowie w drukarni Seminarium biskupiego Akademickiego 1771.

In 8vo 262. stron.

§. Męka Zbawiciela naszego Chrystusa Jezusa w dziesięciu przedniejszych tajemnicach swoich postrzeżeniami exhortami przez Wielebnego Xiędza Bourdaloue S. J. Królewskiego we Francyi Kaznodzieię teraz polskim językiem z francuzkiego do czytania i zbawiennego rozważania powtórnie wydana przez X. Jerzego Dewina tegoż zakonu kapłana. W Kaliszu w drukar-

w drukarni J. K. Mci i Rzpltey Coll. S. J. R. P. 1772.

Jn 8vo 447. stron.

§. Czytania poborine na kazdy dzień miesiąca. Wielce pożyteczne dla ludzi wszelakiego stanu, Wieku płci y Kondycyi. z Francuzkiego na oyczysty język przetłomaczone przez X. Józefa Łopacińskiego koadiutora Schol. Wileńskiego, Kan. Zmudz. R. 1772. w Wilnie w druk. J. K. M. i Rpltey. –

Jn 8o 270. str.

§. Rekollekcye dla duchownych z rozkazu J. W. Jmci Xiędza Antoniego Okęckiego Biskupa poznańskiego i Warszawskiego, Kanclerza W. Kor. do druku podane. w Warszawie w Missyonarzy roku 1784. –

Jn 8vo 723. stron. –

§. Axioma Chrześciańskiey Filozofii z rozważania czworakiey wiecznosci wybrane, z Włoskiego języka Jana Baptysty Manni na Łaciński, od Idziego Estryza przetłomaczone, obudwu kapłanow Soc: Jesu. a potym na polski język z Łacińskiego, od jednego tegoż Societatis Kapłana wytłumaczone. w Wil-

w Wilnie w drukarni J. K. M. przy Akademii Roku 1787. (*) -

In 18° wszystkiego kart 47.

Na koniec dodany jest: „Klucz złoty do nieba, albo „żal za grzechy z rozważania wieczności, i ogromne „gu majestatu Boskiego"

Tłumaczenie polskie dosyć dobre.

§. Missia Bialska XX. Bazyliánow Podaiąca Sposob Łatwy do cwiczenia się w Modlitwie Umysłowey i Spotecznej w Rozmowach Zbawiennych, o Nauce Katechizmowey, i o Uspokoieniu Sumnienia, poswięcaiąc nato dzień, Tydzień Miesiąc i Rok: iako Czastki życia Swóiey, od którego całe Życie bierzemy, to dla Ludu prostego po Wioskach i Miasteczkach żyiącego. Za Dozwoleniem Zwierzchności Kościelney i Zakonney. przez X. Tymoteusza Szczurowskiego Z. J. Ob. W. ułożona i do Druku podana Roku 1792. - W Supraślu w Drukarni J. K. Mci XX. Bazylia-

(*) potainie drukowan: 1739. Wilno. -

Bazylianów.

In 8vo major. Z tytułem stronic 188. -

Przy tey xiążce dodano:

„Missia Bialska ośmiodniowa y całomiesięcz-
„na Podaiąca łatwy sposob do cwiczenia się w
„Modlitwie umysłowey i społeczney i w rozmo-
„wach zbawiennych, dla ludu prostego po wioś-
„kach i Miasteczkach żyiącego za dozwoleniem
„Zwierzchnosci Koscielney i Zakonney.

Przez X. Tymotheusza Szczurowskiego Z. S. Ba-
zylego Wielkiego ułożona i do Druku podana
w Supraslu XX. Bazylianow Roku 1792. -

In 8vo majori. - Z tytułem stronic 66. Re-
iestru spólnego kart 3. -

§. Obowiązki osób stanu duchownego, Część 1. wstęp do
kapłaństwa czyli nauki duchowne dla gotuiących
się do swięceń i sposobiących się do kapłaństwa, zebrane
z pisma Bożego z dzieł Oyców świętych, z wyrokow

koncyliów i papieżow; zdań sławnych teologów i autorów kościelnych przez X. F. H. Sewoa Dyrektora seminariium Remeńskiego po francuzku napisane a przez X. p. Gniewczyńskiego K. S. K. L. na ięzyk polski przełożone. w Łowiczu w drukarni JO. X. prymasa 1793. -

Jn 8° tom 1. 585. stron.

Tom II tamże 1793. zawieraiący 493. stron ma tytuł:

Rekoblekcye dla kapłanów zebrane i ułożone z dzieł oycow SS. którzy w materyach tyczących nayistotnieyszych obowiązkow kapłańskich nayiaśniey i naygruntowniey pisali.

Trzeci i czwarty tamże 1795. roku, 582. i 545. stron, lecz ostatni tom ma takowy tytuł:

Drugie rekollekcye dla Kapłanów, o szczególnych występkach których się powinni strzedz i cnotach w których się powinni doskonalić kapłan i inni duchowni. -

III.

Pisma ascetyczne, zawierające pobudki i środki do pełnienia rozmaitych obowiązków Chrześcianina w ogólności i szczególności.

§ Pamiętne życia Chrześciańskiego, w którym to wszystko znaydziesz co czynić ma Człowiek Chrześciański począwszy od nawrócenia aż do doskonałości i t. d. teraz z Włoskiego na ięzyk polski przełożone przez Xiędza Woyciecha Euporyna z Wągowca, S. pisma Dok. w Poznaniu w drukarni Jana Wolrhaba R. P. 1585. –

in 8vo 618 stron. –

W. O. X. Juliusza Tatiego (societatis Jesu) Księgi o umartwieniu nieporządnych naszych skłonności y popędliwości. Pierwey z Włoskiego ięzyka na Łaciński, a teraz z Łacińskiego na Polski przełożone. w Krakowie w drukarni Andrzeia Piotrkowczyka. Roku Pańskiego 1604

In 8o Tytuł, przypisanie Pannie Magdalenie z Mortąg Ksieni Chełmińskiey, i Rejestru rozdziałów tey xiążki kart 8. Textu str. 249. na końcu rejestru alfabetycznego kart 5.

W dedykacyi podpisany X. Piotr Skarga powiada on w początku swey dedykacyi między innemi to o ninieyszey xiążce:

„Dowiedziałem się iżeś się W. M. o to postarała, aby przez X. Woyciecha* spowiednika klasztoru swego na Polskie przełożone były." –

Porządek tey xiążki następny:

Co iest mortyfikacyą? /Roz. 1./ i – jey cel, powinność, dwojaki rodzay /Roz. 2./; – że ma bydź umartwiona /: R. 3./; – jey potrzeba każdemu człowiekowi /Roz. 4./; – a mianowicie osobom zakonnym /Roz. 5./; szczególne uwagi o mortyfikacyi duszy i ciała /Roz. 6./ Jak ma bydź ona uskuteczniona? /: Roz. 7./; – o czworakiem ćwiczeniu mortyfikacyi wogólności, a naprzód o wyrzeczeniu się wszczególności /: Roz. 8./; o zaprzeniu się wogólności i szczególności /: Roz. 9. 10. 11. 12./; – o oddaniu siebie drugiemu, czyli rezygnacyi /Roz. 13./; – o indyfferencyi, to iest iednostayności, albo niczem nieprzebieraniu /Roz. 14. 15. 16. 17. 18./; – o różnicy która iest w przerzeczonem czworakiem ćwiczeniu. – /Roz: 19./

---

*/: Czy nie X. Woyciech z Wągrowca?

o trzech skutkach mortyfikacyi, to iest, o ułożeniu człowieka powierzchownem i jego ozdobie /: Roz. 20:/; - o przykładzie żywota i naszych spraw /Roz. 21./; - o chęśliwey rozmowie o rzeczach duchownych /Roz. 22:/. -

Język polski czysty, styl pełny, iasny, gładki. - Przestrogi bardzo rozumne bez przesady, wsparte zdaniami pisma S. lub poważnych kościelnych pisarzów - Jednem słowem, wyborne w swoim rodzaiu dziełko, i godne przedrukowania. W rozdziale 3. te słowa między innemi /: n. 1:/ daią się czytać: „Jesli chcemy aby to ćwiczenie mortyfikacyi proste á z cnotą zgodliwe było, „prawem jakim i modłą miarkować się w „nim mamy, aby z brzegow powinnych „nic nie wychodziło. Na-przykład: iesli „w umarzaniu gniewu, zaniedbawszy miáry, „názbyt ospále postąpiemy, ták że w „powinnych y sprawiedliwych spráwách, „bardzo mdle i słábo gniewać się będziemy;

„abo iesli ták máło o uskromieniu w sobie
„gniewu dbamy, że ná wszelki czas poryw-
„czeyszym y zapalczywszym bydź mu do-
„puszczamy, niż się godzi; tákowa morti-
„ficátia, w tym sposobie przechodzi miárę,
„a w pierwszym zaś, ścieła iey nie dostáie.
„Co się y w mortificáticy, powierzchowney
„ćiáłá, snádnie przydać może, że tákże
„przeydźie szránki swe, abo gdy ćiáło
„ostrośćią zbytnią y trapieniem osłabieie;
„abo przeciwnym obyczáiem, gdy pod po-
„krywką iaką, w martwieniu ćiáłá ták
„wolnemi y gnuśnemi bywamy, że
„ćiáło z pieszczoty téy nászey, bierze occá-
„sią być nieposłuszne y przeciwne do-
„bremu."

§ Francisci Ametri deliciarum spiritualium libellus. Sive de amante anima devotissimus dialogus. E Flandricæ Idiomate, jam pridem in latinum conversus, nunc verò in gratiam piorum hominum, ex suo Archetypo fideliter

recussus /: sic :/ et a mendis quibusdam repurgatus. Cracoviæ. In oficina Nicolai Lobij, Anno Dni 1608.–

In 8vo Tytuł, przypisanie Maciejowi Pstrokonskiemu Bisk. Przemyskiemu i przemowa tłumacza, zaymuią kart 7. text, stron 103.–

W xiędze tey autor zachęca duszę chrześcianina do miłości ku Chrystusowi Panu. Samo to dziełko ciągnie się do stro: 76. od. stro: 76. do 81. umieszczone przez tłumacza Hemerciusza – Parænesis ad animam Christi sponsam. od str: 81. do 98. Dialogus inter æternam sapientiam Christum et suum cultorem. /: Jakoż zapewna tłumacza :/ od str: 98. do 101 umieszczona przez wydawcę Grochowskiego: Oratio Sancti Ambrosii de singulis articulis passionis Domini. str. 102 i 103. Testamentum hominis Christiani quælibet die coram Deo dicendum – translatum ex libello polonico cui titulus

est

titulus est aeconomia spiritualis.

Tłumaczem tey xiążeczki na język łaciński jest X. Antoni Hemerticus Kanonik regularny.

Wydał ją w Krakowie (nie wiem podług jakiey edycyi:) i piękną łaciną przypisał Biskupowi Płockońskiemu X. Stanisław Grochowski Kustosz Kruświcki. Przypisanie w te słowa zaczyna: „Cum „essem feriis Paschalibus Miechoviae, au„divi ab anagnoste, dum mensae celsi„tudinis vestrae accumberem, dialogum „inter amantem animam et nutricem „pedagogam, et audivi sane libentissi„me. Non solum autem ego, sed et om„nes convivae Cels. Vestrae, quorum ani„mos scitamentis illis unice et miri„fice reficiebas. Egi itaque cum Cels. „Vestra e vestigio, ut, bona cum ipsi„us venia, liceret mihi seni, et ad ulti„mas senectae metas venienti inserere

„etiam hanc arbusculam, in Sarmaticum nos-
„trum solum, typisque nostris recedere,
„scriptorem hunc, ne tantum inter eos,
„quibuscum natus est legeretur." I pod
koniec mówi:
„Licet.... libellus iste amorem spiret, amor
„tamen iste nemini scandalo est, nemi-
„ni offendiculo. Utinam omnes vulne-
„rentur ita charitate, omnes languerant,
„omnes deficiant, et nihil aliud cogitent
„loquanturque, nisi Dominum Jesum,
„amorem suum crucifixum: minora ma-
„la orbis iste sarmaticus aspiceret: et
„facilius ab istis naufragiis Reipubi-
„quae toties cum summo dolore nostro
„aspicimus, liberaremur. Nun fadissimis
„et spurcissimis voluptatibus moram geri-
„mus, ambitioni scilicet et avaritiae, et iam
„perimus, nisi de alto nobis succuritur.
„Eamus pro virili nostra contra, et
„arma militiae nostrae, non carnalia
sed

„sed spiritualia sumentes, militemus in
„illis bonam militiam, ut in die illo repo-
„sitam nobis capiamus coronam, quam
„reddet nobis iustus Iudex, et agonothe-
„tes noster Iesus Christus."

§ O Naśladowaniu Panny naszey, Panny prze-
czystey Bogárodzice Maryey, książká. W którey
się wyráźny opis, pocidykowych teyże Panny
cnót zamyka; ktorych Chrześcianin każdy ku
niey nabożny, ma naśladować. Przez W. O. Fran-
ciszka Aryasza Societatis Iesu nápisáná,
á przez X. Symona Wysockiego tegoż za-
konu, na polski przełożona. W Krakowie, w
drukarni Mikołaia Lobá. Roku pańs. 1613.

In 12º procz 9 kart Tytułu i przedmowy do
czytelnika, samego textu stron 569. i
rejestru kart 4.

Pismo to dzieli się na 47 rozdziałów.
Polszczyzna, jak we wszystkich X. Symo-
na Wysockiego pismach, czysta. —

Przedmowa do czytelnika (która iest samego autora;) tak się zaczyna:

„Wziąłem to przed się, abym wszystkie mieysca „nowego Testamentu przebieżał, w których Nay„świętszey Panny Maryey Bogarodzice cnoty „są opisane, a upatrzywszy rozmaite stopnie „przykładów iey które nam zostawiła, żeby „się każdemu mieysce naznaczyło. O innych „rzeczach których Ewangelistowie nie wspo„minaią dosyć będzie na tym, że się z „starych Oycow pewne sentencie wybiorą „także też z Historiy poważnych swiadec„twa przydamy."–

Nader pożyteczna xiążka.

§ De perfectione.– Georgii Tyszkiewicz* Soc. Iesu, Sacra Theologiae Doctoris. Cracoviae, in officina Andreae Petr. S. R. M. Typogr. Anno 1624.–

In 8°

Tytuł, przypisanie Muciusowi Vitellescus

---

*W pozwoleniu do drukowania nazwano Tyszkiewicza Prowincyałem Jezuitów w Polszcze.

Generałowi Jezuitów, aprobacya (facultas) i rejestra zaymuią kart 15.- Text. str: 427.

Rzecz całą zawiera autor w 55 rozdziałach. Nader obszernie przedmiot swóy traktuie; tak dalece, że na karcie dopiero 71. rozwija swoje zdanie o doskonałości, do tego zaś mieysca zdania cudze zbija, lub prostuje. Zdrowo rzeczy uważa, twierdzenia swoje nie samemi tylko mniemaniami scholastyków, ale też zdaniami pisma S. i Oyców popiera.

§ Droga doskonałości, przez S. Teresę zakonu Kármelitáńskiego reformatorkę z rozkazania stárszych zakonnych napisana, a przez W. X. Sebastiana Nuuryna Kościołá Káthedrálnego Krakowskiego Káznodzieie ordynáryusza, z włoskiego na polski przełożone, y wszystkim ludziom Chrześciańskim do czytania pożytecznego y uciesznego podána w Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyka Typogr. J. K. M. Roku 1625.

In 8° Tytuł, dedykacya tłumacza polskiego do Nayświętszey Panny, przemowy do czytelnika takoż tłomacza, rejestru i aprobacyi kart nieliczbowanych 6. Textu, stron 404. Druk gocki. –

Na odwrócie karty tytułowey kolesztych wyobrażający Nayświętszą Pannę trzymaiącą na ręku pana Jezusa i stojącą na pół Xiężycu; uspodu ta para wierszy położona:

„Matko y Panno, prosim cię usilnie,
„Boga y Człeka, proś za nami pilnie".

Całe pismo dzieli się na 42. rozdziałów.

S. Teresa obraca naprzód mowę do siostr zakonnych, zachęcaiąc je do modlenia się za Kapłanów pracujących koło dusz zbawienia, i t. d. Rozdział 1.2.3. w rozdziale 4. upomina zakonnice do chowania reguły Roz. 5. o Spowiednikach zakonnych. Potém wykłada swoią naukę przystępuiąc do pokazania drogi doskonałości, którą na trzech warunkach zakłada: na miłości Boga, na umartwieniu, i modlitwie –

Od rozdziału 27 do stron. 360 wykład pacie-
rza. Prócz tego od stro. 361 do końca, umie-
szczone są: „Gorące mowy abo Bogomyślności
dusze do Panna Boga", takoż S. Tensy. mów
tych jest 17.

Całe to dziełko, równie jak i mowy pilne
są wybornych myśli. Stosują się one wpraw-
dzie naywięcey do zakonnic, ale też z
wielkim pożytkiem mogą bydź czyta-
ne od każdego z wiernych.

Tłomaczenie dobre. Język polski czysty.

Mowa 10. tak się zaczyna:

„O Boże dusze moiey, iáko się my kwá-
„pimy obrażać ciebie, á iáko ty dáleko
„więcey przyśpieszasz Odpuszczáć nam?
„Co za przyczyná w nas ták zuchwáłey
„smiałośći? Zgołá żeśmy poználi Pánie
„wielkie twe miłośierdźia; a żeśmy zá-
„pomnieli iáko iest sroga sprawiedliwość
„twoja.- Ogárnęły mię boleśći smierci, ách,
„ách, ách, iák sroga iest rzecz grzech, który
„mogł uczynić, żeby Bog umárł w takich

„w takich męzkach, iako iesteś Boże moy
„nimi ogarniony?"

§ Oko wieczności abo sposob prostowánia intentiey dobrey w sprawach nászych wszystkich do zasługi większey: a otrzymania szczęśliwey po śmierci, wieczności. Wydana naprzod przez W. O. Hieroniaszá Drexeliuszá societatis Jesu, Láćińskim ięzykiem: a teraz ná Polski przetłumaczona y do druku podána przez iednego teyże societatis Jesu, zakonnika. Z dozwoleniem Stárszych. W Krakowie, w druk: andr: Piotr. J. K. M. Typ. R. P. 1638.

In 8º Tytuł, przedmowa /: przypisanie :/ Helzbiecie Magdalenie Skolnickiey Xieni y wszystkiemu zgromadzeniu, Klasztoru Sendomierskiego, Reguły S. Benedykta z Kassynu; - Przedmowa do czytelnika approbatio facultas i rejestr rzeczy, zawieraią kart 12. Sam text z poprawkami omyłek, stron omylonych razy kilka 782. -

W dedykacyi podpisany Jan Chomentowski socie. Jesu. —

Pismo to dzieli się na 2. xięgi, każda xięga ma po 12 rozdziałów

W całym tym traktacie rzecz jest o intencyi.

Język polski cale czysty, — Styl płynny.

Paragraf 1. drugiego rozdziału xięgi 1. tak autor kończy:

„O iákobyśmy to ludźmi bardzo mizerne-
„mi byli, gdybyśmy te sądy ludzkie, które
„o nas czynią, zá męczeństwo y kátowánie
„iákie ciężkie sobie poczytáli, y to nie-
„upodobánie ludzkie, za nieszczęście sobie na-
„większe rozumieli; á zaś ludzką chwałę y
„upodobánie, za nawiększe dobro nasze być
„sądzili; y gdyby nam praca przyiemnieysza
„y milsza nie byłá, iáko na ten czas, gdy-
„by nas chwalono, y zochotą á ukontentowa-
„niem iákim iey się przypátrowáno. Czy
„niewiemy, że rzadko bardzo ludzkim oczom
„dogodźić możemy, które to tylko ważą
„wielce co widzą, á serca y áffektu, którym
„się to stáło nie upatruią? Bogu same

mu

„sámemu służyć, y miło iest, y bardzo łac-
„no: abowiem on ná serce iáko Grzegorz S.
„mówi, nie ná rzecz samę którą czynimy
„pátrzy: y nie uważa wiele kto czyni, ale
„iákim áffektem y sercem."–

§ Wzywanie do modlitwy codzienney przy Ofi-
rze św. za ludzie rodzące, podróżne woiuiące, więźnie,
chore, konaiące y zmarłe po wszystkim Chrześci-
ańśtwie, przez X. Ada. Machowskiego S.J. w
Krakowie w druk. Fr. Cezarego, 1640.

In 8vo 144. str.–

§ De indiciis et gradibus profectus in virtutibus,
Opusculum Nicolai Lanciui e societ. Iesu. Ant-
verpiæ. Apud Ioannem Meursium anno M.DC.XLI.

Tytuł, odezwa do czytelnika, approbacya,
rejestr, i przemowa, zaymuią kart 10. Text.
str. 282.– Na końcu rejestr alfabetyczny,–
kart 7. Odezwa do czytelnika datowana
jest w Giczynie (: Giczynij :) w Czechach d. 1.
stycznia 1639 r.

Dziełko to w 2d. zawiera się rozdziałach.

6. Stopni postępu w doskonałości, naznacza autor dla każdego Chrześcianina.

Stop. 1. zasadza na umnieyszaniu grzechow /r. 1 i 2.

Stop. 2 na poskramianiu namiętności /: 3, 4.

Stop. 3. na zwyciężaniu pokus /: r. 5 i 6.

Stop 4. na wykorzenieniu złych nałogów /r. 7./

Stop. 5 na doskonałym sposobie postępowania /r 8:/

Stop. 6. na wzroście w dobrych nałogach /r 9.– 11:/

6. Taroż stopień dla zakonników i wszystkich osob w duchownem ćwiczących się życiu.

Stop. 1. zależyć ma na postępie w pokorze /r 12.

Stop. 2 na wyrzeczeniu się wszelkiey miłości ziemskiey /r 13./

Stop 3 na zaparciu się własney woli /r. 14.–

Stop 4 na wyrzeczeniu się własnego zdania /r. 15.

Stop. 5, na doskonalszem poznaniu Boga /r. 16./

Stop. 6. Na doskonalszey miłości Boga /r. 17/

3. ostatnie rozdziały, podaią przestrogi i uwagi stosowne do postępu w doskonałości osob życia duchownego.

W rozdziale 17. spomina autor, że ma wydać pismo: de actibus virtutum.

Rzecz wytraktowana z wielkiemi szczegółami, i dla tego, napotkać można nieraz, mniey nawet potrzebne drobiazgi. Autor okazał w niém wielką znaiomość rzeczy, a mianowicie wielkie mnostwo nagromadził zdań z pisma S. z Oyców Kościoła i poważnych pisarzów, które są stosowne do wykładanych przezeń przedmiotów.

§ Nicolai Lancicii e Societate Jesu opusculum secundum in quo explicantur causae et remedia ariditatis in oratione, et solatia orantium aride excepta ex doctrinis Sanctorum. Antverpiae, Typis Joannis Meursii. Annae M.DC.XLIII

In 8° /wydarty koniec. str: 192:/

Pismo to składa się z 14. rozdziałów.

Cap. 1. Quid sit ariditas, et quæduplex, et unde oriatur.

Cap. 2. De prima causa ariditatum.

Cap. 3. De secunda causa ariditatum.

Cap. 4. De 3. causa ariditatum.

Cap. 5 Quæ sensu excipiendæ sunt ariditates in oratione.

Cap. 6. Notanda quædam circa ariditates et gustus in oratione.

Cap. 7 Quibus soleat concedi a Deo oratio sine ariditatibus.

Cap. 8 De 4 causa ariditatum.

Cap: 9 Non declinandæ occupationes distractivæ ob metum ariditatum.

Cap. 10. Præparatio punctorum meditandorum neglecta, solet esse causa ariditatum.

Cap. 11. Mentis et sensuum evagatio præcedens meditationem, et in ipsa meditatione, accersit ariditates.

Cap: 12. De remediis contra ariditates, datis ab antiquis Patribus.

Cap. 13. De aliis remediis contra ariditates, praescriptis a recentioribus vitae spiritualis Magistris.

Cap. 14. Summarium supradictorum in Gratiam tironum et scrupulosorum ex doctrina sanctorum confirmatum.

W rozdziale IV pod numer. 2. tak autor mówi: „ Permittit Deus tentationes et aridi-
„tates ad argumentum meriti, quod in resis-
„tendo consequimur, et nos illa occasione
„coram Deo humiliando. Ideo bene ait
„S. Joannes Climacus. Nihil aeque ut accedia,
„Monacho tot coronas parat. Si consideres
„diligentius, invenies eam oppugnare lassitu-
„dine stantes pedibus, sedentibus persuadere,
„ut super parietem se reclinent. His si
„resistatur ob Dei reverentiam, merita
„congregantur. Hoc divinitus didicit B.
„Catharina Bononiensis infra citanda,
„n. 26. Unde merito S. Teresia monuit
„suas moniales: si postquam fecerimus etc: —

Całe pismo przepełnione iest cytacyami. Obok zdrowych przestróg, znaleść można przesądne zmyślne wyobrażenia o pokusach szatańskich.

Dla częstego przywodzenia zdań cudzych nie można tego pisma ze smakiem czytać.

§ Słonecznik albo porownanie woli ludzkiey z wolą Bożą. Które pięcią ksiąg Łacińskim ięzykiem opisał W. Oyciec Jeremiasz Drexelius soc. Jesu. A ná Polską mowę przetłumáczył, y do druku podał. Urbanus Valistius de stari las w Krakowie w drukarni Łukasza Kupisza J. K. M. Typ: Roku Pań. 1649.

In 8º Tytułu, dedykacyi Kupisza Władysłowi Dominikowi Xiążęciu na Ostrogu i Zasławiu etc. kart 6. Text. stron omylonych 671 (: pow: 672.)

Treść

1. Xięga o poznaniu woli Bożey.
2 Xięga o woli ludzkiey do Boskiey porownaniu.
3. Xięga O ludzkiey woli do Boskiey sposobieniu

sposobieniu y pożytkach.

4 Xięga o ludzkiey woli do Boskiey chcą-
cey się przysposobić, przeszkodach

5. Xięga o woli ludzkiey do woli Boskiey
chcący się przysposobić pomocach.

Polszczyzna czysta.— piękne przestrogi.

W Xiędze 5. Rozdziale 10. na str. 559. tak
między innemi mówi:

„Jeden Xiążęciu pracowicie stara się upo-
„dobáć, drugi zapaśnego Biskupa łaski
„zabiega, tamten do wielkiego jákiego
„páná przyjaźni się wkrada; bywaią
„ktorzy inszych do siebie datkiem przy-
„chęcaią, inszy różnym sposobem zá-
„rabiáią ná chęci i fawory. O nędzni!
„was samych oszukiwacie, y ná wászę
„zgubę wszystko gotuiecie." itd.

§ Paradisus Eucharisticus in paradiso Mari-
ano Sac. Ord. Cister. plantatus opera F. P. Au-
gustini Dobrowolski prioris ejusdem
Paradisi

Paradisi. Lublini* prostant in oficina Georgii Forsteri S.R.M. Bibliopolæ, Ao 1652 cum privilegio. S.R.M.

In 16. Tytuł podwóyny; pierwszy w pięknej rycinie.

Wszystkiego str: 221 i kart 6.

Podaią się tu rozmaite sposoby do godnego przyięcia Eucharystyi i odprawiania Mszy S. ze stosownemi do tego modlitwami, uwagami przygotowaniami, przywodzi też tey rzeczy tyczące się postanowienia papieżów i ustawy Synodów Polskich.

We środku kilka pięknych rycin Druk i papier wyborny.

W tey xiążeczce zebrał autor nader wiele szczegółów tyczących się przedmiotu o którym on traktuie. Mowi zaś o nim nietylko podwzględem asutycznym, ale

---

* W Gdańsku ~~Drukowana~~ Drukowana. Bo Forster miał tylko skład xięgarski w Lublinie, a drukarnię w Gdańsku.

ale też pod liturgicznym i kanonicznym.—

§ Czyściec abo stan dusz wczyscu cierpiących. Sposoby ratowania: wdzięczność przeciwko dobrodziciom: pożytki z uczynności ku zmarłym na żywe spływaiące. Przez X. Maricina Roa Soc. Jesu po Hiszpańsku wydany: z Hiszpańskiego ná włoski, z włoskiego ná Láciński, z Láciński ego ná Polski ięzyk swieżo przetłumaczony, y do druku podany. Przez X. Simona Wdziekońskiego Soc. Jesu. W Wilnie w drukarni Akademickiey Soc. Jesu. Rok. 1671.

In 12° Tytuł, przedmowa /: Tłómacza polskiego do panny Maryi, datowana w Grodnie 17 novembr.-1671 r.:/ odezwa do czytelnika, approbacya, facultas, zaymują kart 4. sam ~~text~~ str. 445-(:444:) Od str. 441, rejestr rozdziałow, ktorych iest 24.

W Xiążce tey, wiele znayduie się mniemań przesądnych i fałszywych powieści

powieści. Roz: np. 24. Jakoś się pokazuią zmarłych dusze? Zkąd rozeznać oszukanie które się w takowem pokazowaniu znaydować zwykły?

Język polski czysty.

Rozdział 1. tak się zaczyna:

„Była y iest smierć pospolita wszystkim „Adamowym potomkom, na ukaranie „grzechu pierworodnego: nieżeby miał był „człowiek bydź nieskażitelnym y nieśmiertelnym: ale, że, gdyby był Adam niezgrzeszył, miałby był człowiek dar sprawiedliwości pierworodney, któryby go był tak „długo od smierci zachował, pokiby był „niezgrzeszył: A smiertelność, ktora z „natury samey pochodzi, iako własność „iaka, nie-by mu była nieszkodziła. „Dlatego Chrystus, lubo żadnemu grzechowemu karaniu niepodległy iako „to osoba z przyrodzenia do wielkiey „winy wolna, chciał umrzeć, aby smiercią

„aby śmiercią swoią żywot nasz naprawił,
„oswobodził nas z niewoli grzechowey, y czar-
„towskiey" i.t.d.

§ Instructio omnibus Deiparæ Virginis opem im-
plorantibus, uti gratiam imperantibus perutilis.

In 12.o

Wszystkiego kart nieliczbowanych 131.

Pisemko to dzieli się na dwie części:

Pars I. de mediis, quibus B. V. gratiam
certius nobis possumus conciliare.

Pars II. Quid agendum post impetratam
gratiam?

Część I. ma 3 rozdziały.

Część 2 składa się z rozdziałów siedmiu. Na-
koniec ieszcze położone „Aspirationes affe-
ctuosæ ad Beatissimam V. pro singulis
mensibus et diebus anni.

Xiążeczka ta drukowana po roku 1672
jak to się okazuie ze słów położonych
pod koniec pierwszey stronicy, na karcie
II. „Non tantum stillicidiis quibusdam,
„sed fluminibus mellifluæ consolationis

„lætificabit cor tuum Maria; prout lætifica-
„vit, quæ in Novægrodensi nostra sacra
„Icone colitur Deipara, Annæ 1672 M.D.
„Danielem Elof; &c./: podobnæ czynię u Je-
zuitów gdziekolwiek:/ /: w Litwie:/ drukowana.

A niżey iuszcze cytuie się z tey przyczyny
książka drukowana w Wilnie 1673. r.
Miracula rite approbata, czy coś podob-
nego.

§ De arte sanctitatis seu virtutibus solidis, opusculum a R. P. Adalbertæ Tylkowski Soc. Jesu Theologæ puplicæ bonæ propositum, Cui in fine adjecta aurea monita S. Philippi Neri. Cum facultate superiorum et privilegiæ. – Typis Monasterii Olivensis S. Ordin. Cist. an. M.DC.LXXIV.

In 12°
Tytuł, dedykacya Gabryelowi Bożey Cistersowi /: sekret:/, approbacya i rejestr rozdziałów, zaymuią kart 6. – Sam text stron 156. Całe pisemko dzieli się na 27 rozdziałów.

Plan autora z pierwszego okazuie się

rozdziału, który tak brzmi:
„Solida sunt virtutes, quæ hominum in Evan-
„gelica perfectione constabiliunt. Est autem
„perfectio: ut nobis, mundoque mortui, Deo
„vivamus. Illa autem duabus constat par-
„tibus. Una amorem nostri et creaturarum
„abnegat et mortificat. Altera, ita Deum
„in Deo diligit, ut unus spiritus fiat in eo.
„Et prior quidem pars abnegat et morti-
„ficat. 1. sui ostinationem humilitate. 2.
„Fortitudine et patientia naturalem
„nostri amorem, ob quem tristia, adver-
„sa, ardua, terribilia reformidamus. 3 Pau-
„pertate affectum terrenorum bonorum.
„4. Castitate concupiscentiam carnis. 5.
„Obedientia amorem libertatis, voluntа-
„tis et judicii nostri. – Ad hæc autem
„quinque virtutes, reducuntur cætera, quæ
„inordinatos alios affectus mortificant,
„atque abnegant. His adde charitatem, quæ
„est vinculum perfectionis, et pertinet ad
„perfectionem partem tanquam ad summam
„arcem totius Christianæ justitiæ. – De his

„igitur sex virtutibus hic erit agendum". etc.

Twierdzenia swoje autor zdaniami pisma S. umacnia. Uwagi w nim zdrowe podaie. – niektóre tylko mieysca mniey potrzebnemi, drobiazgowemi rzeczami są zajęte.

Zdania S. Filippa Nereusza poczynaiąsię od str. 124.

§ Delicye Królów chleb stołu pańskiego, pospolitemu wiernych dobru ku częstemu, á zdaniem Chrystusa y Kościoła iego bárdzo świętemu y zbawiennemu używaniu podany przez X. Jana Hermanniego zakonu Soc. Jesu Theologá. Za dozwoleniem starszych. – W Krakowie u Dziedziców Krzysztofa Schedla J. K. M. Typ. roku pań. 1677.

In 12º Tytuł dedykacya Chrystusowi Panu, i nayświętszey Pannie, facultas, approb. i rejestr rzeczy, zaymuią kart 6. Sam text str. 372.

Dziełko to składa się z XI. rozdziałów. –

całem iego dążeniem iest: zachęcić wiernych do częstego komunikowania, i wskazać sposoby zbawiennego przymowania Kommunii.-

Zbytecznie iest rozciągłym autor.

Kończy xiążkę temi słowy:

„Moje przedsięwzięcie było, często Nayświętszey Eucharystyey zażywánie, według Chrystusowego i Kościelnego zdánia święte y zbawienne zalecić. Czego Boże day, bym skutecznie dokazał. Na większą chwałę Boską".-

§ Devotio erga Sanctissimam infantiam Jesu Christi Domini nostri. Varsaviæ. Excudebat Carolus Ferdinandus Schreiber Anno Dni MDCLXXX.-

In 12 Kart nieliczbowanych 24.-

Approbacya podpisana w Warszawie 1680 r. d. 31. octobr.-

Rozdziały są następujące:

1. Descriptio excellentiæ Infantiæ Jesu Christi.

II. Declaratio devotionis erga Infantiam Jesu Christi. –

III. Modi devotionis erga infantiam Jesu Christi

IV. Alii quidam modi ejusdem devotionis.

V. Qua ratione dies natalis Domini pie transigendus sit.

VI. Alii insuper modi ejusdem devotionis.

Dodane jeszcze jest „ Officium parvum in „ honorem Sanctissimae infantiae Jesu Christi, ubi quolibet hora, uni e mysteriis „ primorum duodecim annorum vitae „ ejus consecratur." Stronic 72.

§ Vita Sancti Sacerdotis, ejusque cogitationis sanctae, tum sub sacrificio, et usu SSmae Eucharistiae; tum alias congruae sacerdotio, et libro vitae. Scripsit Joannes Kwiatkiewicz Soc. Jesu. Cum facultate superiorum Olivae, Imprimebat Georgius Franciscus Fritsch, 1680.

In 12° Wszystkiego stron. 261 i rejestru ruczy kart 1½. —

Przypisana jest ta xiążka przez samego autora X. Antoniemu Hackiemu Opatowi Koadjutorowi Cystersów w Oliwie. Jest tu mowa nayprzod o zacności itd. stanu kapłańskiego /: od str. 1.-22:/ potem o Nayświętszey Eucharystyey Mszy S. pod względem ascetycznym. /: od str. 22. do 133. Nakoniec o zjednoczeniu się z Bogiem i rozmaity srodkach pomnażania się w świątobliwości. – O nabożeństwie ku Maryi pannie; ku Swiętym Pańskim /: od str. 133. do końca:/ Wiele jest dziwacznych wyrażeń. Nie masz należytego porządku w tey xiążeczce.

Z przemowy do czytelnika pokazuie się, że jeszcze inne jakieś ascetyczne pismo X. Kwiatkiewicz wydał, tak bowiem tę przemowę zaczyna „Iterum „quasdam Facis asceticae scintillas re„accendo." –

§ Nicolai Lancicii a societate Jesu, media XII. ad virtutes initiae vitae spiritualis acquisitas postea conservandas et agendas. Excerpta ex opusculo quinto, et in usum scholasticorum Soc. Jesu reimpressa. Vilnae Typis Academiae Soc. Jesu, anno 1688.

In 12° (Prócz kartki tytułowey str. 288.

W przemowie powiada Autor: że na prozbę niektórych z młodzieży Jezuickiey, przedsięwziął napisanie ninieyszey xiążeczki, że gdy przed kilką laty będąc w Czechach dał niektórym prywatnie ją do przepisania, wielka okazała się korzyść z iey użycia; - to więc skłoniło go do ogłoszenia iey drukiem dla powszechnego użycia; zwłaszcza, że oprócz pierwszego środka, wszystkie inne mogą się przydać dla ludzi jakiegokolwiek stanu dążących do doskonałości. -

(: Ta przemowa pisana jest około roku 1635. - Bo w tenczas żył Lancicius. :)

Autor następuiące podaie do cnoty srodki:

„Medium I. memorem semper esse obligatiœnis per vota religiosa contactæ.

Med. II. Usus non interruptus quotidianæ meditationis, examinis generalis et particularis. – p 19–59.

Med. III. SS. Eucharistia, pie sumenda p. 59–87.

Med. IV. Frequens colloquium cum Patre Spirituali. p 87–106.

Med. V. Maxima cura rerum minimarum tam in bonæ quam in malæ p 106–127.

Med. VI. Diligens observatiœ regulæ de silentiœ. p. 127–139.

Med. VII. In recreatiœnibus sermœnes frivoli non inducandi: vitanda vox clamœsa, nimii risus et cachinni, sermœ securilis. p. 139–171.

Med. VIII. Vitium immodestiæ fugiendum et maxime oculorum curiositas. 172–192.

Med. IX Vitanda conversatiœ cum externis extra scholasticas in Scholis exercitatiœnes. – p. 192–199. –

Med. X. Declinanda frequens conversatio cum discolis et non spiritualiter viventibus: ambienda cum iis qui videntur magis spirituales et exemplares. – 199-226.

Med. XI. vitanda familiaritas seu particularis amicitia cum quibusquenque. p. 227.–237.

Med. XII. Profectui in virtutibus diligenter insistendum per non interruptum examen particulare 237–265.

Instructio cuidam Scholasticæ Soc. Jesu ad Sanctitatem aspiranti data annæ 1631. extarcta ex primæ opusculæ cap. 24. 265–271. –

Conclusio" – 271. – 282. –

Te pismo przeciążone cytacyami.

Obok bardzo dobry przepisow i przestróg znaleść można powieści bez krytyki przyłączone. –

§ Droga do domu. W Wilnie w drukarni Akademickiey Soc. Jesu. Roku p. 1682. –

In 8vo Kart 8. istr. 435. /:434:/

Na końcu Rejestru rzeczy i poprawy pomyłek kart 4.

Droga ta dzieli się na 22. stacy.

W dziele tém podaje autor srodki do osiągnienia zbawienia – Polszczyzna czysta – Cytacye przytaczane po łacinie. Dobre przestrogi w tém dziele zawarte.

Dedykuje tę xiążkę Krystynie Sapieżynie wojew: wil. Hetm. wil: w. X. L. X. Michał Buynowski S. J.

§ Cor sanctum Theophili Mariani, piis virtutum affectibus ad Deum, Deique matrem aestuans; Sodalitati Poznaniensi Immaculate conceptae Virgini Deiparae, Xenii loco praesentatum A. P. Joanne Morawski Soc. Jesu. Annae salutis ineunte 1689. Calissii, Typis Collegii Soc. Jesu.

In 12. Wszystkiego kart nieliczbowanych 42. –

Dedykowane tę pisemkę Sodalisom Bractwa Maryi Panny (: sodalibus Maryani:)

Przypisanie od tych słów zaczyna „Cum hoc annę, in Arc scholastica de virtutibus agę, fructus eorum vobis inde ferę etc.

Facultas Prowinciała, podpisana 1674. r. d. 8. Decembr. w Krakowie.

Nayprzód umieszczone są: actus virtutum theologicarum, potem: actus virtutum moralium; i w nich mowa obrócona jest do Boga. – Na ostatku położona: Affectus ad B. virginem; jakę tę np. affectus adoratiónis et salutationis, – affectus laudis et glorificatiónis, – Affectus amoris et appretiationis, etc.

Całem dążeniem tey xiążeczki, jest skłonić serca czytelnika do pobożności ku Bogu i Maryi pannie. W duchu prawdziwey pobożności napisana ta xiążeczka –

Są tylko niektóre przesady w wyrażeniach. Styl pełnny. –

§ Fascia seu arctissimum humanae voluntatis cum divina vinculum. Omnibus Christi fidelibus, ad veram animi quietem ac pacem in hac mortali vita obtinendam perneussarium. Vilnae anno Domini 1691.

In 12. Tytuł rytowany. W górze herb Nałęcz z insygniami Biskupiemi i Xiążęcemi; dedykowana bowiem jest Jannowi Stanisławowi Sbąskiemu Xięciu Biskupowi Warmińskiemu.

Kart 4. i str. 141 z pomyłką.

Dedykacya podpisała drukarnia Akademii Wileńskiey. Na str. 1. taki podpisany tytuł. „Doctrinae et fundamenta ad veram perfectionem, animique tranquilitatem, per resignationem in Divinam voluntatem

voluntatem obtinendam pertinentia. —

§ Czyśćiec abo stan dusz w czyscu cierpiących. Sposoby ratowania; wdzięczność przeciwko dobrodźiciom. Pożytki z uczynności ku zmarłym na żywe spływaiące. Przez X. Márciná Roa Soc. Jezu po Hiszpańsku wydany: z Hiszpańskiego ná Włoski z Włoskiego ná Łáciński, z Łáćińskiego na polski ięzyk świeżo przetłumaczony, y do druku podány. Przez X. Simoná Wdzichońskiego Soc. Jesu w Wilnie w drukarni akademickiey Soc. Jesu. R. 1695.

In 8° kart 4 i str: 245 /: rzeczywiście 223:/

§ Prologuia domestica excitando fervori spiritus in cordibus religiosis idonea, authore R. P. Joanne Kraszewski S.J. anno 1699, Cracoviae in Typografi Nicolai Alexandri Schedel.

In fol. str: 444 Dedykacyi Zamoyskiemu kart XI. rejestru kart X nieliczbowanych. —

§ Przemysły abo sposoby czci przebłogosławionej Matki Bożey Panny Maryi, na dziewięć części rozłożone.

Kartki tytułowey nie ma. Wszystkiego str. 120. od stron: 115. Umieszczone jest nabożeństwo codzienne do Nayświętszey Panny.

Dziewięć części spomniane mają następuiące tytuły:

Część 1. Sposoby czci imienia przenadostoynieyszey Maryi.

Część 2. Sposoby czci przebłogosławionej Matki Bożey Panny Maryi w iey obrazach.

Część 3. Sposoby czci — na iey święta. —

Część 4 Sposoby czci — czcząc pokrewnych jakimkolwiek sposobem należytych, y sług teyże Matki Bożey. —

Część 5 Zamykaiąca w sobie nabożeństwa y modlitwy tak krótkie iako y przydłuższe do Matki Bożey. —

Część 6. Sposoby czci Przebłogosławionej czcząc przenayświęt: Tróycę, Panna Jesusa y SS Bożych. —

Część 7. Sposoby czci Przebł. — zamykaiące w sobie akty heroiczne.

Część 8. Sposoby czci przebł. — ktorymi inszych ludzi prowadzić możemy do czci Matki Bożey.

Część 9. Sposoby czci Matki Bożey pewnym osobom służące.

Wiele sposobów iest drobiazgowych lub przesadzonych i mistycznych. —

Polszczyzna dosyć czysta. —

§ Pokazanie iako powinien Chrześcianin myślić, y pilno chodzić około zbawienia duszy swoiey, dla pożytku dusz krwią Chrystusową odkupionych i dla pobudzenia ich do tak zbawienney, à potrzebney myśli. Na wygnaniu w Krolewcu roku 1704. przetłumaczone, y do druku podane. Ex mandato superiorum w Brunsbergu w drukarniey Collegij Societatis Jesu.

In 4to

Wszystkiego 18 arkuszy i 3 czwiartki. Karty nieliczbowane.

Pismo to, składa się z 11. następuiących rozdziałów:

Rozdział 1. Opłakane głupstwo żalu godna slepota, gdy niemyslemy o zbawieniu.

Rozdział 2 Które iest źrzódło tego zaslepienia, y tey niewiadomości, w ktorey żyiemy, około zbawienia naszego, y iako temu zabiedz.

Rozdział 3. Potrzeba myslei o zbawieniu.

Rozdział 4. Przeszkody do zbawienia.

Rozdział 5. Sposoby do zbawienia y iako ich trzeba zażywać.

Rozdział 6. Błędy w drodze zbawienia.

Rozdział 7 Błędy w powrocie do drogi zbawienia.

Rozdział 8. Trzeba chodzić koło zbawienia z drżeniem.

Rozdział 9 Nie iest rzecz trudna zbawić się Chrześcianinowi.—

Rozdział 10 Trzeba pomoc inszym do zbawienia, abyśmy siebie samych zbawili.

Rozdział ostatni. Concluzya całego dyskursu.

Rozdział 6. tak się zaczyna:

„Droga zbawienia iest tak trudna, przeszkody któremi iest otoczona są tak wielkie, otaczona iest tak wielą przepaści, droga iest „tak twarda ciasna y śliska, potyczki które dawać trzeba, są tak częste, nieprzyiaciel iest tak straszny, duch iest tak słuby, „ciało iest tak ułomne, że niemożemy bydź „nazbyt ostrożnemi, chcąc iść bezpiecznie „tak niebezpiecznym gościńcem. A naybardziey ta powinna bydź naypierwsza ostrożność, abyś uważał błędy, które się na „tym niebezpiecznym ukazuią gościńcu, abyś „wiedział wszystkie błędy, ieżeli niechcesz „uczynić fałszywego w tym biegu kroku, „bo tu zbłądzić niemoiesz, żebyś się zaraz

„y zgubić niemiał. Nie dufaymy sobie sa-
„mym, ponieważ serce nasze, duch nasz, ro-
„zum nasz, chodźby naylepszemi oczeni
„byli swiatłami, źli są są przewodnicy. Miey-
„my pilność postępuiąc, bo iest rzecz bar-
„dzo zła, gdybyśmy fałszywy iaki krok
„w tey uczynili drodze, ktora prowadzi do
„wieczności. Bo my iesteśmy, iako mowi
„prorok iako owieczki obłąkane, każ-
„dy się udaie przeciwną prawdzie dro-
„gą idąc za prowadzącym sercem, za
„lada fantazyą, za lada pragnieniem,
„passyą, gniewem y inszemi błędami
„życia."—

Język Polski czysty, styl prosty jas-
ny, niezupełnie przecież poprawny. rów-
nie jak i pisownia.

Całe pożyteczne dziełko.

Nie przesadzonego niepostrzegłem.— To
co mowi Autor potwierdza słowami
pisma S.go—

§ Popudki do wiarowania się grzechu smiertelnego, y drog prowadzących do niego przez Wielebnego Xiędza Mikołaia Lancycego Societatis Jesu spisáne, przedtym po Łáćinie z dozwoleniem starszych, á teraz po polsku przedrukowane. W Wilnie w Drukarni Akademickiey S.J. r. 1705.

In 12. Karty nieliczbowane. Wszystkiego 6 arkuszy bez szóstey części arkusza.

Po tytule zaraz, idzie; sposob czytania tey xiążki z przedmowy autora wyięty.

Pismo to dzieli się na 3. części. —

Część I o Pobudkach wiarowania się grzechu śmiertelnego.

Część II O Drogach które do grzechu smiertelnego prowadzą.

Część III Jako mamy sprzeciwiać się pokusom.

Naczoniu dodane jest: Krótkie zebranie żywota Wieleb. Xiędza Mikołaja Lancycego Soc. Jesu.

Xiążeczka ta bardzo zbawienne zawiera uwagi. — szkoda tylko, że częstem przytaczaniem przykładów nie mogących się przyiąć za prawdziwe, psuie się moc tych uwag i przestrog. Styl polski w tłómaczeniu łatwy, lecz nie poprawny.

Żywot Lancyciusza napełniony jest wielą wzmiankami nie mogącemi zasługiwać na zupełną wiarę.

XIV. Popudka w części pierwszey, tak się zaczyna: „W naywiększey nienawiści, Boski maiestat ma zostaiącego w grzechu „smiertelnym. Bo, iako mowi Duch S. podobnym sposobem Bóg nienawidzi niezbożnego i niezbożność iego. — Ata Boska nienawiść grzechu, jest nawiększą y nieiako nieskończoną.

„Bo iako się wyżey namieniło, w grzechu każdym jest nieskończona Boska obraza, przeto zasługuie na obrzydzenie y nienawiść „Boską swey złości podobną, a przeto „końca nieznaiącą. —

2. „Bo im kto bardziey iest dobrym, tym
„więcey brzydzi się złością i grzechem: przeto Bóg
„będąc z swey istności nieskończoną dobrocią
„nieskończenie też nienawidzi grzechu.
3. „Bo dla tey przyczyny w Grzechu śmiertel-
„nym zchodzących z tego świata pozbawia
„dobra nieskończonego, to siebie y wielbione-
„go widzenia swego w przyszłym żywocie.
„4. Bo za to karze złych w piekle mękami
„wiecznemi, żadnego końca niemaiącemi.

§ Deliciæ Eucharisticæ, et cultus SS. vulnerum Christi, in examine conscientiæ. Vilnæ, Typis Universitatis Soc. Jesu, A. Dni 1727.

In 12º Wszystkiego kart nieliczbowanych 12.

Dążeniem tey xiążeczki jest: wskazać godność, potrzebę, a mianowicie sposob dobrego przyjmowania Eucharystyi.

Do tego, wszystkie uwagi, akty, modlitwy zmieniają. Podkoniec położona jest litania o imieniu Jesus i sposob rozmyslania

o ruchach Chrystusowych, mianowicie, przy-
czynieniu rachunku sumnienia.

§ Prawdy moralne, prawd pisma świętego, zdaniem doktorów Świętych, dla utwierdzenia cnoty w pobożnych, dla awersyi postępków w grzesznych wywiedzione. Protekcyi Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jmci Jana Krzysztofa na Słupowie Szembelana Biskupa Warmińskiego i Sambińskiego przy powinszowaniu patrona S. Krzysztofa na wiązanie od Kollegium Warszawskiego Scholarum piarum ofiarowane, na używanie w Kościele Chrystusowym przez X. Paulina od S. Andrzeja /: Wiązkiewicza :/ tegoż zakonu, wydane dnia 25. Lipca R. Pań: 1728 w Warszawie w drukarni J. K. M. Collegii Scholarum piarum in fol. 394 stron: —

§ Manuductor animarum per Angelicam vitam advisiorem Dei beatificam, S. Angelus Custos, omni quidem, praesertim verae lubricae adolescentium aetati singulari studio audiendus, imitandus

colendus proponitur. Superiorum premissu. Vinæ In Typog. acad: S.J. 1722. –

Na odwrócie tytułowey kartki kolesztych wyobrażający Anioła stróża wiedzącego duszę w postaci chłopięcia, do nieba.

In 12° wszystkiego kartek nieliczbowanych 12.

Nayprzód idą: Monita S. Angeli Custodis de castitate. Wzięte po naywiększey części z pisma S. – Potem następuje officium, daley Litaniæ de S. Angelo custode. Naczoniec kilka modlitew na uproszenie u Boga czystości i kilka zdań stosownych do tey rzeczy.

Cały tey drobney xiążeczki jest zamiarem pomnażać i doskonalić czytelnika w cnocie czystości. –

§ Principium et finis Dei Christianæ ac devota ad sacram Comunionem præparatio

et post eam gratiarum actiæ variis actibus præ tendentibus ad finem suum Deum Accomodata. Vilnæ Typis Universitatis Soc. Jesu annæ Dñi 1729.

In 12. Wszystkiego stronic 36.

Treść tego pisemka z samego tytułu jasna, – że wskazuje sposob Chrześciańskiego zaczynania i kończenia dnia, oraz godnego przystępowania do Kommunii S.ej

§ Żale za grzechy wydane od Wielebnego X. Stefana Wielowieyskiego Jezuity drukowane w Krakowie roku p. 1725. á teraz przedrukowane z nowym tych żalów ułożeniem, y niektoremi pięknemi potrzebnemi przydatkami, pracą y kosztem Jaśnie Wielmożnego J. Mości X. Adama Franciszka Xawiera Bostkowskiego Biskupa Philadelphskiego, Sufragana Łuckiego, Archidiakona Dobrzyńskiego w katedrze płockiey prześwietnych kapituł Warszawskiey i Pułtowskiey Proboszcza. Dla skruszenia serc ludzkich w Warszawie w Drukarni Collegium Krolewskiego S.J. Roku Pan: 1729. —

In 4. Prócz karty tytułowey, str. 256. i 5 kart rejestru rzeczy.

Od str. 1. do 7. Przemowa autora o żalu za grzechy w ogólności; od str. 7 do 11. informacya o niniejszey edycyi i zaszłych w niey odmianach; od str. 11.–41. wyliczenie grzechów stosownie do rozmaitych stanów.– Od 41 do 245 prócz krótkiey reflexyi o przykazaniach Boskich itd. umieszczonych iest 100 żalów.– Rozmaite widoki biorą się w nich do uwagi i z powodu tych widoków wskazuią się pobudki do żałowania za grzechy.– Np. 10 Żal za grzechy przeciw 3 przykazaniu.– 12 Żal za łakomstwo. 71. Żal. uważa stworzenie ciała ludzkiego y wszystkich rzeczy dla niego. 82. Żal. Wracam się z marnotrawnym Synem do Boga iako Oyca łaskawego. itd.

od str. 245.–256. Stosowne do tyże

materyi pieśni i modlitwy.

Na str. 7 i 8. daje się czytać: że podług X. Wielewieyskiego, w pierwszem wydaniu tego dzieła, było położonych 30 żalów, tu zaś to samo, dla niemordowania czytelnika zbyteczną długością rozdzielono na 100 żalów. Na str. 10 powiedziano (choć niewyraźnie:) że w tey drugiey edycyi dodano wyliczenie grzechów słosownych do rozmaitych stanów. — Na str. 7 powiedziano: że Prałat który koszt łożył na to przedrukowanie, przeięty ważnością i użytecznością tego pisma, „kazał tysiąc pięćset tych xiążek wydrukować y „po Miastach głównieyszych do xięgarzow rozesłać, ażeby tam każdy zbawienia swego pragnący mogł ich dostać y bardzo tanie a Klasztorom „obcey płci darmo rozdawać. —

Jakoż prawdziwa gorliwość pokazująca

się

w tem piśmie, styl jasny płynny a dobitny, wystawienie rzeczy w żywych kolorach skutecznie mogłyby się przyłożyć do pomnożenia pobożności w Czytelnikach, gdyby jeszcze oczyszczonem ono zostało od niektórych bacznych powieści, wyrażeń przesadzonych, mniey delikatnym i trącącym złym gustem, jak np. na str. 33. 116. 119. itd.

24 Żal za grzechy pięciu zmysłów tak się zaczyna:

„Boże móy nayopatrznieyszy, Stworco
„moy, dałeś mi pięć zmysłów, jako pięć
„naczynia y pomocy do usługi, tak
„przyrodzeniu iako też y zbawieniu mo-
„cemu potrzebnych. – I gdyby była rostrop-
„ność moia w tey mierze powinności swey
„dosyć uczyniła, bez pochyby siłaby owoców
„y pożytków duszy y ciała zbawiennych
„wypłynąć mogło. Ale iż rozum wolny
„a nieostrożny, w swym statku często

„niestawał, dla tego też często mię wszystkie
„zmysły moie w grzechy wprawiły. Uzna-
„wam y wyznawam, y daię się winien
„Boże móy żem cię obraził widzeniem:
„przez poglądanie srogie, harde, pyszne,
„ciekawe, y niewstydliwe. Słyszeniem: nieskon-
„czonych rozmów próżnych niepotrzebnych, ob-
„mownych, plugawych, nieuczciwych. Sma-
„kiem: iedząc i pijąc ze zbytkiem, szukaiąc
„abym nad miarę sobie wygodził w pot-
„rawach rospustnych; nieposzcząc tych
„czasów, w ktorey byłem obowiązany; obia-
„duiąc bez błogosławieństwa ani po
iedzeniu tobie Bogu dziękuiąc itd.

§ Director animæ quotidianus; ad sanctius transi-
gendum quemlibet septimanæ diem, studiosis
virtutum pias considerationes, ac quotidianas
devotiones proponens.- Nunc primum in lu-
cem datus superiorum permissu. Vilnæ
typis academicis Soc: Jesu, Annæ Domini
1734.

In 12

Prócz kartki tytułowey, textu str: 70. od str. 49. Ciągną się uwagi maiące na celu powołanie czytelnika do pobożnego przepędzenia dnia każdego. od str. 49. do 58. zawieraią się: orationes ante confessionem vel examen. od str. 58 do końca: orationes quotidianae ad sanctissimam Trinitatem. –

Na każdy dzień po trzy uwagi umieszcza autor, stosownie do tego dnia, chociaż to stosowanie często iest naciągane i mystycznie uważane.

§ Szkoła pobożności i.t.d. przez X Mikołaia Tuskiewicza S.J. w Sandomierzu 1741

In 4to stron 262.

§ Templum Dei mysticum, quod in homine Christiano, Venerabilis Pater Stanislaus a Jesu Maria Papczyński, ordinis Immaculatae conceptionis B.M.V. Congregationis Polono-Marianae, Animarum Suffragatricis primus Praepositus Gener. ac Fundator, demonstravit.

Opusculum cuivis hominum statui maxime pro-
ficuum et ad sermones dedicationis Ecclesiæ
summopere accomodum. Avitæ portæ Illus-
trissimi et Reverendissimi Domini, D. An-
tonij Ostrowski, Cathedralis Cracoviensis, Pos-
naniensis Canonici, et insignis collegiatæ Vars:
Custodi Grojecensis, Garwolinensis etc. Præ-
positi, Judiciorum S. R. M. Assessori, ac ad
tribunal supremum regni Judici Depu-
tatæ. In recognitionem obsequij à Congre-
gatione Polonæ Mariana dedicatum. Var-
saviæ Typis S. R. M. Scholarum Piarum
Annæ 1747.

In 8° Tytuł z herbem Ostrowskich,
przypisanie Ostrowskiemu, odezwa do
czytelnika, Censura, approbacye, zay-
muią kart 11. Samego textu str:
192. /:193./ Rejestru, kart 3. —

Aprobacya położona zapewne
z pierwszego wydania, datowana

iest w Warszawie d 24. Maja, 1674. Przez Stanisława Hyacynta Swiecickiego Biskupa Sufrag: Żmudz: i.t.d. – Pod koniec Aprobaty, położone pozwolenie z napisem Reimprimatur; – zkąd się okazuje, że to wydanie iest powtórne. – W dedykacyi podpisał się X. Kazimierz Wyszyński praepositus Generalis Marianów. –

Autor nazywa Człowieka Mistycznym Kościołem Boga, i wszystko co w nim postrzegać się daje, stosownie do tego celu, mistycznie uważa; np Caput 3. Altare templi mistyci est cor hominis. Cap. 6. victima – mortificatio. – Cap. 7. Incensum – oratio. Caput 8 – Lucerna Mandata Dei – Cap. 9. ornamenta – Conscientia – Cap. 12. Cantores, affectus. etc. –

W Rozdz: 19. Modus natalem seu mysticam templi mystici dedicationem, celebrandi, wzięty iest z Gaspra Druzbickiego.

W rozdz: 22 Invocatio Dei omnipotentis ad morum et vitae reparationem, z medytacyi S. Augustyna.

Wszystkiego jest rozdziałow 24.

Autor, w materyi tak suchey, pełen jest zapału i energii. – Często przywodzi zdania cudze, lecz je zręcznie do własnych słów stosuje. Czasem jest nadęty w wyrazach.

Rozdział 3 tak zaczyna:

„Amplector clare vallis oraculum, et
„omnibus evulgo. Templum Sanctum est
„mens pia, et altare optimum cor ejus.
„Hoc effectus est Bernardus Med: c. 6. Et
„quis non fateatur, aram esse Dei maximi
„cor hominis, praesertim devoti? cum si-
„cut in ara templi materialis nunquam
„non est Deus in Sanctissima Eucha-
„ristia velatus, ita in corde sibi dicato.

„Unde apud illuminatissimum Patrem
„Calaguritanum, Joannem a Jesu Maria
„reflorescentis Carmeli propositum quon-
„dam Supremum, his nos alloquitur: Is-
„tis visceribus corda vestra mihi propa-
„rate, ut amore vestro alludus, ruliner
„in eis, tanquam sponsus in thalamo
„suo, tanquam Deus in ara propria.
„Expetebat olim Numen optimum erigi
„sibi templum ab Israelitarum Monar-
„cha, hinc, quod expetebat innuens pro-
„pheta suo, cum his cum mandatis ad
„Davidem expediebat 2. Reg. 7. 5. Vade et
„loquere ad servum meum David hoc
„dicit Dominus: Num quid tu edifica-
„bis mihi domum ad habitandum?
„Quando ardentius expetit aram sibi
„in templo sue mystice dicari? ut, in-
„quam, totum? Hinc ista ad unum-quem-
„que nostrum, ut ita dicam, exoratio
„apud sapientem prov. 23. Probe, fili mi

„mi, cortuum mihi. Cujus rei gratia? ut
„illud inhabitet, in eo resideat, maneat,
„regnet, æternum quiescat." etc

§ Traktat miłości Boskiey we dwonastu księgach przez świętego Franciszka de Sales biskupa y Xiążęcia Genewenskiego zawarty w nieoszacowanym sere archiwum Jaśnie Wielmożnego Imci Pana Michała Stanisława Kamińskiego Generała Majora koronnych Boreckiego Surackiego etc. Starosty, y Jaśnie Wielmożney Imści Pani Maryanny Suraskiey etc: Starościny, na konserwacyą złożony przez X Waleryana Wyszyńskiego Scholarum piarum na styl polski przetłumaczony. W Warszawie w drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitey XX Scholar. piar. Anno 1750.

in 4to 912. stron.

Wyszynski żył od 1684–1754 iak pisze Bielski in vitis piarist. p. 36.

§ Grzesznik przymuszony, albo raczey nakłoniony

zbawienną Jezusa radą do pobożnego życia, to iest, sposob poiednania się z Bogiem przez dziesięciodniową, á na każdy dzień po trzy rázy przez pułkwadransową z Niemże y z samym sobą rozmowę; zapamiętałym grzesznikiem wystawiony, niegdy przez godnego Opata Zakonu S. Benedykta; teraz znowu przez jednego z Franciszkanów Kapłana z włoskiego języka na polski przetłumaczony y na pobożne wielu prożby czwarty ráz do druku podany; z dozwoleniem zwierzchności. Roku bez przymusu, bo z swoiey dobrey woli zjednoczonego z naturą ludzką, y pokoy całemu światu przynoszącego Boga 1752 w Wilnie w drukarni J. K. M. WW. XX. Franciszkanów.

In 12o

Xiążeczka ta, drukowana jest razem z inną, ktorey tytuł: Ulga w Krzyżach a stronic ma 149. tey więc xiążeczki liczenie stronic zaczyna się od 150 i

ciągnie się

ciągnie się do 236. Prócz tego tytułu approbacyi i odezwy do czytelnika kart 2. na końcu spolnego obu xiążeczkom rejestru str: 3. –

Approbacya, zapewne pierwszego wydania, podpisana w Warszawie d. 27 Julii 1748. Spomina się w niey tytuł tey xiążeczki w tych słowach: „Sposob do poiednania się z Bogiem, Grzesznikowi podany."

W uwagach na każdy dzień, z których iedna jest poranna, druga południowa a trzecia wieczorna, wprowadza się mowiący Chrystus Pan do grzesznika, jako do obłąkanego syna.

Od str: 223 – 226 umieszczony „Sposob raz w miesiąc na dobrą smierć przygotowania się

Od str: 227 – 230. Akty, prosząc Zbawiciela Pana o szczęśliwą śmierć.

Od str: 231 – 236. Litania konaiących na uproszenie szczęśliwey smierci, i modlitwa. –

Dobre myśli zawieraią się w tey xiążeczce

NP: Na dzień piąty, Uwaga poranna takiego jest brzmienia:

Jezus z Krzyża do Grzesznika.

„Synu otworz uszy y serce twoie, a z
„uwagą słuchay, coć powiem: słuchay słów
„zbawiennych. Ja widzę, żeś się wcale utopił
„w marnościach światowych: ale powiedźże
„mi, nie lepiey ia tobie, iak swiat?
„II. Odpowiedź proszę, kto ci bardziey y więcey zasłużył na affekt y miłość twoią,
„swiat czyli Ja? ieżeli Ja, czemuż mi nie
„świadczyż tego affektu, czemu mnie nie
„kochasz, czemu pozwalasz, áby ten móy
„nieprzyiaciel /: ale y twóy bardziey/ brał
„górę nádemną.
„III. Podźże do mnie, przybliż się do Oy-
„ca twoiego: ktory wiszący na tem drzewie,
„czekam na cię. Moy iesteś własny, bom
„Ja ciebie kupił sobie krwią moią y
„chcę koniecznie, abyś był moim. Już ode-
mnie

„odemnie nie stroń, nieporzucay mnie bom ci
„się nato nie zasłużył: swiat porzuć, a sam stań
„przy Oycu twoim y iáko posłuszny syn
„nigdzie bez woli moiey nie chodź, ani się rusz!" –

§ Ulga w krzyżach albo pobudki do cierpienia w siedmiu uwagach wyrażone, a dla pociechy cierpiących, od cierpiącego, na polski ięzyk przetłumaczone, nakładem pobożney a także cierpiący osoby. Roku Pańskiego 1752 w Wilnie w drukarni J. K. Mci. WW. XX. Franciszkanów.

In 12° Tytuł i przestrogi kart 4 samego textu str: 149.

Pobudki te, rozłożone są na 7. Uwag, z których każda na jeden dzień tygodnia przypada i ma dodaną sobie stosowną modlitwę. – np:

Uwaga 1. na Niedzielę. Cierpieć potrzeba, a ztąd pociecha w utrapieniu.

Modlitwa do Pana Jezusa tęskniącego w ogrodzie.

Uwaga 11. na poniedziałek. Upokorzenie w cierpieniu, jest pociecha utrapienia. Modlitwa. Do Chrystusa ubiczowanego przy słupie. itd.

Uwagi, pisane są w kształcie medytacyj. W przestrodze zdaje autor sprawę o przyczynie powodującej do napisania tego traktatu, o jego układzie i celu. — Uwagi i myśli zawarte w tem pisemku są zdrowe, trafne, i cale pożyteczne. Polszczyzna prócz niektórych wyrazów z łacińskiego przerabianych dosyć czysta. — Styl prosty, równy. —

Razem z tém dziełkiem, drukowane jest drugie pod tytułem: Grzesznik przymuszony i.t.d. w którém, liczba kart poczyna się od 150 (bo w pierwszem skończyła się na — 149:) ciągnie się do 236. Na końcu str: 3. rejestru spolnego obu traktatom. —

§ Człowiek Chrześciański w swoim prawie y powinności wyuczony albo nauki chrześciańskie wszystkim wiernym do wiadomości pasterzom, spowiednikom nauczycielom, kaznodziejom potrzebne, do wypełnienia swego urzędu, naprzód od Xiędza Pawła Segnerego Societatis Jesu podczas Apostolskich missyi ogłoszone, potem różnemi językami po kilkakroć do druku podane teraz dla używania polaków z przydatkiem życia tegoż autora przez X. Krzysztofa Niekoyczyckiego S. J. theologa praw. małopolskich przetłumaczone. W Warszawie w drukarni Jego K. Mci i Rzeczypospolitey Collegium Soc. Jesu 1759-1761. in 4to 3 tomy 674. 564. i 735. stron. —

§ Vitiorum et virtutum cognitio atque ut illorum curandum remedia, ita harum comparandarum ars seu praxes de extirpandis vitiis et virtutibus inserendis omnibus virtutum studiosis utilissimae, jam dudum scriptis nunc typis expositae annae 1763. — Vilnae. Typis S. R. M. Academicis Soc. Jesu.

In 12º Tytułu, approbacyi, przemowy, kart 3. textu str: 409. Na końcu rejestr alfabetyczny występków mających się wykorzenić i cnót, które się zaszczepić powinny (a o czem obojgu jest mowa w tey xiążeczce;) zaymuje stronic 4.

W pozwoleniu Prowincyała (: facultas:) powiedziane że ta xiążka napisana od dawnego czasu, dla użytku nowicyuszów Jezuickich, przez jednego ze zgromadzenia Jezuitów.—

W przemowie, powiada bezimienny wydawca Jezuita: że to dziełko „collegit atque ita in„scripsit sive ille, quod aiunt P. Laurenti„us Bartilius nostrorum olim Cyrenum „Magister, deinde Litvaniae hujus pro„vinciae praeses sive nescio qui, ex eadem „provincia alius, vir certe, quod ex ipso „suo colligas opusculo vitae religiosae stu„diosus, atque industrius"— Daley naucza, jak używać należy tey xiążeczki.—

Dzieli się to pisemko na 2 części w 1.

jest mowa o występkach, w 2 o cnotach. Wszystko ile możności do młodych duchownych zastosowano.

Do gruntowney pobożności prowadzi autor tego dzieła należytemi sposobami. Część 1. dzieli na 36 praktyk, praxes. w każdey z nich mówi o jednym występku, pod trzema punktami. w 1. punkcie daje definicią występku, wskazuje stopnie jego i uczynki tak zewnętrzne jak wewnętrzne przez które on objawia się. w drugim punkcie wylicza pobudki do porzucenia tego występku prowadzące. – w 3. punkcie pokazuje srodki do tegoż celu służące. Podobnymże sposobem mówiąc o cnotach, w trzech punktach opisuje definicye, stopnie, sposoby objawiania się w uczynkach pobudki i srodki cnot rozmaitych. –

Ta xiążeczka bardzo może bydź użyteczną

użyteczną dla instytutów edukacyynych duchownych.

§ Chrześcianin poczciwy Człowiek albo przymierze obowiązków życia chrześciańskiego z obowiązkami życia obywatelskiego przez Xiędza Bellegarda po francuzku napisane: a przez jednego Xiędza S. P. przetłumaczone. W Warszawie u XX piarów 1769.

In 8° 2 tomy, 411 i 421. Stron. Obok iest text francuzki.

§ Droga do życia pobożnego przez Swiętego Franciszka Salezyusza Biskupa i Xiążęcia Genewskiego Fundatora panien Zakonnych Nawiedzenia Nayswięt: Panny, Francuzkim Językiem opisana, a przez X. Jana Kazimierza Denhoffa Opata Mogilskiego po polsku przełożona. Teraz zaś już piąty raz do Druku podana. W Chełmnie Roku Pańskiego 1769.

In 8. Tytułu, modlitwy S. Franciszka, do czytelnika przem: Approbacyi, Żywota

S. Franciszka i jego przemowy, kart nie-
liczbowanych 8. ośm. Samego dzieła str.
474. Na końcu nabożny sposob mówie-
nia koronki, i Rejestr. kart nieliczbo-
wanych 3

§ Myśli święte do dostąpienia zbawienia y
przyzwoitey każdego /:sic/ stanowi Doskonałości
nabycia służące, w rozmaitych materyach reli-
gii i dobrych obyczaiów ułożone przez X. Lud-
wika Bourdaloue S. J. na oyczysty ięzyk prze-
łożone przez X. Jerzego Devina w Kaliszu 1770.

In 8° T. 1. str: 481. T. II. str: 452. –

§ Cnota ufności w Bogu iemu naymilsza ludziom
każdego stanu, tak do osiągnienia zbawienia
iak do zniesienia ktorychżekolwiek nayprzyk-
rzeyszych dolegliwości; i do otrzymania grun-
towney w życiu chrześciańskim szczęśliwości
naypotrzebnieysza od W. X. Mikołaia du Sault
zakonu towarzystwa Jezusowego w R. P. 1596.
opisana, a teraz na polski ięzyk przez Anielę
Oziembłowską sędziankę ziemską Brzeskę Litew-
ską –

przełożona. W Kaliszu w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey in Collegio Soc. Jesu R. P. 1770.

In 8. 1129 stron. –

§ Posiłek ranny w każdym momencie gotowy dla zgłodniałey Grzeszników duszy kondymentem zbawienia aż do zupełnego nasycenia zaprawiony z różnych seraficzney miłości Boskiey aktów zebrany a z przydaniem różnego nabożeństwa roku tysiąc siedmset siedmdziesiątego szóstego przedrukowany. W Wilnie w drukarni J. K. M. i Rzeczypospolitey Xięży Scholarum piarum. –

In 8. 422. stron.

§ Pobudki do boiaźni Bożey – zpisane y do druku podane przez X. Woyciecha Tylkewskiego Soc. Jesu Theologa. W Warszawie w drukarni Karóla Ferdynanda Schreibera J. K. M. Typpographa –

In 8. prócz tytułu str. 193 Druk gocki.

§ Stanisława Witwickiego Bisk. Łuck. i Brusk. o szczęśliwości doczesney pisma w roku 1685 pod tytułem Abrys szczęśliwości doczesney wydana, a teraz prócz odmiany w tytule, wiernie przedrukowane. w Warszawie w drukarni Narodowey J. K. M. 1779.

In 8 237 stron.

§ Rózga sprawiedliwości boskiey okiem niezasypiającym nad grzesznikami czuiąca wszystkim każdego stanu y kondycyi ludziom starania o zbawienie swoie przykładaiącym do pilney uwagi w historyach y wielorakich naukach do dobrego zachęcaiących á od złego odwodzących, które pod czas Jubileuszu Kaznodzieiom, Katechistom y Spowiednikom dobrze się przysłużą przez X. Olawa Gottwalda zakonu S. Pawła pierwszego pustelnika Kapłana podana. w Kaliszu w Drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey Roku pańskiego 1779–1781.–

In 8° Tomow 5. 210. 500. 585. 465. 548 stron.

§ Szkoła niebieska którey nauczyciele Jezus y Marya, różni niebianie, pismo Boże, doktorowie święci, rozum zdrowy, uczą nas żyć y umierać dobrze, przez X. Alexandra Pileckiego Soc. Jesu otworzona r. 1753. w Warszawie w drukarni Nadwornej J.K.M. 1780.

In 8vo 368 stron.

§ Woyna duchowna albo nauka do doskonałego zwycięztwa samego siebie prowadząca przez Wieleb. Oyca Wawrzyńca Scupuli Kleryka regularnego wydana, na różne potem języki przełożona a teraz w polskim języku przedrukowana. W przemyślu u Anny Matyaszewskiey uprzywilejowaney Typografki 1797

In 8vo 368 stron. —

§ Tomasza a Kempis o naśladowaniu Chrystusa Ksiąg IV. przekładania Tadeusza Matusewicza r. 1818. w Warszawie w drukarni N. Glücksberga 1824.

In 8vo str. 523.

Tłumaczenie wyborne. Język polski czysty. styl poprawny. —

IV.

Pisma ascetyczne, stosowne do rozmaitych stanów.

§. /: Tytułu brakuie :/ - O zakonnéy doskonałości. -
Z Łacińskiego Łukasza Pinellego, tłumaczone
przez X. Szymona Wysockiego S. J. w Krakowie 1607.
in 8vo 493. str.

§. Dobra duchowne stanu zakonnego, troygiem xiąg
przez X. Jeronima Plata Societatis Jesu opisane.
A teraz z Łacińskiego na Polskie przez iednego ka-
płana tegoż Zakonu, przetłumaczone. Wszelkie-
mu życie pobożne miłuiącemu człowiekowi, do czy-
tania wielce pożyteczne i ucieszne Cum Gratia
et Privilegio S. R. M. -

In 4to. Tytuł, przypisanie Wielebnéy Ksieni
Olobockiéy, Pannie Elżbiecie Ciemieńskiéy,
i reiestr materyi, zaymuią kart 10. Sam
text str. 1034, a prócz tego, do karty 1055
podobno /bo koniec w tym exemplarzu któ-
ry widziałem wydarty/ reiestr rzeczy w téy
xiążce zamkniętych, alfabetyczny. -
W dedykacyi podpisał się X. Simon Wysocki,
Soc. Jesu. Dedykacya datowana w Kaliszu
d. 22 Kwietnia, ale nie masz roku - Że zaś,

tenże sam X. Wysocki w przemowie do żywota S. Aloizego drukowanego 1609 r. (którego on iest tłómaczem) spomina już, (str. 6). że niedawno, na ięzyk polski przełożone zostało dzieło Hieronima Platus o dobrach stanu zakonnego, stąd więc ninieyszemu dziełu za czas ogłoszenia drukiem, można naznaczyć rok 1608 lub 1607. albo może 1609.-

Dzieło to, iak sam tytuł pokazuie, dzieli się na 3. księgi. W piérwszéy iest mowa o pożytku stanu zakonnego, w drugiéy o godności - w trzeciéy o uciesze - 1. część ma Rozdziałów 40. 2gā 37 - 3cia 38. - Część piérwszą poprzedza przemowa autora (str. 1-14) o sliczności stanu zakonnego, i iako zawsze nań szatan szturmował.-

Xiążka ta wyborna, iest nader użyteczna osobom zakonnym dla wzmocnienia w nich ducha, dla utwierdzenia w powołaniu, i dla wskazania pożytków tego

stanu,

stanu, iakoteż zbawiennych środków, do wypełnienia właściwych mu obowiązków. Można czasami tylko znaleść niektóre przesady. –

Tłumaczenie wierne – Styl prosty, iasny, równy; – Język polski, iak we wszystkich innych pismach X. Szymona Wysockiego, czysty. –

Xięgę drugą tak kończy: „Otoż áczkolwiek ták nam trzebá bydź uzbroionym „po práwicy i lewicy: iednák to trwa, co się „położyło i stwierdźiło, iż wielka iest tego „stanu i przed ludźmi dostoyność, á iż nád „sceptrá Królewskie i Cesárstwá dáleko iest „wyższa – Dobrze to zrozumiał, Ludwik on „kárłá wielkiego syn, o którym się wyż„szey mowiło, który gdy źiemskiego ták „bogátego krolestwá dźiedźistwo wzgárdźi„wszy, w zakonie Fránćiszká ś. habit „przyiął, którego długo i gorąco prágnął, „gdy mu ieden z Brácicy tegoż zakonu „ráduiąc się rzekł, iż onego dniá wielce „Familia Fránćiszká ś. uczczona

„była, odpowiedział: y owszem, ia ráczey
„ z tego Hábitu wielgąm iest czćią ozdo-
„biony." –

§. O żywocie zakonnym, iako ma bydź świętobliwie prowadzon: abo, o każdodziennym w cnotach świętych ćwiczeniu Książka; przez X. Jakuba Alvareza Societatis Jesu złożona, a na Polskie przez X. Simona Wysockiego tegoż zakonu przełożona, z dozwoleniem starszych – w Krakowie w drukarniey Mikołaia Loba, roku pańskiego, 1613. –

In 12. Prócz kartki tytułowéy str. 752. (rzeczywiście bydź powinno 709) – Na końcu, rejestru kart 4. –

Druk gocki. –

Xiążka ta, prócz przemowy dzieli się na 6 części.

Część 1. O tych rzeczach które się rano dzieią.

Część 2. O tym co się wieczór dzieie –

Część 3. O tych rzeczach, które na każdy tydzień bywaią czynione. –

Część 4. O tych rzeczach które się na każdy miesiąc dzieią.

Część 5. O tych rzeczach, które na każdy rok powtarzane bywaią. –

Część 6. O tych rzeczach które się zawsze dziać maią.

Dzieło to szczególniéy dla ludzi zakonnego

stanu

stanu napisane, może bydź w niektórych mieyscach od ludzi świeckich, z wielkim pożytkiem czytane.-

Język polski czysty- Styl prosty i iasny, sposób wyrażania ratciński, nie widać w tém iednak niewolniczego sposobu wyrażania.-

Na str. 282 i 283. o czytaniu duchownem tak mówi:

„Ty tedy każdy dzień przynaymniey przez
„godzinę, albo pół godziny czytania Ksiąg
„Duchownych i nabożnych przyymy.-
„Albowiem ono iako mistrzyni, rozumienie
„Pisma ś. obiania: ono iako pochodnia
„albo iako gwiazda naiasnieysza rozum o-
„świeca: ono iako mamka w duchu nie-
„mowlątka mówić uczy, y do modlitwy
„y rozmyślania wabi: ono iako ogień
„czyste miłości Bożey affekty zapala;
„ono nawstatek iako pedagog serce na-
„sze trzyma, a od distrakcyy y myśli nie-
„potrzebnich odwodzi.-

§. Powinności zakonne wszystkim do doskonałości

maiącym się na uwagę podane – Przez Xiędza Jana Hermanniego, Zakonu Societatis Jesu ~~Jesu~~, za dozwoleniem Starszych – W Krakowie w druk. Gerzego y Mikołaia Schedlów, J. K. M. Typ. Roku 1679.–

In 8°.

Tytuł, dedykacya Bogu, facultas, approbatio, i rejestr rzeczy, zaymuią kart 6. – Text str. 455.

Dzieli się na 6 Rozdziałów –

Rozdział 1. Piérwsza powinność człowieka zakonnego iest: ciągnąć i postępować ku doskonałości –

Rozdz. 2. .... zażyć środków służących do doskonałości –

Rozdz. 3. O ślubie ubóstwa –

Rozdz. 4. O ślubie czystości –

Rozdz. 5. O ślubie posłuszeństwa.

Rozdz. 6. O regułach albo ustawach zakonnych –

Polszczyzna dosyć czysta, styl płaski, chropawy – Rzeczy pożytecznie wyłożone – W approbacie X. Andrzey Kucharski Rektor Akad: Krak: i t. d. powiada o nim: „Docet solide et tamen faciliter, „dirigit leniter, persuadet efficaciter, accendit ad „cultum divinum ardenter: idque depromptis „ex S. Scriptura, SS. Patribus, et aliis piis Spi„ritualis vitæ magistris et instructoribus, sa„luberrimis monitis et præceptis." –

Pod koniec 6 rozdziału str. 453 i 454 między

innemi mówi:
„O niektórych Starszych, którzy názbyt gorącą żar-
„liwośćią záchowánia ustaw, zbyt ostro nástą-
„pili byli ná swoich; nápisáno w Dźieiach pe-
„wnego zakonu: że tym cále zturbowáli poddá-
„nych swoich, śiebie y onych niepokoiu nábá-
„wiwszy. W czym ieżeli co /: mówi Historya wy-
„mawiaiąca ich/ zgrzeszyli; nie zgrzeszyli; tylko
„zbytnią żarliwośćią zachowania karnośći zakon-
„ney: nie pátrząc, isz wyćiągaiąc więcey nád
„słabość ludzką przywodźili do ustawánia y
„do upadku; śćiskáiąc názbyt więzy ustaw, rwa-
„li więzy miłośći, która iednák iedynie po-
„trzebnym iest związkiem, wszelákiego zgromadzenia."

§. Ratio status eligendi. Authore Michàéle Buynowski, e Societate Jesu. Pars prima. Vilnæ typis Acad. Soc. Jesu. Anno Dñi 1688. In 4°

Tytuł, dedykacya Eustachemu Kotowiczowi Bisk: Smoleńsk: przemowa, reiestr rzeczy i approbacya, zaymuią kart 12. text, str. 216. (podobno powinno 217) i karta poprawy pomyłek drukarskich. —

Pismo to składa się z XV rozdziałów. Nasamprzód wskazuie autor nieszczęśliwe położenie tych którzy bez zastanowienia stan obiéraią, potém mówi o przymiotach potrzebnych do rozmaitych stanów, a nayobszérniéy o sposobie obiérania stanów, gdzie iest o woli rodzicielskiéy w téy mierze, o poznaniu woli Boskiéy i.t.d. Bierze mianowicie pod uwagę stan świecki, duchowny i zakonny. —

Styl łatwy —

§. Ratio status ecclesiastici stabiliendi - Authore Michaele Brunowski Societatis Jesu - Pars septima - Vilnæ typis Acad. Soc: Jesu. Anno Domini 1690. -

In 4° -

Tytuł, dedykacya Konstantemu Brzostowskiemu Bisk. Wileńskiemu, approbacya, przemowa do czytelnika, i rzeczy rzeczy zawiérania, kart 9. textu str. 284. (z pomyłkami.) -

§. Vota religiosa seu tractatus de votis religiosis in communi et particulari. Pars I. De votis in communi - Authore R. P. Gaspare Druzbicki Societatis Jesu. Posnaniæ, typis Collegii Societatis Jesu. Anno Christi 1690. -

In 8° Próca tytułu str. 459.

Od str. 139. zaczyna się; Pars II. de votis in particulari. -

Pismo to pełne iest zbawiennych, nader potrzebnych osobom zakonnym, przestróg, czerpanych zapewne nayrzeczy z doświadczenia, był bowiem X. Druzbacki mąż wielce pobożny, uczony i rostropny - słodka tagodność, z prawdziwą skromnością, wszędzie się daie poznawać. -

§. Nowiny duchowne, to iest, ślubów zakonnych y ducha odnowienie, przez pochwały y powinności obojgu należytą, w nowy sposób zalecone - Przez X. Jana Kwiatkiewicza Societatis Jesu - W Krakowie, w drukarni Mikołaia Alexandra Schedla, J. K. M. Ordyn. Typogr. Roku Pańskiego 1700. -

In 8° Tytuł, przypisanie Konstantemu Wapowskiemu podkomorzemu przemyskiemu, facultas, index rzeczy, zaymuią kart 12. a text str. 356. -

Na końcu

Na końcu zaś:

Przydatek do nowin duchownych, albo rekollekcye trzydniowe, i.t.d. stronic osobno liczbowanych 62.

Tych rekollekcyy tenże sam iest cel, co i poprzedzaiącey książki, odnowienie ducha zakonnego.

Nowiny duchowne dzielą się na 4 następuiące części:

Część 1. o ślubach zakonnych w pospolitości.

Część 2. o ślubach zakonnych w szczególności.

Część 3. o odnawianiu ślubów zakonnych, y o pierwszym ich prześlubieniu albo uczynieniu.

Część 4. o odnowieniu ducha.

Za część piątą, zdaią, wspomniony wyżey przydatek.

Uwagi zawarte w tem dziełku bardzo są pożyteczne osobom stanu zakonnego, dla zachowania ducha właściwego temu stanowi.

Styl prosty, dosyć iasny. Język, iak na tamten czas, cale czysty - nie wszędzie gust dobry.

Pochwała 2 z części 1. Jak wielka ślubów zakonnych iest cześć albo Honor y godność: tak się zaczyna:

„1. Niemasz czci większey nad tę, którą Bóg sam „uważać zwykł y odpłacać ludzkie cnoty. „Ztąd o niektórych pismo mówi: aż nazbyt „uczczeni są przyiaciele twoi Boże. I tak „widzieny że teraz Rybołowowi ubogiemu „świat się, Pánia Piotrowi, y Maiestaty

„ziemskie do pocałowánia nóg iego się
„schyláią: ták y Fránćiszká ubogiego y
„pokornego niebieskie hymny y pienia
„nád insze wynoszą: zgołá dość czći ma
„cnotá ná niebie i ná ziemi; a tym bárdźiey,
„im cnota zacnieysza." i. t. d. –

§. Quadriga sacerdotum ad cœlum, sive prædestinatio sacerdotalis, per quatuor novissima jugiter expensa – Authore R. P. Michàéle Rychalski pœnitentiario et Seniore Psalteristarum Ecclesiæ Cathedralis Vladislaviensis – S. Hieronymus. Legant prius, et postea despiciant, ne videantur non ex judicio, sed ex odij præsumptione ignorata damnare. Recusum. Vilnæ, Typ. Acad. A. D. 1707 – W. Approbacya z piérwszego wydania, podpisana d. 7. Kwiet. 1682 r.

In 12° Tytułu i approbacyi kart 1½. textu str. 155.

Ten traktat ze cztérech składa się rozdziałów.

Caput 1. Mors Sacerdotis terribilior.
Caput 2. Judicium Sacerdotis strictius.
Caput 3. Infernus sacerdotis profundior.
Caput 4. Gloria cœlestis Sacerdotis major. –

Naywięcéy to przykładami potwierdza – z których wielka liczba, na wiarę zasługiwać nie może. –

§. Posag duchowny, od świętych Oyców i Mátek Zakonnym Córkom zostawiony. W praktyce codziennéy, miesięcznéy i Rocznéy życia zakonnego. Prócz wielu różnych; Niebieskiemi świętego Franciszka Sálezyuszá Biskupá i Xiążęćiá Genewéńskiego náukámi, które iáśnieią w przykładności

Córek

Córek iego, zbogacony - Ná instáncyą iednéy osoby gorąco stáráiącey się o doskonáłość, ku własnemu záżywániu; przez Xiędzá Macieia od S. Tadeusza Scholarum Piarum pokazany - Przez też Zakonnice Náwiedzenia Nayświęt: Panny Klasztora Wileńskiego, dla pożytku wielu, do Druku podany. Roku wyposáżonego Swiátá Skarbem życia i zasług Chrystusowych 1722. Varsaviæ Typis S. R. M. Scholarum Piarum. -

In 4º Intytulacyi, napisu na herb Biskupa Brzostowskiego, Dedykacyi temuż Biskupowi, rozmaitych cenzur i approbacyi, takoż protestacyi Autora nieliczbowanych kart 9.

Cała Książka dzieli się na 3 części:

Część 1. zamykaiąca w sobie codzienne Zakonnego życia ćwiczenie str. 247. -

Część 2. Práktyki życia miesięcznego w sobie zamykaiąca - str. 267 -

Część 3. W któréy zámyka się wyprawa od Matki oraz i Mistrzyni Nayświęt: Maryi Panny, w naukach Ducha i postępku Zakonnego na Tygodnie całego Roku podanych str. 334.

Regestru, nieliczbowanych kart 9.

Popraw znacznieyszych karta 1.

NB: /Druk wyraźny, pisownia 17 wieku/.

Dedykacya Biskupowi Wileńskiemu Konstantemu Kazimierzowi Brzostowskiemu, cale złym gustem napisana, pełna iest makaronizmów łacińskich, a w niektórych mieyscach przebiiaią się Gallicyzmy - np. „Czyliż to zwy„czaynego inszym procederu sposób, álbo pospolita

„każdemu w okkurencyách mániera, którą JW. W.
„Mci Pan Dobrodziey codzienną, á właśnie przyrodzo-
„ną wydáiesz práktyką? kiedy ták przyzwoite wy-
„bornych differencye kwálitetów stosuiesz, że w ied-
„nym, rzadko widzianéy gdzieindziey experymencie
„Cnoty, nie iedná, ále wszystkie razem nierozerwaną
„wydaią się społecznością, iakby w proporcyonalną ułożo-
„ne perspektywę.

Lub niżey: „a ieszcze nie tu stanęła, iako na ostatniéy
„mécie, iuż więcéy niż Oycowska Dobroczynność; nie
„zatamowała się Zakonnéy klauzury progiem pod
„którą Nas, Pasterska szczęśliwie wprowadziła Ręka,
„Boskich i własnych Pańskich respektów liczną
„obwarowawszy strażą; zaciekł się w dalsze nieutrzy-
„manym zabiegiem affekt swobodny rezolucye po-
„szły niewygasłym piérwsze łask zapały pożarem,
„wszystkie w cel pomnożenia naszego kieruiąc inten-
„cye, żeby nieustaiącym w ferworze stáránim,
„i przemyślną pieczołowitością, Bogu honor, bliźniemu
„przysługa zakonności nieskazitelna kwitnęła, konser-
„wacya."

Jednem słowem, cała dedykacya gustem owczesnym
napisana, zaciemniona niepotrzebnemi przekładnia-
mi, i pełna cudzoziemskich wyrazów, zdaie się bydź
dziełem iednéy z zakonnic, które na końcu, w ogul-
ności się podpisały: „Jaśnie Wielmożnego i.t.d. Nie-
„godne Bogomodlce i.t.d. Zakonnice Nawiedzenia
„Nayświętszéy panny Klasztoru Wileńskiego."

Samo dzieło lepszym stylem napisane, wolniey-
sze iest od makaronizmów, niż dedykacya-

Autor obraca mowę w tym dziele do Zakonnicy pod przybraném nazwiskiem Filotei. – Cel tego dzieła naychwalebnieyszy – Ma wiele Maxym i rad zdrowych, lecz niektóre zbyt surowe, a bardzo często (c. 1. s. 23. 24.) mystyczne – Na porządku w wielu mieyscach zbywa, texty Pisma S. nie wszędzie przyzwoicie i dobrze zastosowane – Niektóre moralne wyobrażenia zmyslnym sposobem wyrażone. (cz. 1. str. 15.) Przywodzi cudowne objawienia, z żywotów SS. które nie na zupełną zasługuią wiarę (c. 1. str. 80. 81). c. 2. s. 6. 4.

Przytacza pieśni własnego zapewnie przekładu, dalekie od prawdziwéy poezyi. –

Czynności ludzkie, a w szczególności zakonne, zanadto Autor ~~[illegible]~~ rozdrobnił, chcąc w każdym razie, choćby naymnieyszym i naymniey interessuiącym zbawienne podadź przestrogi – przez to stał się zbyt rozwlekłym i nieprzyiemnym do czytania – Wszędzie zaś iest ścisłym Ascetą. –

§. Diurnus sacerdotum cibus ad mensam altaris praevius seu considerationes de dignitate, munere, obligationibus etc. Sacerdotii Posnaniae 1691. impressae, Sandomiriae autem 1733 reimpressae una cum observationibus liturgicis R. P. Gasp: Drużbicki Societatis Jesu ac aliis ante et post Missae Sacrificium praecationibus. Typis Clari Collegii Sandomiriensis Soc. Jesu –

In 12° Oprócz kartki tytułowéy str: 168.
Do str: 43. umieszczone są considerationes na 4. tygodni rozłożone – Potém następuią observationes ante sacrum, inter et post sacrum. Od str. 148 do końca umieszczone: precationes aliæ ante et post missam Authore P. Hieronymo ..... Eytmin Societatis Jesu. –

§. Iter felix seu itinerarium christiani, omnibus, præcipue sacerdotibus, Religiosis Clericis iter agentibus accomodatum. precationibus, curiosis, sacris et profanis quæstionibus, ad levandas viæ molestias instructum – A quodam, longa, periculosa, tædiosa itinera emenso, ad piam peregrinantium commoditatem, et spirituale solatium conscriptum denuo nunc amplicatum et quinta vice reimpressum – Posnaniæ. Typis Clari Collegii Societatis Jesu. Anno Domini 1739.

In 8° Tytułu i kalendarza, kart 8 – Textu str. 224.
Pisemko to, chociaż zawiera niektóre przepisy rytuałowe, więcéy iednak uważać się może pod względem asketycznym, iako podaiące rozmaite sposoby, do modlitwy, rozmyślania, do pożytecznego zaięcia i wzruszania umysłu, stosowne dla podróżnych. –

§. Obraz prawdziwego Chrześcianina w obowiązkach

nie tylko w powszechności ale i w szczególności każdemu stanowi należących; niegdy przez JW. J. MC X. Stan: Witwickiego Bisk. Łuck: i Brzez. wyrażony. itd. w Krakowie 1751. w druk. Mich. Józ: Ant. Dyaszewskiego J. K. M. Typografa.

In 8° 333. stron.

§. Instrukcya względem pryncypalnieyszych punktów Religii, Obyczaiów i przystoynego rządzenia się na świecie. Z Pisma Swiętego wyięta. Od Oyca córce swoiéy dana. JWW. Jchmościom Państwu Józefowi na Sosnowicy, Thekli z Zienowiczów Sosnowskim Pisarstwu wielkim W. X. L. Starostom Grodzkim Brzeskim. Przez X. Woyciecha Kłossowicza Kanonika Warszawskiego, Kantora Brzeskiego, S. T. A U. J. D. Pisarza Apostolskiego Dedykowana. Roku Pańskiego 1758. w Supraślu w drukarni WW. OO. Bazylianów. –

In 4° Tytułu, dedykacyi i Regestru kart nieliczbowanych 4. samego dzieła stronie 290.

Rozkład materyi, na piérwszy rzut oka pokazuie, że ninieyszemu dziełku brakuie na porządku; – mimo to iednak, wybornem iest w swoim rodzaiu. Przestrogi w niém zawarté nayzdrowsze, a texta Pisma S° /nie naywierniéy wprawdzie przywodzone/ tak trafnie zastosowane, że iedną rzeczą i iednym ciągiem mowy ze słowami Autora bydź się zdaią.

Między przywarami tego pisemka liczyć należy, że: zwyczaiem swego wieku, używa często Autor wyrazów łacińskich, przerobionych na polskie i że w niektórych mieyscach dwa słowa jednegoż znaczenia obok siebie kładzie. –

§. Przestrogi i uwagi nad obowiązkiem każdego stanu pobudzaiące Chrześcian do zadosyćczynienia powołaniu ich, z Włoskiego na Polski ięzyk przetłumaczone w Warszawie w druk: XX. Piiarów 1768.

II. Tomy. in 8vo: stro: 690 i 714. –

§. Przestrogi i uwagi nad obowiązkami każdego stanu, pobudzaiące Chrześcian do zadosyćczynienia powołaniu ich dzieło pożyteczne – Wszystkim którzy żyć pragną duchem prawdziwéy i gruntownéy pobożności – Wydane naprzód w Francuzkim ięzyku, z Francuzkiego na Włoski, a teraz z Włoskiego na Polski ięzyk przetłumaczone przez iednego zakonnika Scholarum Piarum książka druga. w Warszawie – w Drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitéy u XX. Scholarum Piarum. R. P. 1768.

In 8º Prócz kartki tytułu str. 714. i reiestru str: 1. książka ta dzieli się na XVI rozdziałów – Prawie wszystko w niéy, stosowne do zakonnego stanu – Polszczyzna dosyć czysta –

§. Uwagi różne o stanie zakonnym. w Kaliszu.

In 8º 1772. 358. str.

Tłómaczenie z Bourdaloue przez X. Jerzego Devin S. J.

§ Forma.

§ Forma gregis pastor ex animo seu de doti=
bus ac qualitatibus in quolibet superiore ad
regimen assumpto, requisitis. Opusculum bre=
vissimum, quod ex variis SS. Patrum senten=
tiis, nec non Ascetarum dictis ac gestis, primo
ad sui eruditionem, deinde annuente Supe=
riorum benevolentia, communi omnium Su=
periorum, utilitati, deserviendum, compilavit.
typisq evulgari curavit. Nicolaus Stanislaus
Kieszkowski Castro-Cassinensis, alias Horodi=
scensis Abbas in Lithvania. Congregationis Benedi=
ctino-Polonæ- Anno Domini 1774. Cracoviæ. typis Colle=
gii Majoris Universitatis-

In 4º Tytułu, dedykacyi do Floryana Janowskiego
Opata Tynieckiego, kanonika Krakowskiego, i prze=
mowy, kart 4. Samego pisma str. 180. Facultas Approba:
i reiestr kart 4.-

§. Portret damy poczciwéy, rozsądnéy i prawdziwie Chrześciań=
skiéy przez X. Goussaulta Konsyliarza Parlamentu Fran=
cuzkiego wydany. Dla dam polskich przez X. P. R. K. K. K.
przetłumaczony R. P. 1779. w Krakowie w drukarni Semi=
nar. Biskupiego Akademii, nakładem Fabiana Seb. Dre=
linkiewicza biblio. J. K. M.-

In 8vo. 191. stron.

§. O świątobliwości i obowiązkach Kapłanów xiąg troie, dwie
przez Jmć Xiędza Compaing. Kanonika i Officyała

Diecezyi Tolossańskiey z francuzkiego na włoski język, a z włoskiego na polski od iednego Kapłana i Teologa Bazyliana przetłumaczone; trzecia zaś co rzeczy iście do tegoż stosuiącey się z pism innych pisarzów od tegoż Bazyliana na polski język przełożona Księga pierwsza w Wilnie w drukarni J. K. M. XX. Bazyliánów Roku 1782.-

In 8° Tytuł, przedmowa, rejestr rzeczy, zawiérają kart 6. samego textu str. 268.-

Księga 2 zupełnie z takim samym tytułem, ma kart 11. i str. 237.

Księga 3 różni się cokolwiek w tytule który tak brzmi: „O świątobliwości i obowiązkach Kapłanów księga trzecia, w rzeczy stosowany do nich: naprzód przez dwa kazania X. Jana d'Avila i przestrogi Jego zbawienne, powtóre przez porządek życia po kapłańsku zachować się maiącego, potrzecie przez naukę o Mszy S. i o pacierzach kapłańskich od JWJX. Alfonsa de Ligorio Biskupa S. Agaty i nayważszego rządcy kongreg. Nayśw. Zbawiciela, naostatek przez przestrogi do duchowieństwa od W. Kardynała Tomazi z Soborów i Oyców Kościoła S. zebrane częścią z Włoskiego, częścią z Łacińskiego języka na polski od iednego kapłana y Teologa Bazyliana przełożona. w Wilnie w drukarni J. K. M. XX. Bazyliánów R. 1782.-

Kart 5 i str. 365.

Treść téy księgi z samego iéy tytułu okazuie się dostatecznie.-

Dążenie tego dziełka iest nayleprze - przestrogi dla Kapłanów podaią się zbawienne; z wielkim pożytkiem może bydź czytaném; zawiaszcza że język polski iest czysty, a styl płynny.-

V.

Żywoty Świętych.

§. Żywoty świętych starego i nowego testamentu na każdy dzień przez cały rok. Przydane są duchowne obroki przeciw kacerstwom. in fol.

Za życia autora ośm razy przedrukowane, a po iego śmierci daleko więcey razy, osobliwie 1615 roku 1619. 1626. 1644. w Krakowie w Poznaniu, potem i indziey kilka razy.

Do tych żywotów przydał także o męczennikach w Anglij, Francij, życia niektórych z zakonu Soc. Jesu; życia SS. Kazimierza i Jana Kantego (Niesiecki herb. III. 719.)

§. Vita Beati Michaelis Ordinis S. Mariae De merito de poenitentia Beatorum Martyrum Conventualis S. Marci Crac. Opera et sumptu V. P. Fratris Christophori Przevorscen: in lucem emissa. Cracoviae, In Officina Simonis Kempinii, Anno Dni 1605. Superiorum permissu.

Na karcie ieszcze tytułowey, wyciśnięte z laurów koło w którém wyrażona ręka trzymaiąca lilią i napis na okręgu: „Lilium ut spinis sic virtus arduis non leditur."

In 4° wszystkiego XIV. nieliczbowanych. Po tytule idzie nayprzod dedykacya Piotrowi Tylickiemu Biskupowi Kujawskiemu nominatowi Krakowskiemu, potem przemowa do czytelnika, w którey umieszczone iest o Błogosławionym wyznawcy swiadectwo Macieia Miechowity, oraz zapowiedzenie Jana z Trzeciany nauk wyzwolonych magistra, kollegi większego Collegium Krakowskiego, Kleryka Dyec. Krakow. Publicznego Apostol. i Cesar. Notaryusza, napisane 1544 r. d. 15 Kwie. w którem oswiadcza się że ze swiadków godnych wiary, a nawet na ocznych, wiadomości o życiu Błogosławionego Michała zebrane podaie na pismie. (a). Ten więc Jan z Trzeciany iest autorem ninieyszego żywota, a zas Krzysztof Przeworski wydawcą tylko. Jego dziełem

(a) Spomina takoż iż to życie pierwey iuż było napisane, ale w pożarze spłonęło; „cum iam prius „conscripta, (vita) una cum prodigijs per incendium „perierat."

iest dedykacya Tylickiemu i przemowa do czytelnika. W tey to przemowie nagoniwszy niedbalstwo spółziomkom okazuiące się w niedawaniu uwagi na przykłady mężow świątobliwych, na oyczystey ziemi zrodzonych, i pokrywaiących milczeniem ich święte czyny, do przeciwnego sposobu postępowania zachęca itd: pod koniec zaś mówi: „Quo circa ingratis-
„simi ne dicam impiissimi videremur, si quae
„Deus ope Sanctorum operatur in nobis, ea
„silentio, una cum ipsorum memoria invol-
„vi pateremur, qui certe rebus me incendit ut
„vitam Beati Michaëlis F. Ordinis S. Marci,
„Conventus Crac: sub Regula S. Augustini mili-
„tantis, quae hucusque intra claustrum deli-
„tuit, publicam facerem, et in lucem ederem." (d)

(NB. Szkoda że niepowiada przez kogo było pierwiey spisane to życie.

(d) Na samym też końcu żywota, te czytaią się słowa: „Hec igitur sunt quae Joannes à Trzciana ar-
„tium magister. etc. – de Vita Be. Michaelis litteris
„mandavit." – etc. –

Urodził się B. Michał w Giedroyciach w Litwie z rodziców szlachetnych, niebogatych iednak. Wstąpił do zgromadzenia Augustyanów Nays. Panny w Bystrzycy, mieszkał zaś ciągle w Krakowie, przyświecaiąc świątobliwością życia, pokorą, umartwieniami, postami, i t. p. Umarł klęcząc 1485 roku d. Maja (4. nonas Maias).

Po przemowach, w prostym holeszlyku wystawiony iest wizerunek B. Michała, klęczącego.

§. Żywot Błogosławionego Aloyzego albo Ludwika Gonzagi, Societatis Jesu, Ferdynanda Gonzagi S. Rom. Imp: principis, Margrabii Kasztillionu etc. Syna pierworodnego. Od X. Virgiliusza Cepáriná tegoż z zakonu kapłana po włosku napisany, i na trzy części rozdzielony: a na polskie przez X. Symona Wysockiego, także Soc. Jesu, kapłana, przełożony. Który Margraf Franciszek, Oycu S. Pawłowi V. Papie. dedykował. Za dozwoleniem starszych. W Krakowie, w drukarni Mikołaia Loba, roku pans. 1609. —

In 8° Tytuł, dedykacya tłómacza Tomaszowi

Zamoyskiemu i rejestru rozdziałów kart 4. Textu str. 511. – W przemowie Autora od 4–14 str. wykłada się powód i cały ciąg pisania tego żywota. Takoż wiadomość kto w tey mierze pierwey pisał. – (b)
Autor tego żywota, osobiście znał S. Aloyzego, i w zgromadzeniu iednem z nim mieszkał.
Tłomaczenie dobre Język polski czysty. –
W dedykacyi powiada X. Wysocki:
„A iakom niedawno Jaśnie Wielmożney Jey Mo-
„ści Paniey matce w. m. wielkiey dobrodzieyce na-
„szey, żywot Oyca naszego Błogosławionego Jgna-
„cego przypisał." i. t. d. –

§. Vita eximij viri Joannis Cantii S. Th. Doctoris, et in Cracoviensis Academia Professoris; Tum ex MS. Collegij Majoris, et Eclesiae S. Annae (in qua Sacrum ejus depositum quiescit,) in Archivo eiusdem asservato: tum ex Matthia de Miechovia rerum polonicarum Hi-

(b) Spomina się w teyże przemowie (str. 6.) że niedawno na język polski przełożone zostało dzieło Hieronima Platus, o dobrach stanu zakonnego.
(wiadomość tłómacza).

storiographo; et ex aliis recentioribus fide dignis, qui gesta vitae ejus celebrarunt: pro beatificatione illius consequenda, collecta et descripta studio et opera M. Adami Opatovij S. Th. Professoris, ad S. Annae Decani. Cracoviae ex Officina Francisci Caesarii 1628.

In 4° Wszystkiego stronic 48. Stronicą 1. i 2. zaymuie tytuł i Approbata, 3. przemowa, 4tą zaś rejestr rozdziałow następuiącey treści:

1. De patria, parentibus et educatione domestica V. Joannis Cantij.
2. De praeclara eiusdem inventute in studiis Academicis exacta.
3. De studio Humilitatis, cum sui despicientia.
4. De admirabili simplicitate.
5. De pietate in Deum, seu cultus divini fervore.
6. De patientia et tolerantia adversitatum voluntarie susceptarum.
7. De mortificatione corporis.
8. De operibus misericordiae.
9. De dono Prophetiae.
10. De conversatione cum viris Beatis, qui illius seculo, vitae sanctitate claruerunt.
11. Catalogus brevis laborum, quos in statione Academica sustinuit. —

12. De transitu ex hac vita ad immortalem.
13. De quibusdam miraculis, quae mortem eius subsecuta.

Na końcu xiążki wyrażono: „Cracoviae, Impensis Novoduorscianis." —

Styl i ięzyk czysty, rzeczy umiarkowanym sposobem traktowane, pokazuią niepospolitą naukę Opatowskiego.

W ostatnim rozdziale pod koniec, obiecuie nasz Autor cuda Błogosławionego Jana Kantego, które wysledzonemi zostaną przez komissyą ustanowioną w tym celu od Marcina Szyszkowskiego, Bis. Krakowskiego, ieżeli Bóg pozwoli swiatu ogłosić.

Czy tego Opatowski dopełnił sledzić należy.

§. Żywot smierć i cuda Błogosławionego Jana Bożego, zakonu służących chorym, Dobrych braci nazwanego, Fundatora. Z Hiszpańskich i Włoskich Historyey, a naosobliwiey z processu Beatyfikacyey iego zebraney, i na polski ięzyk przełożony. Z pozwoleniem urzędu duchownego i zakonnego (przez X. Lud. Ciosnowskiego) w Krakowie w druk. Fran. Cezarego. R. P. 1645.

In 4to 328. stro. —

§. O żywocie i cudach Stanisława Kostki z zakonu zebrania P. Jezusowego, księgi dwie napisane po włosku przez X Daniela Bartola, a potym przez X. Woyciecha Tylkowskiego tegoż zakonu na polski ięzyk przełożone. W Dru. Akad S. J. r 1674.

In 4to. str. 235 (goek. druk.) —

§. Joannes Symbolicae vitae et mortis B. Josaphat Martyris Archiepiscopi Polocensis, expressae et perillustri Domino, D. Georgio Stanislao Sapieha palatinide Polocensi Capitaneo Borisoviensi oblatae ab Andrea Młodzianowski Soc. Jesu. Vilno. Typ. Acc. Soc. Jesu Anno Dni 1675.

In 4o Tytułu przemowy do Sapiehy, i krótkiego rysu życia S. Jozafata. kart 11. samego textu arkuszy 16. —

Sposob traktowania następuiący:

Kładzie się w kilku słowach wzmianka o iakimkolwiek szczególe tyczącym się życia S. Jozafata; następuie potym kolesztych wyobrażaiący symbolicznie rzecz iaką maiącą związek z tym szczegółem, i w tymże kolesztychu nadpis, epigram-

epigramatyczny stosowny takoż; daley w kilku rymach obszernieysze tego opisanie, nakoniec w kilkunastu lub kilkudziesięciu wierszach stosowne takoż elogium. —

Takim sposobem, chronologicznym porządkiem idąc autor całe życie Błogosławionego męczennika w 40 artykułach zawiera.

Za przykład nayspierwszy artykuł weźmiemy:

„Piis oritur parentibus."

(Holesztych wyraża krzak winny z nadpisem:

„Radicis virtus ascendit ad uvam.")

„Condida silvestres non gignunt Lilia dumi
„Nec roseas asper, fert paliurus opes.
„Radicis succos botrus trahit, arboris atque
„Sunt bona mala, bonae, sunt mala, mala, malae,
„Josaphat bonis genitoribus orte bonorum
„Haeres magnorum, nam bonitatis eris.

Elogium I.

„Sunt suae telluri Venae.
„hae caelo incisae, aurum in nostros fundunt
„Ut vivant illi, quibus hic terrae sanguis (sinus: est pro anima
„Haustos quaeris quoertat succos propago?

(Verbum pro nomine accipe)
respondet propago.
etc. etc. etc.
Gustem zepsutym tchnie wszystko. Wiersz błahy.
Na końcu ieszcze dodana Oda do S.o Jozafata

§. Roza indyiska to iest przedziwny żywot i cuda świętey Róży Indyanki trzeciego habitu S. Dominika przez Przewielebnego Oyca Leonarda Hansena swiętey Theologiey Doktora, Prov. Angie. Socy. Generał. tegoż zakonu ięzykiem łacinskim do druku podana, na polski przełożona przez W. O. Thomasza Tomickiego Dominikana. Za dozwoleniem starszych. w Krakowie w drukar. akade. krakowskiey 1677. r.

In 4.o 265 stron prócz rożańca, rejestru i dedykacyi do N. Panny Maryi.

§. Żywot sługi Bożego W. O. Jozefa z Kopertynu

Kapłana zakonu S. Franciszka Minor. Convent. albo Franciszkanow. Który zszedł z tego swiata dnia 18. Wrzes. r. 1663 i pogrzebiony w kosciele S. Franci. u Oycow tegoż zakonu w Ożymie. Napisany przez W. O. M. Roberta Nutego. Powtórnie z włoskiego na na polskie, przez X. Franciszka Jablonskiego NN. WW. y Pisma S. Doktor, natenczas w konwencie krak. Regenta tegoż zakonu przetłómaczony r. 1688 w Krakow. w dru. Mikołaja Alexandra Schedla.

Jn 4° str. 466. Dedykacyi i Indexu rozdziałow kart VII. Regestru kart IX nielicz. (goek. druk.)

§. Officina emblematum, quae praecipuos virginis et matris Dei Mariae titulos, et elogia complectuntur per Fr. Ambrosium Nieszporkiewicz Ordinis S. Pauli Primi Eremitae Sacrae Theolo. Doctorem. Antehac in conventibus ordinis eiusdem Cracoviensi et Częstochowiensi et Claromontano praedicatorem ordinarium, proposita et exposita. Centuria I. Cracoviae ex officina Francisci Cezary S. R. M. Illustris ac Rodiss. Dni Episcopi Crac. Ducis Severiae, nec non Schol. Novodvorsc. Typogr. Anno D. 1691.

Jn fol. 504 stron prócz rejestru

§. Skarby niebieskich taiemnic toiest księgi obiawienia niebieskiego świętey matki Brykitty z rodzaiu Krolewskiego xiężny Nerycki ze Szwecyey fundatorki reguły S. Salvatora z Łacińskich na polskie przełożone przez zakonnika braci mnieyszych oycow Bernardynow za pozwoleniem starszych 1698.
Ten tytuł rznięty iest na miedzi w około z ozdobkami, na dole napis: Sculpsit Leopoli Cas. And. Niedbłowicz in fol. 179. stron.

§. Idea gloriosi Christi Athletae divinae fidei strenui propugnatoris et amplificatoris S. Ignatij de Lojola Societatis Jesu fundatoris venetiis et Bononiae Italicè Grecij Latinitati donata et impressa, nunc Vilnae typis academicis Soci. Jesu reimpressa. Anno Domini 1708.

In 12. prócz kartki tytułowey, str. 70
Jest to żywot S. Ignacego Lojoli. Od strony 68. do 70. przydane iest: Testamentum hominis Christiani, ante cubitum quotidie faciendum.

§. Żywota i cudow chwalebnego Patryarchy y litosciwego ubogich Oyca Swię. Jana Bożego zakonu Braci od Miłosierdzia nazwanych fundatora, krotkie zebranie, naprzod w Krakowie wydane. A teraz staraniem W. O. Ka-

zimierza Kudzińskiego tegoż zakonu Przeora S. Krzyża konwentu Wileńskiego przedrukowane w Wilnie w drukarni Akade. Soc. Jesu. Roku Pańs. 1709 (c)

In 4° Tytuł, Dedykacya, przez X. Kudzińskiego JW. Konstantemu Brzostowskiemu Pisarzowi W. X. L. i iego małżące Teressie z Woynow zaymuią kart 3. sam text str. 128.

Cała xiążka dzieli się na 40 rozdziałów. w 31. rozdziałach iest mowa o życiu, śmierci i cudach Jana Bożego; od 32 do 37. o różnych świątobliwego życia zakonnikach zakonu Jana Bożego. w roz. 38. o rozmnożeniu tego zakonu w Hiszpanij i Włoszech. W roz. 39. O wprowadzeniu tego zakonu do Polski, i W. X. Litewskie. 40. roz. o łaskach znacznieyszych i odpustach

(c) Wydany był żywot S. Jana Bożego w ięzyku Polskim ieszcze 1645 r. w Krak. Lecz ninieysza edycya przedrukowana zapewne z wydania 1690 lub 1689 r. bo na str. 121. mówiąc Autor o klasztorze Bonifratrow we Gdańsku, między innemi powiada: „Teraz anno Domini 1689. Bóg wszechmogący opatrzył nowym dobrodzieiem, i t. d.

osobliwych, od Oycow świętych Papieżow, nadanych. —

To co się mowi o cudach, nieiest przetrawione zdrową krytyką. —

§. Jasna pochodnia żywota wielkiego sługi Bożego S. Franciszka Salezyusza, Xiążęcia Genewenskiego i. t. d. zarazliwie pałaiąca; z franc. ięzyka na polski przetłumaczona, i. t. d. przez córki tegoż S. O. konwentu krakowskiego r. 1718. w Krakowie w druk. Fr. Cezarego. —

In 4° str. 292. Dedykacyi Sta. Szembekowi kar. XI. przemowy kart V. i rejestru kar. II.

§. Ogród liliowy y cedrowy zapachem cnot Anielskich kościoł Chrystusow rozweselaiący, albo żywot cnoty i cuda świętego Kajetana klerykow pod regułą żyiących patryarchij y fundatora z włoskiego ięzyka na polski przez X. Anioła Ostroroga S. Th. M. Karmelitę dawney obserwancyey przetłumaczony 1719. w Krakow. w druk. Jana Damańskiego J. K. M. typografa roku Pans. 1720. —

In 4° 348. stron.

§. Prawdziwe zwierciadło niewinności, to iest, życie czyste, niewinne, Anielskie Błogosławionego Aloyzego

Gonzagi, kiedyś Xiążęcia Imperyi, Margrabica Kasztylionu, a potym zakonnika S. J. w obrazach Cnot iego wyrażone, konceptem poëtyckim opisane y Chrześciańskiemi Reflexiami ozdobione, wszystkim na przeglądanie się codzienne, y poprawę życia wystawione przez X. Karola Sawickiego S. J. w Poznaniu w drukarni. Soc. Jesu, r 1728.

In 8vo str. 384. (z 48 rycinami.)

§. Żywot Pana naszego Jezusa Chrystusa. Czytam górny stronić napis: początku do 9 stron braknie w moim exemplarzu ostatnia stron 330: lecz końca braknie także. Jakieby to było wydanie? wątpię.

In 4o druk. gocki, na tytułach głoski rzymskie. Czyto niebędzie wydanie roku 1731 w Krakowie w druk. Akademickiey? (z rycinami.)

§. Nowe żywoty świętych dotąd polskim ięzykiem niewydane cudownego w świętych swoich Boga sławiące, dziwnemi dziełami cnot rozmaitych przykładami y pobożnemi rewolucyami pełne, dla pragnących, świętych obcowania, i nienasyconego nigdy w czytaniu ukontentowania dusz chrześciańskich na każdy dzień przez cały rok wybrane

z poważnych pisarzow przez W. X. Stefana Wielewiey-
skiego Soc. Jesu, a po smierci iego wydane za dozwo-
leniem starszych. Roku panskiego 1735 i 1739.
w Kaliszu w druk. Collegium Soc. Jesu.

In folio 3 części 319, 324, i 238 stron.

§. Zycie przedziwnych cnot y akcyi pełne W. słu-
gi Bożey Rozy Maryi Serio Przeoryszy klasz-
toru Fazanskiego, zakonu N. P. Maryi z góry
Karmelu, dawney obserwacyi z włoskiego ięzyka na
polski przetłamaczone, y wydane przez X. Marci-
na Rubczyńskiego S. Th. M. Przeora konwentu wię-
kszego Lwowsk. tegoż zakonu r. 1745, we Lwowie
w druk. brackiey SSS. Troycy.

In 4° stron 498.

§. Ozdoba karmelu zakonnego, w splendorach swiętych y
zycia doskonałoscią znacznieyszych karmelitow i karmeli-
tanek, któremi zakon Naysw. Maryi Panny z gó-
ry Karmelu, od Eliasza naychwalebnieyszego wodza
i proroka ufundowany iako firmament swoiemi
iasnieie luminarzami, niegdy łacińskim ięzykiem przez
nayprzewielebnieyszego Oyca Filipa od Troycy Przenay-
swiętszey

karmelitow bosych kongregacyi S. Eliasza Generała pokazana, teraz zaś swiatu polskiemu na publiczny pobożnie ciekawych dusz widok wydana roku chwalebnego w ozdobie swiętych swoich Boga 1746. w Lublinie w drukarni J.K.M. Coll. Soc. Jesu.

In folio Część 1. 347 stron. Część druga w Krakowie w drukarni Akademickiey 1746. 265. stro. Część trzecia tamże 1747. 647 stron.

Przydany do tego iest:

"Konterfekt życia przykładnego z ozdoby karmelu zakonnego kopiowany, kolorami chwalebnych cnot swiątobliwosci karmelitow i karmelitanek bosych, prowincij polskiey odmalowany i na publiczny widok z ciemow niewiadomosci, za usilną wieku godnych osob instancyją wystawiony roku którego syn Boski konterfekt ludzki na sobie wyraził. w Krakowie w dru. Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego 1747.

In folio 394. stron.

§. Życie zachodnich kraiow Apostoła od boku Chrystusowego legata apokaliptycznego Aniola S. Wincentego

Ferreriusza wyznawcy zakonu kaznodziey. wielkiego cudotwórcy, przez W. X. Antonina Teologa, tegoż zakonu w Rzymie, stylem włoskim, Roku Pańskiego 1736. wydane, potem przez W. X. Kassyana Konieczkiewicza S. Theologij Przezentata, tegoż zakonu z włoskiego na polskie przetłomaczone teraz przez niegodnego tegoż instytutu kapłana S. Jackowi z Odrowążow wyznawcy wschodnich kraiow apostołowi pryncypalnemu oyczyzny naszey patronowi pierwszemu Patryarsze i oycu zakonu kaznodzieyskiego w koronie Polskiey na znak wdzięczności wieczney dedykowane R. P. 1750 w Krako. w dru. Anadem.

In 4° Dedykacyi do S. Jacka iest 75 str. gdyż opisuie całą iego familię genealogią i wszystkich herbownych. Życie S. Wincentego zaś podzielone na dwie części. 111. i 171 str. Mnostwo iest rycin rzniętych na miedzi, wystawuiących różne cuda. świętych. — (Sło. Bentk.)

§. Punkt Honoru SS. Józefa, Joachima i Anny, Jako respektem ich godności drobny, tak do kamyka Danielowego podobny z punktu, w wielką górę całą

ziemię napełniaiącą przemieniony, sławą, cnotami, cudami etc. wielkich tych Swiętych swiat Litewski napełniaiący; przez X. Jana Korsaka Soc. Jesu Prowincyi Litewskiey Teologa razem z prochem do nóg tych wielkich Swiętych upadaiącego w roku Jubileuszowym 1750 opisany w Warszawie w Dru. J.K.M. y Rzpltey Kollegi. S. J.

In 8° str. 510. Prócz dedykacyi Sołłohubom str. X. nieliczbowanych, z rycinami na początku, wyrażaiącemi herby Sołłohubow, Ogińskich i Radziwiłłow. —

§. Anna S. z Joachimem S. godnością wnuka P. Jezusa Chr. dostoieństwem córki N. P. Maryi, życiem własnym, tudziesz łaskami i cudami dla nabożnych do siebie chwalebni, to iest historya życia i cudow SS. Anny i Joachima Rodziców N. P. Maryi przez X. Tomasza z Akwinu, od S. Ignacego karmelitę bosego, S. Theologij Proffessora, Konwentu Warszawskiego, z różnych xiąg wiary godnych autorow zebrana, i z pozwoleniem duchowney zwierzchności do druku podana 1755 w Warsza. w dru. J.K.M. i Rptey XX. S.P. —

In 8° Części I. str. 64. IIga str. 112. IIIcia w Lwowie w druk. Jana Kilianowicza J. K. M. uprzyw. Typografa 1756 stron 152.

§. Kalendarz Seraficzny zamykaiący w sobie Żywoty wielebnych Sług Bożkich zakonu S. O. Franciszka Beatyfikatów Polskich (blizko 300 set) osobliwa świątobliwościa znakomitych, przez X. Stanisława Kleczewskiego tegoż zakonu kapłana zebrany, dla pożytku wiernych, y naśladowania cnoty do druku podany R. 1760 w Lwowie w Druk. J. K. M. y Bractwa SSS. Troycy.

In folio stron CCII — 446.

§. Życie wiernego Sługi Bożego B. Szymona wyznawcy z krwi Rechabow Hiszpana z Ld. z włoskiego na polski przetłomaczone r. 1767. we Lwowie druk. aka. S. J.

In 8° str. 77. Przypisane Annie Połockiey od zgromadzenia Lwowskiego XX. Trynitarzow.

§. Życie cnoty i cuda wielkiego w kościele Chrystusowym wyznawcy S. Jędrzeia Awelina zakonu kleryków pod regułą żyiących Teatyna, z Włoskiego ięzyka na polski przez X. Krzysztofa Jozefa Bernabowicza Alumna Papieskiego S. Th. Licencyata, Proboszcza S. Anny, y S. Jakóba w Manasterze Armiańskim

Lwowskim, Notaryusza Apostolskiego przetłómaczone i do druku podane. Roku, którego w ciele ludzkim żyć, heroicznych cnot nauczać, i przedziwne cuda czynić zaczęło przedwieczne Słowo. 1772. We Lwowie w druk. Brackiey S.S.S. Tróycy.

In 4° stro. 118. Przypisania do Augustinowicza Arcybis. lwows. str. VII. Rejestru str. X. nieli.

§. Życie cuda y dzieie kanonizacyi S. Jana Kantego kapłana swieckiego, w akad. Krakow. pisma Bożego doktora i professora uroczystym osmiodniem w stolicy królestwa miescie Krakowie roku zbawienia naszego 1775 uwielbione przez X. M. Józefa Aloizego Plutanowicza pisma Sgo Doktora y professora kanonika katedralnego płockiego, kollegiaty WW. SS. Proboszcza xiąg w dyecezyi krakowskiey Cenzora, za dozwoleniem zwierzchności duchowney wiekopomney pamięci podane. 1780 w drukarni Akademij Krakowskiey.

In folio. Cztery alfabety i dwa arkusze.

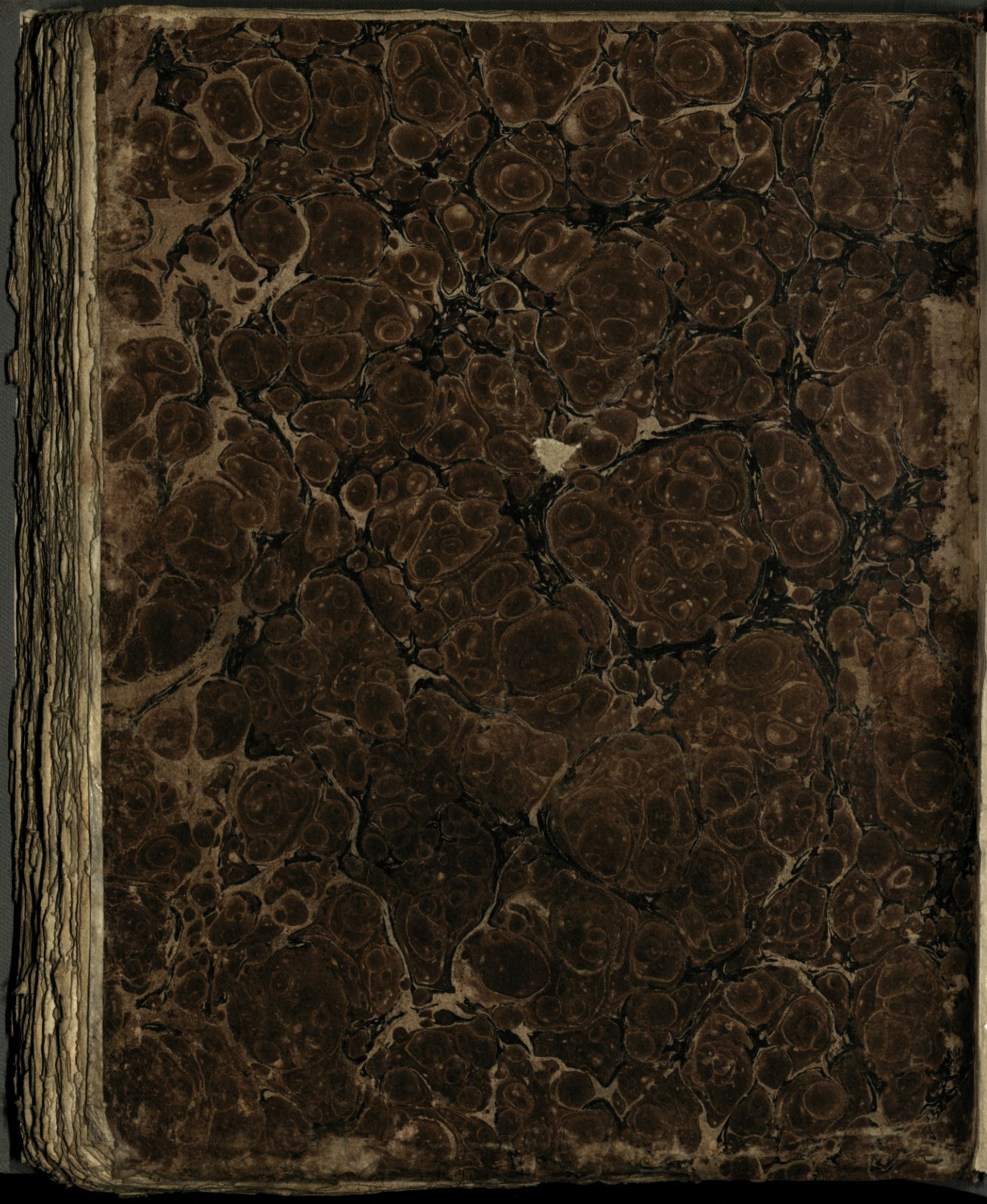

Opracowano w Bibl. Kórn. 1975 r.